Euroopan parlamentti
2024-2029

HYVÄKSYTYT TEKSTIT

P10_TA(2025)0307

EU:n ja Yhdistyneen kuningaskunnan kauppa- ja yhteistyösopimuksen täytäntöönpano

Euroopan parlamentin päätöslauselma 27. marraskuuta 2025 EU:n ja Yhdistyneen kuningaskunnan kauppa- ja yhteistyösopimuksen täytäntöönpanosta (2024/2108(INI))

Euroopan parlamentti, joka

– ottaa huomioon Euroopan unionista tehdyn sopimuksen (SEU) ja Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT),

– ottaa huomioon Euroopan unionin ja Euroopan atomienergiayhteisön sekä Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistyneen kuningaskunnan välisen kauppa- ja yhteistyösopimuksen[1] (jäljempänä ’kauppa- ja yhteistyösopimus’),

– ottaa huomioon Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistyneen kuningaskunnan eroamista Euroopan unionista ja Euroopan atomienergiayhteisöstä koskevan sopimuksen[2], jäljempänä ”erosopimus”,

– ottaa huomioon Windsorin puitteiston[3], jossa luetellaan ne unionin oikeuden säännökset, joita sovelletaan Yhdistyneeseen kuningaskuntaan ja Yhdistyneessä kuningaskunnassa Pohjois-Irlannin osalta,

– ottaa huomioon 19. toukokuuta 2025 hyväksytyt yhteisen julkilausuman, sopimuksen turvallisuus- ja

---

1 EUVL L 149, 30.4.2021, s. 10, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2021/689(1)/oj.

2 EUVL L 29, 31.1.2020, s. 7, ELI: http://data.europa.eu/eli/treaty/withd_2020/sign.

3 Unionin ja Yhdistyneen kuningaskunnan yhteinen julistus N:o 1/2023 Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin Yhdistyneen kuningaskunnan eroamisesta Euroopan unionista ja Euroopan atomienergiayhteisöstä tehdyllä sopimuksella perustetussa sekakomiteassa, annettu 24. maaliskuuta 2023 (EUVL L 102, 17.4.2023, s. 87).

puolustuskumppanuudesta ja yhteisymmärryspöytäkirjan Euroopan unionin ja Yhdistyneen kuningaskunnan uudesta yhteistyöohjelmasta,

– ottaa huomioon vuonna 1998 tehdyn pitkänperjantain sopimuksen ja sitä seuraavat täytäntöönpanosopimukset,

– ottaa huomioon 21. maaliskuuta 2024 annetun komission kertomuksen Euroopan unionin sekä Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistyneen kuningaskunnan välisen kauppa- ja yhteistyösopimuksen täytäntöönpanosta ja soveltamisesta 1. tammikuuta – 31. joulukuuta 2023 (COM(2024)0127),

– ottaa huomioon 4. huhtikuuta 2025 annetun komission kertomuksen Euroopan unionin sekä Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistyneen kuningaskunnan välisen kauppa- ja yhteistyösopimuksen täytäntöönpanosta ja soveltamisesta 1. tammikuuta – 31. joulukuuta 2024 (COM(2025)0149),

– ottaa huomioon 2. huhtikuuta 2025 antamansa päätöslauselmat yhteisen ulko- ja turvallisuuspolitiikan täytäntöönpanosta – vuosikertomus 2024[4] ja yhteisen turvallisuus- ja puolustuspolitiikan täytäntöönpanosta – vuosikertomus 2024[5],

– ottaa huomioon brexit-mukautusvarauksen perustamisesta 6. lokakuuta 2021 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2021/1755[6],

– ottaa huomioon unionin yleiseen talousarvioon sovellettavista varainhoitosäännöistä 23. syyskuuta 2024 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU, Euratom) 2024/2509[7],

– ottaa huomioon 15. maaliskuuta 2023 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2023/657 sääntöjen vahvistamisesta unionin oikeuksien käyttämiseksi Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistyneen kuningaskunnan eroamisesta Euroopan unionista ja Euroopan atomienergiayhteisöstä tehdyn sopimuksen ja Euroopan unionin ja Euroopan atomienergiayhteisön sekä Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistyneen kuningaskunnan välisen kauppa- ja yhteistyösopimuksen täytäntöönpanon ja sen noudattamisen valvonnan yhteydessä[8],

---

4 EUVL C, C/2025/4388, 9.9.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/4388/oj.
5 EUVL C, C/2025/4389, 9.9.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/4389/oj.
6 EUVL L 357, 8.10.2021, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1755/oj.
7 EUVL L, 2024/2509, 26.9.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj.
8 EUVL L 83, 22.3.2023, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/657/oj.

– ottaa huomioon 23. marraskuuta 2023 antamansa päätöslauselman EU:n ja Yhdistyneen kuningaskunnan kauppa- ja yhteistyösopimuksen täytäntöönpanosta[9],

– ottaa huomioon EU:n ja Yhdistyneen kuningaskunnan parlamentaarisen kumppanuuskokouksen tapaamiset ja kannat,

– ottaa huomioon 19. maaliskuuta 2025 julkaistun yhteisen valkoisen kirjan Euroopan puolustusvalmiudesta vuoteen 2030 mennessä (JOIN(2025)0120),

– ottaa huomioon 12. maaliskuuta 2025 antamansa päätöslauselman Euroopan puolustuksen tulevaisuutta käsittelevästä valkoisesta kirjasta[10],

– ottaa huomioon 30. lokakuuta 2024 julkaistun Sauli Niinistön raportin ”Safer Together – strengthening Europe’s Civilian and Military Preparedness and Readiness”,

– ottaa huomioon 19. maaliskuuta 2025 annetun komission ehdotuksen neuvoston asetukseksi välineen perustamisesta Euroopan turvallisuuden edistämiseksi Euroopan puolustusteollisuutta vahvistamalla (SAFE) (COM(2025)0122),

– ottaa huomioon 27. kesäkuuta 2023 tehdyn yhteisymmärryspöytäkirjan EU:n ja Yhdistyneen kuningaskunnan välisen rahoituspalveluja koskevan sääntely-yhteistyön puitteista ja sitä seuranneen EU:n ja Yhdistyneen kuningaskunnan yhteisen rahoitusalan sääntelyfoorumin perustamisen,

– ottaa huomioon Euroopan ihmisoikeussopimuksen,

– ottaa huomioon Kansainvälisen rikostuomioistuimen (ICC) Rooman perussäännön,

– ottaa huomioon Euroopan sosiaalisen peruskirjan,

– ottaa huomioon Kansainvälisen työjärjestön (ILO) yleissopimukset ja pöytäkirjat ja erityisesti ILO:n perusasiakirjat,

– ottaa huomioon 10. joulukuuta 1982 tehdyn YK:n merioikeusyleissopimuksen, joka tunnetaan Montego Bayn yleissopimuksena,

– ottaa huomioon välimiesoikeuden 28. huhtikuuta 2025 antaman tuomion Euroopan unionin sekä Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistyneen kuningaskunnan välisen kauppa- ja yhteistyösopimuksen

---

9 EUVL C, C/2024/4222, 24.7.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/4222/oj.

10 EUVL C, C/2025/3151, 20.6.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/3151/oj.

739 artiklan mukaisesta välimiesmenettelystä, joka koskee Yhdistyneen kuningaskunnan päätöstä kieltää tuulenkalan kalastus[11],

– ottaa huomioon sosiaaliturvan sähköisen tiedonvaihtojärjestelmän käytöstä laitosten tai yhteyselinten väliseen tiedonsiirtoon 10. maaliskuuta 2023 annetun, Euroopan unionin ja Euroopan atomienergiayhteisön sekä Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistyneen kuningaskunnan välisen kauppa- ja yhteistyösopimuksen 8 artiklan 1 kohdan p alakohdalla perustetun sosiaaliturvan yhteensovittamista käsittelevän erityiskomitean päätöksen N:o 1/2023[12],

– ottaa huomioon sellaisen rahoituslaitoksen nimeämisestä, jonka tehtävänä on määritellä viivästyskorko ja valuutan muuntokurssi, sekä valuutan muuntokurssin määrittelyssä huomioon otettavasta päivämäärästä 28. kesäkuuta 2023 annetun, Euroopan unionin ja Euroopan atomienergiayhteisön sekä Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistyneen kuningaskunnan välisen kauppa- ja yhteistyösopimuksen 8 artiklan 1 kohdan p alakohdalla perustetun sosiaaliturvan yhteensovittamista käsittelevän erityiskomitean päätöksen N:o 2/2023[13],

– ottaa huomioon työjärjestyksen 55 artiklan sekä valiokunta-aloitteisten mietintöjen laatimista koskevasta lupamenettelystä 11. joulukuuta 2024 tehdyn puheenjohtajakokouksen päätöksen 1 artiklan 1 kohdan f alakohdan ja liitteen 3,

– ottaa huomioon budjettivaliokunnan, talous- ja raha-asioiden valiokunnan, työllisyyden ja sosiaaliasioiden valiokunnan, ympäristön, ilmaston ja elintarvikkeiden turvallisuuden valiokunnan, teollisuus-, tutkimus- ja energiavaliokunnan, sisämarkkina- ja kuluttajansuojavaliokunnan, liikenne- ja matkailuvaliokunnan, kalatalousvaliokunnan, kulttuuri- ja koulutusvaliokunnan sekä kansalaisvapauksien sekä oikeus- ja sisäasioiden valiokunnan lausunnot,

– ottaa huomioon ulkoasiainvaliokunnan ja kansainvälisen kaupan valiokunnan mietinnön (A10-0226/2025),

A. ottaa huomioon, että EU:ta ja Yhdistynyttä kuningaskuntaa, jotka kuuluvat samaan maanosaan ja joita sitovat maantieteellinen läheisyys, yhteiset arvot ja strategiset etunäkökohdat, koettelevat samanlaiset haasteet, kuten ilmastonmuutos, Euroopan mantereella käytävän sodan leimaama kriittinen ja epävakaa maailmanlaajuinen turvallisuusympäristö ja maailmanjärjestyksen muuttuminen sekä

---

11 Pysyvä välitystuomioistuin, asia 2024-45, https://pca-cpa.org/en/cases/334/.

12 EUVL L 91, 29.3.2023, s. 89, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2023/698/oj.

13 EUVL L 179, 14.7.2023, s. 147, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2023/1460/oj.

kansainvälisen sääntöperusteisen järjestyksen nopea mureneminen, jotka ovat lisänneet yhteiskuntiin, talouksiin ja turvallisuusrakenteisiin kohdistuvaa painetta; ottaa huomioon, että tämä tilanne on tuonut entisestään esiin tarvetta vahvistaa yhteistyötä ulko- ja puolustuspolitiikassa; ottaa huomioon, että nykyinen geopoliittinen tilanne ja maailmanlaajuiset haasteet osoittavat, että EU:n ja Yhdistyneen kuningaskunnan välinen tiiviimpi yhteistyö on tarpeen koko maanosan turvallisuuden, vakauden ja vaurauden kannalta; ottaa huomioon, että kauppa- ja yhteistyösopimuksen tarjoamaan ennakoitavuuteen ja rakenteeseen perustuva EU:n ja Yhdistyneen kuningaskunnan tiiviimpi yhteistyö on tärkeämpää kuin koskaan, jotta voidaan suojella molemminpuolisia etuja ja parantaa häiriönsietokykyä;

B. ottaa huomioon, että EU ja Yhdistynyt kuningaskunta ovat äskettäin vahvistaneet poliittisen tahtonsa tehdä yhteistyötä ja toimia edelleen vahvoina kumppaneina vastattaessa maailmanlaajuisiin haasteisiin ja turvallisuusuhkiin, mukaan lukien uhka, jonka Venäjä aiheuttaa koko Euroopan mantereen turvallisuudelle ja sääntöihin perustuvalle maailmanjärjestykselle; ottaa huomioon, että Yhdistyneen kuningaskunnan pääministeri Starmer ilmoitti maaliskuussa 2025 aloitteesta perustaa niin sanottu halukkaiden koalitio Ukrainan koordinoidun tuen tehostamiseksi, jotta voidaan auttaa sitä puolustautumaan Venäjän hyökkäystä vastaan niin kauan kuin on tarpeen;

C. ottaa huomioon, että Yhdistyneeseen kuningaskuntaan ja EU:n avoimiin ja verkottuneisiin yhteiskuntiin ja talouksiin kohdistuu yhä enemmän voimakkaita hybridikampanjoita, kuten kyberhyökkäyksiä, ulkomaista tiedonmanipulointia ja häirintää, sabotaasia ja muuttoliikkeen välineellistämistä;

D. ottaa huomioon, että 19. toukokuuta 2025 pidetyssä EU:n ja Yhdistyneen kuningaskunnan huippukokouksessa molemmat osapuolet vahvistivat uudelleen poliittisen päättäväisyytensä tehdä yhteistyötä toistensa läheisinä ja luotettavina kumppaneina yhteisten globaalien haasteiden ratkaisemiseksi; ottaa huomioon, että selvimpiä osoituksia tästä olivat uuden turvallisuus- ja puolustuskumppanuuden perustaminen sekä jatkuva ja yhtenäinen tuki Ukrainalle, myös vahvistamalla turvallisuussitoumuksia, jotta se voi puolustautua Venäjän hyökkäystä vastaan ja palauttaa kattavan, oikeudenmukaisen ja kestävän rauhan;

E. ottaa huomioon, että monenvälisyys ja sääntöpohjaisen kansainvälisen järjestyksen puolustaminen, rauha, demokratia, oikeusjärjestys, ihmisoikeudet, markkinatalous, kestävä kehitys ja vapaakauppa ovat sekä EU:n että Yhdistyneen kuningaskunnan perusperiaatteita; toteaa, että kauppa- ja yhteistyösopimus tarjoaa kehyksen, jota voitaisiin ajan mittaan parantaa yhteisten strategisten ja taloudellisten tavoitteiden saavuttamiseksi; ottaa huomioon, että

kauppa- ja yhteistyösopimus tarjoaa tarvittavan oikeusvarmuuden kaupan ja sujuvan yhteistyön edistämiseksi;

F. ottaa huomioon, että kauppa- ja yhteistyösopimuksen nojalla perustetut hallintorakenteet, mukaan lukien kumppanuusneuvosto ja muut yhteiset elimet, ovat toimineet tehokkaasti ja että vuonna 2024 järjestettiin yli 35 kokousta sopimuksen täytäntöönpanon seuraamiseksi;

G. ottaa huomioon, että kauppa- ja yhteistyösopimus kattaa muun muassa kaupan, energian, kalastuksen, liikenteen, oikeudellisen ja lainvalvontayhteistyön sekä sosiaaliturvan koordinoinnin ja että se toimii monipuolisena ja kattavana kehyksenä, jonka avulla varmistetaan terve kilpailu ja asetetaan etusijalle tasapuoliset toimintaedellytykset sen soveltamisalaan kuuluvilla aloilla; ottaa huomioon, että pidetyssä EU:n ja Yhdistyneen kuningaskunnan huippukokouksessa vahvistettiin uudistettu sitoutuminen EU:n ja Yhdistyneen kuningaskunnan väliseen energiayhteistyöhön, myös suunnitelmat selvittää Yhdistyneen kuningaskunnan paluuta EU:n sähkön sisämarkkinoille, millä pyritään alentamaan puhtaan energian kustannuksia ja parantamaan kilpailukykyä;

H. ottaa huomioon, että kauppa- ja yhteistyösopimuksen täytäntöönpano voi toimia arvokkaana kannustimena, kun edistetään koulutusta, osaamisen kehittämistä ja investointeja aineettomaan omaisuuteen, kuten inhimilliseen pääomaan, sekä EU:ssa että sen rajojen ulkopuolella; katsoo, että on tärkeää edistää tietämyksen vaihtoa ja yhteistyötä, jotta voidaan parantaa yksilöiden taitoja ja siten edistää kilpailukykyisempää, kestävämpää ja osallistavampaa työvoimaa maailmanlaajuisesti;

I. ottaa huomioon, että kauppa- ja yhteistyösopimus on ensimmäinen EU:n allekirjoittama kauppasopimus, joka sisältää välttämättömyyslausekkeen Pariisin sopimuksen noudattamisesta; ottaa huomioon, että vastaavasti sekä Yhdistyneen kuningaskunnan että EU:n jäsenvaltioiden osallistuminen Euroopan ihmisoikeussopimukseen on sopimuksen keskeinen määräys; ottaa huomioon, että kauppa- ja yhteistyösopimus ei koske rahoituspalveluja, muuttoliikettä, Erasmus+-ohjelmaa, ulkopolitiikkaa tai puolustusta; ottaa huomioon, että 19. toukokuuta 2025 pidetyssä EU:n ja Yhdistyneen kuningaskunnan huippukokouksessa määritettiin keskeiset toimet näiden puutteiden korjaamiseksi;

J. ottaa huomioon, että kauppa- ja yhteistyösopimus velvoittaa molempia osapuolia kunnioittamaan perusoikeuksia ja oikeusperiaatteita, jotka ilmenevät erityisesti Euroopan ihmisoikeussopimuksesta; toteaa, että Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen päätökset ovat tärkeä osa ihmisoikeusjärjestelmää kaikkialla Euroopan mantereella; ottaa huomioon, että Irlanti jätti tammikuussa 2024 Euroopan

ihmisoikeustuomioistuimelle Yhdistynyttä kuningaskuntaa vastaan valtiovalituksen, joka koski vuonna 2023 annettua Pohjois-Irlannin levottomuuksia (perintöä ja sovintoa) koskevaa lakia (Northern Ireland Troubles (Legacy and Reconciliation) Act);

K. ottaa huomioon, että kauppa- ja yhteistyökehykseen ei sisälly ulko-, turvallisuus- ja puolustuspolitiikkaa koskevaa yhteistyöjärjestelyä; ottaa huomioon, että sekä EU että Yhdistynyt kuningaskunta ovat sittemmin yksiselitteisesti tunnustaneet jäsennellyn yhteistyön merkityksen ja lisäarvon näillä aloilla, erityisesti nykyisen geopoliittisen tilanteen vuoksi; ottaa huomioon, että 19. toukokuuta 2025 pidetyssä EU:n ja Yhdistyneen kuningaskunnan huippukokouksessa allekirjoitettiin sopimus turvallisuus- ja puolustuskumppanuudesta, joka on merkittävä askel kohti tällaisen yhteistyön virallistamista; ottaa huomioon, että yhteistyön syventäminen näillä aloilla edistäisi kaikkien kansalaisten eurooppalaisen turvallisuuden, selviytymiskyvyn ja vaurauden vahvistamista, minkä hyödyt huomattaisiin myös EU:n rajojen ulkopuolella;

L. ottaa huomioon, että jäsenvaltioilla on erilaiset sotilas- ja turvallisuuspolitiikat, mukaan lukien puolueettomuutta koskevat politiikat; ottaa huomioon, että näitä politiikkoja olisi kunnioitettava;

M. ottaa huomioon, että Yhdistynyt kuningaskunta ja Ranska ovat ainoat Euroopan maat, joilla on hallussaan ydinaseita; ottaa huomioon, että ydinasepelote on keskeinen koko Euroopan suojelemisessa; ottaa huomioon, että parlamentti toteaa jälleen antavansa täyden tukensa EU:n ja sen jäsenvaltioiden sitoutumiselle ydinsulkusopimukseen, joka on ydinsulku- ja aseriisuntajärjestelmän kulmakivi; ottaa huomioon, että parlamentti korostaa tarvetta varmistaa, että EU:lla on vahva ja rakentava rooli maailmanlaajuisten sääntöihin perustuvien asesulkutoimien sekä asevalvonta- ja aseriisuntarakenteiden kehittämisessä ja vahvistamisessa;

N. ottaa huomioon, että erosopimus ja kauppa- ja yhteistyösopimus muodostavat kehyksen Yhdistyneen kuningaskunnan ja EU:n välisille suhteille; ottaa huomioon, että EU ja Yhdistynyt kuningaskunta ovat ratifioineet kummatkin sopimukset ja että ne ovat oikeudellisesti sitovia sopimuksia kansainvälisen oikeuden mukaan; ottaa huomioon, että unionin ja Yhdistyneen kuningaskunnan välisen suhteen on perustuttava kyseisten kansainvälisten velvoitteiden täysimääräiseen kunnioittamiseen ja tehokkaaseen soveltamiseen;

O. ottaa huomioon, että parlamentti kiinnittää edelleen erityistä huomiota Yhdistyneessä kuningaskunnassa asuvien EU:n kansalaisten ja EU:ssa asuvien Yhdistyneen kuningaskunnan kansalaisten tilanteeseen; ottaa huomioon, että Yhdistyneen kuningaskunnan kansalaisoikeuksia koskevien sopimusten riippumaton valvontaviranomainen (IMA) on saanut 79 kantelua EU:n ja ETA:n kansalaisilta 1. tammikuuta ja 30. kesäkuuta 2023

välisenä aikana[14]; ottaa huomioon, että suurin osa niistä liittyy oleskeluoikeuteen, erityisesti heidän EU:n oleskelustatusjärjestelmän mukaisten hakemustensa ja perhelupahakemustensa pitkiin odotusaikoihin ja pitkittyneisiin hallinnollisiin uudelleentarkasteluihin EU:n oleskelustatusjärjestelmässä, sekä puutteisiin tasa-arvoisessa kohtelussa; ottaa huomioon, että IMA ilmoitti joulukuussa 2024, että EU:n oleskelustatusjärjestelmän mukaisten hakemusten hylkäysaste oli Pohjois-Irlannissa 21 prosenttia, mikä oli korkein hylkäysaste Yhdistyneessä kuningaskunnassa[15];

P. ottaa huomioon, että EU:lla on erityinen vastuu varmistaa, että pitkänperjantain sopimusta kunnioitetaan ja Pohjois-Irlannin rauha säilytetään; ottaa huomioon, että kauppa- ja yhteistyösopimuksen täytäntöönpano liittyy suoraan erosopimuksen täysimääräiseen täytäntöönpanoon; ottaa huomioon, että sen täysimääräinen täytäntöönpano viivästyi, kun EU ja Yhdistynyt kuningaskunta etsivät yhteisiä ratkaisuja brexitistä seuranneisiin Irlantia/Pohjois-Irlantia koskevan pöytäkirjan täytäntöönpanon käytännön haasteisiin;

Q. ottaa huomioon, että Windsorin puitteisto, josta päästiin sopuun vuonna 2023, vastaa joihinkin Irlantia ja Pohjois-Irlantia koskevan pöytäkirjan kahden ensimmäisen täytäntöönpanovuoden aikana esiin tulleisiin käytännön haasteisiin ja parantaa oikeusvarmuutta tasoittaen siten tietä erosopimuksen ja Pohjois-Irlannin kanssa tehdyn kauppa- ja yhteistyösopimuksen täysimääräiselle täytäntöönpanolle; ottaa huomioon, että Windsorin puitteisto kattaa monia eri aloja, kuten demokraattinen hallinto, oikeudet, suojatoimet, yhtäläiset mahdollisuudet, kauppa, tullit, maatalouselintarvikkeet, lääkkeet, valtiontuki, arvonlisävero ja valmisteverot; ottaa huomioon, että pitkänperjantain sopimus on tukenut rauhaa ja vakautta Irlannin saarella yli 25 vuoden ajan; katsoo, että Pohjois-Irlannin ainutlaatuista asemaa, sellaisena kuin se on tunnustettu pöytäkirjassa ja Windsorin puitteistossa, on kunnioitettava täysin tulevissa EU:n ja Yhdistyneen kuningaskunnan välisissä neuvotteluissa sen varmistamiseksi, että mikään järjestely ei vaaranna tätä saavutusta; ottaa huomioon, että Yhdistyneen kuningaskunnan nykyinen hallitus on sitoutunut kumoamaan ja korvaamaan aiemman hallituksen antaman Pohjois-Irlannin levottomuuksia (perintöä ja sovintoa) koskevan lain; ottaa huomioon, että tämänhetkisellä maailmankaupan kuohunnalla on ainutlaatuinen vaikutus Pohjois-Irlantiin sen brexitistä johtuvan ainutlaatuisen aseman vuoksi ja että sekä Yhdistyneen kuningaskunnan että EU:n on otettava tietoisesti tämä asema huomioon kauppapolitiikkaa laadittaessa;

R. ottaa huomioon, että Windsorin puitteistosta sopiminen ja Yhdistyneen kuningaskunnan pääministerin lupaus uudistaa

---

14 IMA, ”Complaints to the IMA: 1 January 2023 – 30 June 2023”.
15 IMA, ”IMA focus on citizens’ rights in Northern Ireland”.

Yhdistyneen kuningaskunnan suhde EU:hun heinäkuussa 2024 avasivat uuden, kunnianhimoisen luvun EU:n ja Yhdistyneen kuningaskunnan välisissä suhteissa;

S. ottaa huomioon, että 19. toukokuuta 2025 pidetty EU:n ja Yhdistyneen kuningaskunnan huippukokous tuotti myönteisiä tuloksia molemmille osapuolille ja sen aikana vahvistettiin niiden poliittinen sitoutuminen niiden välisen kumppanuuden syventämiseen muun muassa strategisen kumppanuuden keinoin; ottaa huomioon, että huippukokouksessa edistyttiin useissa kysymyksissä, kuten terveys- ja kasvinsuojelutoimissa, nuorten liikkuvuudessa ja energiayhteistyössä;

T. ottaa huomioon, että ensimmäisessä EU:n ja Yhdistyneen kuningaskunnan huippukokouksessa luotiin perusta aiempaa jäsennellymmälle ja eteenpäin suuntautuneemmalle kahdenväliselle toimintaohjelmalle; ottaa huomioon, että tämän huippukokouksen tarkoituksena oli olla alkupiste säännölliselle ja jäsennellylle poliittiselle vuoropuhelulle, jonka yhteydessä on määrä järjestää uusia kokouksia ulkopolitiikan, turvallisuus- ja puolustuspolitiikan, liikkuvuuden, energian, ilmaston, tutkimuksen ja sisäisen turvallisuuden aloilla; ottaa huomioon, että komissio on vahvistanut, että huippukokouksen aluksi käydyt kartoittavat keskustelut ovat osa laajempaa ja jatkuvaa prosessia, jolla pyritään syventämään yhteistyötä useilla aloilla;

U. katsoo, että EU:n ja Yhdistyneen kuningaskunnan huippukokouksen aikana tehtyjen sitoumusten olisi oltava muutakin kuin vain poliittisia lausuntoja ja niihin olisi liitettävä kohtuullisessa aikataulussa konkreettisia ja oikeudellisesti sitovia sopimuksia ja tuloksia, jotka koskevat sekä EU:ta että Yhdistynyttä kuningaskuntaa ja hyödyttävät erityisesti niiden kansalaisia ja yrityksiä;

V. katsoo, että EU:n ja Yhdistyneen kuningaskunnan on mukauduttava transatlanttisen turvallisuuden kehittyvään dynamiikkaan ja vahvistettava omia valmiuksiaan yhdessä muiden samanmielisten kumppanien kanssa tähän kehitykseen vastaamiseksi;

W. ottaa huomioon, että kauppa- ja yhteistyösopimuksessa edellytetään demokratian kunnioittamista, oikeusvaltioperiaatteen noudattamista sekä muun muassa ihmisoikeuksien yleismaailmallisessa julistuksessa ja Euroopan ihmisoikeussopimuksessa esitettyjen yksilön perusoikeuksien ja -vapauksien suojelua; ottaa huomioon, että kyseiset oikeudet ovat sisäisten neuvoa-antavien ryhmien työskentelyn perustana myös asiaa koskevissa kauppa- ja yhteistyösopimuksen luvuissa; ottaa huomioon, että EU:n sisäisillä neuvoa-antavilla ryhmillä on keskeinen tehtävä kauppa- ja yhteistyösopimuksen täytäntöönpanon seurannassa; toteaa, että kauppa- ja yhteistyösopimuksen 14 artiklan nojalla perustettu kansalaisyhteiskuntafoorumi on kansalaisyhteiskunnan organisaatioille, EU:n yrityksille, ammattiliitoille ja muille

työntekijöiden järjestöille elintärkeä foorumi, jolla ne voivat ilmaista näkemyksiään kauppa- ja yhteistyösopimuksen täytäntöönpanosta, ja että foorumilla on keskeinen merkitys komission ja Yhdistyneen kuningaskunnan välisen vuoropuhelun tukemisessa;

X. ottaa huomioon, että EU ja Yhdistynyt kuningaskunta pääsivät 19. toukokuuta 2025 poliittiseen yhteisymmärrykseen, joka mahdollistaa osapuolille täyden vastavuoroisen pääsyn kalastamaan toistensa vesille 30. kesäkuuta 2038 saakka[16];

Y. ottaa huomioon, että EU on edelleen Yhdistyneen kuningaskunnan tärkein kauppakumppani; katsoo, että tunnustamalla kansainvälisen kaupan ja investointien selkeyden ja vakauden merkitys hyödytetään kaikkia sidosryhmiä ja osapuolia; pitää keskeisen tärkeänä ennakoitavissa olevaa kaupallista toimintaympäristöä, joka edistää kaupankäyntiä ja investointeja EU:n ja Yhdistyneen kuningaskunnan välillä ja saa aikaan kasvua ja työllisyyttä;

Z. ottaa huomioon, että vaikka kauppa- ja yhteistyösopimuksella varmistetaan tullien ja kiintiöiden nollataso, sillä ei poisteta tullien ulkopuolisia esteitä; ottaa huomioon, että brexitin seurauksena yritysten, etenkin pienten ja keskisuurten yritysten, tulli-ilmoitukset, vaatimustenmukaisuustarkastukset ja sääntelyvaatimukset lisääntyvät, mikä kasvattaa toimintakustannuksia ja aiheuttaa tuntuvia viivästyksiä rajoilla; ottaa huomioon, että riittämätön infrastruktuuri ja koulutettujen tullivirkailijoiden puute ovat rasittaneet järjestelmää entisestään ja aiheuttaneet häiriöitä tavaroiden oikea-aikaisessa liikkumisessa;

AA. pitää ratkaisevan tärkeänä, että maantie-, rautatie-, meri- ja lentoliikenne EU:n ja Yhdistyneen kuningaskunnan välillä on vaivatonta, tehokasta ja kohtuuhintaista, jotta voidaan varmistaa hyvät liikenneyhteydet lukuisille Yhdistyneessä kuningaskunnassa asuville ja työskenteleville EU:n jäsenvaltioiden kansalaisille sekä myös Yhdistyneen kuningaskunnan kansalaisille, jotka matkustavat EU:hun matkailijoina;

AB. ottaa huomioon, että komission yleinen arvio on, että kauppa- ja yhteistyösopimus on moderni ja kattava sopimus, joka vastaa EU:n etuja kaupan ja yhteistyön alalla säilyttäen samalla EU:n toimielinten ja jäsenvaltioiden Yhdistyneen kuningaskunnan eroprosessin aikana vahvistamat kynnyskysymyksinä olleet rajat; ottaa huomioon, että komissio on vuosien 2021–2024 osalta todennut vuotuisissa täytäntöönpanokertomuksissaan, että kauppa- ja yhteistyösopimuksessa vahvistetut tavaroiden ja palvelujen

---

16 Komission julkilausuma, Yhteisymmärryspöytäkirja Euroopan unionin ja Yhdistyneen kuningaskunnan uudesta yhteistyöohjelmasta, 19. toukokuuta 2025, https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/statement_25_1267.

kauppajärjestelyt ovat yleisesti ottaen toimineet hyvin joistakin täytäntöönpanoon liittyvistä ongelmista huolimatta;

AC. ottaa huomioon, että kauppa- ja yhteistyösopimuksen mukaan EU:n alueelta tulevia palveluntarjoajia tai investoijia ei saa kohdella epäedullisemmin kuin Yhdistyneen kuningaskunnan toimijoita Yhdistyneessä kuningaskunnassa ja päinvastoin; toteaa, että syrjintäkieltoa sovelletaan monenlaisiin taloudellisiin toimintoihin, kuten palvelujen tarjoamiseen, yritysten perustamiseen sekä teollis- ja tekijänoikeuksien suojaamiseen;

AD. ottaa huomioon, että Yhdistynyt kuningaskunta soveltaa työviisumeja koskevaa sponsorointijärjestelmäänsä EU:n palveluntarjoajiin, minkä vuoksi Yhdistyneen kuningaskunnan sisäministeriön on myönnettävä lupa Yhdistyneessä kuningaskunnassa sijaitsevalle työnantajalle, joka haluaa palkata työntekijän EU:sta, ja annettava sen jälkeen sponsorointitodistus EU:n työntekijälle sekä maksettava maksuja, jotta kyseinen työntekijä voi hakea viisumia (jolloin myös työntekijälle aiheutuu lisämaksuja); ottaa huomioon, että nämä rajoitukset vaikuttavat myös välittäjä- ja kulttuurijärjestöihin, kuten säätiöihin ja yleishyödyllisiä palveluja tarjoaviin julkisiin laitoksiin, ja että tilannetta on tältä osin lievitettävä; toteaa, että tämä käytäntö aiheuttaa lisätaakan, joka saattaa olla edullisempi Yhdistyneen kuningaskunnan toimijoille;

AE. ottaa huomioon, että Yhdistyneen kuningaskunnan julkisten hankintojen markkinat ovat edelleen tasavertaisesti avoimet EU:n tarjoajille ja päinvastoin; ottaa huomioon, että molempien osapuolten on varmistettava, että hankintaprosessi on oikeudenmukainen, läpinäkyvä ja avoin kilpailulle; ottaa huomioon, että Yhdistynyt kuningaskunta ja EU ovat lisäksi sopineet pitävänsä kiinni Maailman kauppajärjestön (WTO) julkisia hankintoja koskevan sopimuksen mukaisista nykyisistä hankintasitoumuksistaan, mikä avaa niiden julkisten hankintojen markkinoita entistä laajemmin muista maista tuleville yrityksille;

AF. ottaa huomioon, että kauppa- ja yhteistyösopimus on ensimmäinen EU:n koskaan tekemä vapaakauppasopimus, jossa määrätään nollatulleista ja -kiintiöistä kaikille tavaroille, jotka ovat asianmukaisten alkuperäsääntöjen mukaisia; ottaa huomioon, että kauppa- ja yhteistyösopimuksen voimaantulon jälkeiset kauppatilastot osoittavat, että Yhdistyneen kuningaskunnan ero EU:sta on vaikuttanut kielteisesti EU:n ja Yhdistyneen kuningaskunnan välisiin kauppavirtoihin; panee merkille, että Yhdistyneen kuningaskunnan ja EU:n välinen tavarakauppa polkee edelleen paikallaan; ottaa huomioon, että vuonna 2024 todettiin, että EU:n tavara- ja palvelukauppa muiden kauppakumppanien kanssa on kasvanut huomattavasti enemmän kuin sen kauppa Yhdistyneen kuningaskunnan kanssa vastaavana ajanjaksona;

AG. ottaa huomioon, että terveys- ja kasvinsuojelutarkastukset ja tullimuodollisuuksien palauttaminen ovat häirinneet herkästi pilaantuvien tavaroiden vientiä ja johtaneet jätteen ja taloudellisten menetysten lisääntymiseen sekä tuotteiden liikkumisen ja saatavuuden vähenemiseen sekä EU:n että Yhdistyneen kuningaskunnan että Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin välillä;

AH. ottaa huomioon, että vaikka Yhdistynyt kuningaskunta vahvisti EU:n ja Yhdistyneen kuningaskunnan välisessä huippukokouksessa kantansa siitä, ettei se liittyisi uudelleen EU:n tulliliittoon, molemmat osapuolet ilmaisivat kuitenkin aikomuksensa keventää tullimenettelyjä toiminnan viivästysten ja kustannusten vähentämiseksi sekä pyrkimyksensä luoda yhteinen terveys- ja kasvinsuojelualue;

AI. ottaa huomioon, että kauppa- ja yhteistyösopimukseen sisältyy useita sähköisen kaupankäynnin kannalta olennaisia sitoumuksia, kuten sähköisiä siirtoja koskevien tullien kieltäminen; katsoo, että on edistettävä yhteistyötä sähköisen kaupankäynnin kannalta olennaisissa sääntelykysymyksissä muun muassa kehitteillä olevien teknologioiden sekä tiedonsiirtoa helpottavien mekanismien osalta; ottaa huomioon, että kauppa- ja yhteistyösopimuksen täytäntöönpanossa on ilmennyt käytännön haasteita ja että sähköinen kaupankäynti on viime aikoina lisääntynyt huomattavasti, mikä vaikuttaa yrityksiin ja kuluttajiin Englannin kanaalin molemmin puolin; ottaa huomioon, että sekä EU että Yhdistynyt kuningaskunta ovat allekirjoittaneet WTO:n sähköistä kaupankäyntiä koskevan yhteisen aloitteen;

AJ. katsoo, että kauppa- ja yhteistyösopimuksen täytäntöönpanossa olisi jatkossa kiinnitettävä erityistä huomiota mahdollisten uusien sääntelyerojen riskiin; katsoo, että osapuolten välinen kattava sääntely-yhteistyö on äärimmäisen tärkeää; pitää myönteisenä, että vuonna 2024 sidosryhmiltä saatiin ainoastaan kaksi virallista valitusta kauppa- ja yhteistyösopimuksen täytäntöönpanosta komission verkkotyökalun kautta; ottaa huomioon, että unionin toimielimet jatkavat säännöllistä yhteydenpitoa sidosryhmien kanssa kauppa- ja yhteistyösopimuksen täytäntöönpanon käytännön näkökohdista keskustelemiseksi;

AK. ottaa huomioon, että EU:n ja Yhdistyneen kuningaskunnan väliset sääntelyerot kansanterveyden alalla ovat lisääntyneet brexitin jälkeen, mikä vaikuttaa lääkkeiden lupamenettelyihin, rajatylittäviin toimitusketjuihin ja elintärkeän hoidon saatavuuteen; ottaa huomioon, että nämä erot ovat jo pahentaneet lääkepulaa ja lisänneet tuontikustannuksia, mikä on vaikuttanut erityisesti pienempiin jäsenvaltioihin ja alueisiin; ottaa huomioon, että kauppa- ja yhteistyösopimuksessa tarjotaan vain rajallisia mekanismeja terveysalan yhteistyötä varten ja että siinä korostetaan tarvetta sääntelyn jatkuvaan yhdenmukaistamiseen, jäsenneltyyn tietojen jakamiseen ja yhteiseen hätätilavalmiuteen, jotta molemmilla

lainkäyttöalueilla voidaan varmistaa turvallisten ja tehokkaiden lääkkeiden tasapuolinen saatavuus;

AL. ottaa huomioon, että Yhdistynyt kuningaskunta ja Yhdysvallat ovat 8. toukokuuta 2025 päässeet sopimukseen Yhdysvaltojen ja Yhdistyneen kuningaskunnan välisestä taloudellista hyvinvointia koskevasta sopimuksesta; ottaa huomioon, että tällaiset sopimukset voivat vaikuttaa kauppa- ja yhteistyösopimuksen mukaisiin tasapuolisiin toimintaedellytyksiin EU:n ja Yhdistyneen kuningaskunnan välillä, mikä voi johtaa EU:n normeista eroavan sääntelyn lisääntymiseen erityisesti elintarviketurvallisuuden, digitaalisten palvelujen ja työsuojelun kaltaisilla aloilla; katsoo, että EU:n on varmistettava, ettei mikään tällainen eroavaisuus haittaa kauppa- ja yhteistyösopimuksessa vahvistettuja tasapuolisia toimintaedellytyksiä tai heikennä EU:n sisämarkkinoiden yhtenäisyyttä; katsoo, että tässä yhteydessä olisi kiinnitettävä erityistä huomiota suunniteltuun EU:n ja Yhdistyneen kuningaskunnan yhteiseen terveys- ja kasvinsuojelualueeseen;

AM. toteaa, että EU:n kuluttajansuojan yhteistyöverkoston ja Yhdistyneen kuningaskunnan kilpailu- ja markkinaviranomaisen yhteistyön tehostaminen hyödyttäisi sekä EU:n että Yhdistyneen kuningaskunnan kuluttajia; ottaa huomioon, että EU ja Yhdistynyt kuningaskunta ovat kauppa- ja yhteistyösopimuksen 211 artiklan 1 kohdan mukaisesti sopineet tekevänsä yhteistyötä sähköisen kaupankäynnin sääntelyn eri näkökohtien osalta; katsoo, että kahden erillisen tullimarkkinan olemassaolosta johtuviin haasteisiin vastaaminen edellyttää rakentavaa yhteydenpitoa ja oikea-aikaista tietojenvaihtoa EU:n ja Yhdistyneen kuningaskunnan tulliviranomaisten välillä erityisesti uusien velvoitteiden täytäntöönpanossa;

AN. ottaa huomioon, että kauppa- ja yhteistyösopimuksen EU:n sisäisen täytäntöönpanoprosessin osalta EU:n lainsäätäjät täydensivät tarvittavaa sääntelykehystä hyväksymällä 15. maaliskuuta 2023 asetuksen (EU) 2023/657 sääntöjen vahvistamisesta unionin oikeuksien käyttämiseksi erosopimuksen ja kauppa- ja yhteistyösopimuksen täytäntöönpanon ja sen noudattamisen valvonnan yhteydessä;

AO. ottaa huomioon, että EU:lla ja Yhdistyneellä kuningaskunnalla on myös yhteisiä tavoitteita ympäristönsuojelun, ilmaston ja elintarviketurvallisuuden aloilla; katsoo, että sääntelyerojen lisääntyminen näillä aloilla voi häiritä kauppaa ja heikentää ympäristö- ja ilmastotoimien tehokkuutta erityisesti Pohjois-Irlannissa ja Irlannissa; ottaa huomioon, että Yhdistyneen kuningaskunnan hallitus kehotti vuonna 2024 uudistamaan osapuolten suhteet, jotta strategista yhteistyötä voitaisiin tehostaa ja sääntelyä yhdenmukaistaa vastauksena yhteisiin haasteisiin ja prioriteetteihin;

AP. toteaa, että komissio ja Yhdistynyt kuningaskunta tarkastelivat EU:n ja Yhdistyneen kuningaskunnan huippukokouksen yhteydessä aloja, joilla voidaan vahvistaa kahdenvälistä yhteistyötä, sekä sitoutuivat pyrkimyksiin perustaa yhteinen terveys- ja kasvinsuojelualue, minkä tarkoituksena on helpottaa maatalouselintarvikkeiden kauppaa; ottaa huomioon, että EU ja Yhdistynyt kuningaskunta sitoutuivat myös työhön, jonka tavoitteena on liittää niiden päästökauppajärjestelmät ja hiilirajamekanismit toisiinsa;

AQ. ottaa huomioon, että kauppa- ja yhteistyösopimuksessa määrätään sosiaaliturvan yhteensovittamisesta EU:n ja Yhdistyneen kuningaskunnan välillä 1. tammikuuta 2021 jälkeen liikkuvien henkilöiden sosiaaliturvaoikeuksien suojelemiseksi; ottaa huomioon, että lisäksi se tarjoaa tasapuoliset toimintaedellytykset reilun kilpailun varmistamiseksi säilyttämällä suojelun korkean tason useilla aloilla, mukaan lukien sosiaaliset ja työelämäoikeudet, sekä sitovat täytäntöönpano- ja riitojenratkaisumekanismit, joilla varmistetaan sääntöjen noudattaminen;

AR. ottaa huomioon, että järjestäytymistä, kollektiivisia neuvotteluja ja työtaistelutoimia koskevat perusoikeudet on kirjattu kansainväliseen oikeuteen ja ne ovat olennainen osa kestävän kehityksen ja tasapuolisten toimintaedellytysten varmistamista kauppa- ja yhteistyösopimuksessa esitetyllä tavalla;

AS. ottaa huomioon, että Yhdistyneessä kuningaskunnassa säädetty säilytetyn EU:n lainsäädännön kumoamista ja uudistamista koskeva laki (Retained EU Law (Revocation and Reform) Act) sai kuninkaallisen hyväksynnän 29. kesäkuuta 2023; ottaa huomioon, että tällä lailla kumottiin tietty säilytetty EU:n lainsäädäntö vuoden 2023 loppuun mennessä ja poistettiin kaiken säilytetyn EU:n lainsäädännön erityisasema Yhdistyneen kuningaskunnan oikeusjärjestyksessä; ottaa huomioon, että lailla siirrettiin Yhdistyneen kuningaskunnan viranomaisille merkittävät valmiudet kumota, muuttaa tai muokata säilytettyä EU:n lainsäädäntöä;

AT. ottaa huomioon, että työntekijöiden vapaa liikkuvuus on perusoikeus EU:ssa; ottaa huomioon, että EU:lla ja Yhdistyneellä kuningaskunnalla on pitkäaikaista kokemusta työntekijöiden ja ammatillisessa koulutuksessa olevien opiskelijoiden liikkuvuudesta; ottaa huomioon, että Erasmus+-ohjelma on pitkään ollut tässä mielessä tärkeä väline; on tyytyväinen EU:n ja Yhdistyneen kuningaskunnan väliseen sopimukseen, jolla pyritään edistämään Yhdistyneen kuningaskunnan liittymistä Erasmus+-ohjelmaan, jotta voidaan laajentaa nuorten mahdollisuuksia koulutuksen, työelämän ja kulttuurin aloilla; katsoo, että työntekijöiden liikkuvuuden lisääminen EU:n ja Yhdistyneen kuningaskunnan välillä voisi auttaa työvoimapulan korjaamisessa; korostaa, että tarvitaan kattava EU:n ja Yhdistyneen kuningaskunnan välinen liikkuvuussopimus, jolla varmistetaan työntekijöiden oikeuksien suojelu ja työntekijöiden rajatylittävä liikkuvuus;

AU. ottaa huomioon, että Yhdistynyt kuningaskunta ei osallistu vuosien 2021–2027 Erasmus+-ohjelmaan, vuosien 2021–2027 Euroopan solidaarisuusjoukkoja koskevaan ohjelmaan eikä vuosien 2021–2027 Luova Eurooppa -ohjelmaan;

AV. ottaa huomioon, että kulttuuri- ja luovat alat eivät sisälly kauppa- ja yhteistyösopimukseen, sillä siinä viitataan koulutukseen vain siinä yhteydessä, kun on kyse kyberturvallisuudesta ja tarpeesta valistaa kansalaisia siihen liittyvistä haasteista;

AW. ottaa huomioon, että Yhdistyneessä kuningaskunnassa opiskelevilla EU:n kansalaisilla[17] ei brexitin seurauksena ole enää oikeutta ”kotimaan lukukausimaksuihin”, minkä vuoksi heidän on maksettava korkeampia kansainvälisten opiskelijoiden maksuja; ottaa huomioon, että tämän muutoksen vuoksi opiskelu Yhdistyneessä kuningaskunnassa on kohtuuttoman kallista, mikä rankaisee erityisesti sosiaaliselta taustaltaan muita heikommassa asemassa olevia nuoria, koska kansainvälisten opiskelijoiden lukukausimaksuille ei ole hintakattoa;

AX. ottaa huomioon, että Turing-ohjelmaa ei voida pitää Erasmus+-ohjelman korvaajana, koska sillä rahoitetaan ainoastaan Yhdistyneestä kuningaskunnasta ulkomaille suuntautuvaa liikkuvuutta; ottaa huomioon, että Yhdistyneen kuningaskunnan ollessa viimeistä vuotta mukana Erasmus+-ohjelmassa lukuvuonna 2019–2020 Yhdistyneelle kuningaskunnalle myönnettiin rahoitusta 200 miljoonaa Englannin puntaa, mikä on enemmän kuin Turing-ohjelmaan lukuvuonna 2022–2023 myönnetyt 110 miljoonaa Englannin puntaa[18];

AY. ottaa huomioon, että vuosina 2013–2016 kaikista Yhdistyneen kuningaskunnan opiskelijoiden liikkuvuusjaksoista 52,7 prosenttia suoritettiin jossakin EU:n jäsenvaltiossa[19]; ottaa huomioon, että

---

17 Lukuun ottamatta Irlannin kansalaisia.

18 Yhdistyneen kuningaskunnan hallitus, ”Turing Scheme funding outcomes for the 2022 to 2023 academic year”.

19 Universities UK International, ”Gone International: Expanding Opportunities”, https://dera.ioe.ac.uk/id/eprint/31640/1/Gone%20International_expanding%20opportunities_digital.pdf.

kuusi kymmenestä Turing-ohjelmaan kuuluvasta liikkuvuusjaksosta lukuvuonna 2021–2022 toteutui EU:n ulkopuolella[20];

AZ. toteaa, että EU:sta tulevien opiskelijoiden määrä Yhdistyneessä kuningaskunnassa on pudonnut 66 685 opiskelijasta välittömästi brexitiä edeltävänä lukuvuonna 28 375 opiskelijaan lukuvuonna 2023–2024[21];

BA. ottaa huomioon, että Walesin hallitus on ottanut käyttöön kansainvälisen Taith-opiskelijavaihto-ohjelman[22], jolla mahdollistetaan se, että opiskelijat voivat lähteä opiskelemaan ulkomaille ja tulla ulkomailta opiskelemaan Walesiin, ja joka on kohdennettu aliedustetuille ryhmille ja pienemmille organisaatioille; ottaa huomioon, että Skotlannin hallitus on ottanut käyttöön Scottish Education Exchange Programme Test and Learn -opiskelijavaihtohankkeen[23]; ottaa huomioon, että Irlannin hallitus rahoittaa Pohjois-Irlannin yliopistojen opiskelijoiden Erasmus+-liikkuvuutta heidän kansalaisuudestaan riippumatta ilmoittamalla heidät irlantilaisten yliopistojen opiskelijoiksi heidän vaihtojaksonsa ajaksi[24];

BB. ottaa huomioon, että Yhdistyneen kuningaskunnan kansainvälisen koulutusstrategian tavoitteena on lisätä vuosittain Yhdistyneen kuningaskunnan korkeakouluihin saapuvien kansainvälisten opiskelijoiden määrää 400 000 opiskelijasta 600 000 opiskelijaan vuoteen 2030 mennessä[25];

BC. ottaa huomioon, että vuonna 2019 annetussa poliittisessa julistuksessa kehyksestä EU:n ja Yhdistyneen kuningaskunnan tulevalle suhteelle todetaan, että ”osapuolet sopivat tarkastelevansa

---

20 Yhdistyneen kuningaskunnan korkeakouluopiskelijoiden kolmessa suosituimmassa Erasmus+-kohteessa, Espanjassa, Ranskassa ja Saksassa, on koettu jyrkkä 43 prosentin lasku korkea-asteen opintoja Turing-ohjelman puitteissa suorittavien Yhdistyneen kuningaskunnan opiskelijoiden keskimääräisessä lukumäärässä, (British Academy, ”The Turing Scheme – Understanding impacts and implications”, marraskuu 2023, https://www.thebritishacademy.ac.uk/documents/5022/The_Turing_Scheme_-_Understanding_Impacts_and_Implications.pdf).

21 Higher Education Statistics Agency, ”UK, 2022/23 – Where students come from and go to study”, 8. elokuuta 2024, https://www.hesa.ac.uk/news/08-08-2024/sb269-higher-education-student-statistics/location.

22 Universities Wales, ”Wales beyond borders”.

23 Skotlannin hallitus, ”Scottish Education Exchange Programme – Test and Learn: funded projects”, 15. tammikuuta 2025.

24 Irlannin hallitus, ”Minister Harris announces mobility funding for Northern Ireland higher education students”, 27. heinäkuuta 2023.

25 Yhdistyneen kuningaskunnan hallitus, ”International Education Strategy: 2021 update”, 6. helmikuuta 2021, https://www.gov.uk/government/publications/international-education-strategy-2021-update.

maahantulon ja oleskelun edellytyksiä, kun näiden tarkoituksena on esimerkiksi tutkimus, opiskelu, koulutus tai nuorisovaihto”[26]; ottaa huomioon, että 17. joulukuuta 2024 pidetyssä yleisten asioiden neuvoston kokouksessa nuorisovaihtoa pidettiin yhtenä EU:n ja Yhdistyneen kuningaskunnan suhteiden tärkeimmistä painopisteistä;

BD. ottaa huomioon, että tällä hetkellä Yhdistyneen kuningaskunnan taiteilijoihin ja kulttuurityöntekijöihin sovelletaan Schengenin sääntöjä, mikä aiheuttaa vaikeuksia muun muassa kustannusten merkittävän kasvun sekä laitteistojen kuljetuslupien ja kulttuuriesityksiä koskevien viisumien hankkimisen muodossa, kun järjestetään kiertueita useissa Euroopan maissa lyhyellä aikavälillä;

BE. ottaa huomioon, että kauppa- ja yhteistyösopimuksessa sovelletaan kulttuuria koskevaa poikkeusta, jonka mukaan audiovisuaalisen alan palvelut jätetään sen soveltamisalan ulkopuolelle, vaikka EU:lla ja Yhdistyneellä kuningaskunnalla on monia yhteisiä arvoja kulttuurin ja koulutuksen aloilla; ottaa huomioon, että Yhdistynyt kuningaskunta on edelleen sopimuspuolena eurooppalaisessa yleissopimuksessa rajat ylittävistä televisiolähetyksistä ja että Yhdistyneestä kuningaskunnasta peräisin olevia audiovisuaalisia teoksia pidetään audiovisuaalisia mediapalveluja koskevan direktiivin[27] 1 artiklan 1 kohdan n alakohdan iii alakohdan mukaisesti ”eurooppalaisina teoksina”;

BF. ottaa huomioon, että Yhdistyneen kuningaskunnan ja EU:n huippukokouksen päätelmissä mainitaan paitsi tulevan nuorisokokemusohjelman ja Yhdistyneen kuningaskunnan Erasmus+-ohjelmaan liittymisen edistäminen myös kulttuuri- ja taiteilijavaihto sekä kiertävät taiteilijat;

BG. ottaa huomioon, että EU:n urheilun alalla toimivat henkilöt ja urheilijat ovat brexitin jälkeen tarvinneet työluvan voidakseen harjoittaa ammattiaan Yhdistyneessä kuningaskunnassa; toteaa, ettei kauppa- ja yhteistyösopimukseen sisälly lainkaan määräyksiä ruohonjuuritason ja ammattilaisorganisaatioiden valmiuksien kehittämisestä, kumppanuuksista ja vaihdosta urheilun alalla;

Keskeiset päätelmät

1. korostaa, että EU ja Yhdistynyt kuningaskunta ovat läheisiä, samanmielisiä naapureita, kumppaneita ja liittolaisia, joilla on yhteiset arvot ja edut sekä historiallisia yhteyksiä ja joita koettelee

---

26 EUVL C 34, 31.1.2020, s. 1, ELI: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/?uri=CELEX:12020W/DCL.

27 Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2010/13/EU, annettu 10. maaliskuuta 2010, audiovisuaalisten mediapalvelujen tarjoamista koskevien jäsenvaltioiden tiettyjen lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten yhteensovittamisesta (audiovisuaalisia mediapalveluja koskeva direktiivi) (EUVL L 95, 15.4.2010, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2010/13/oj).

yhteinen epävakaa turvallisuustilanne Euroopassa ja sen naapurimaissa; korostaa, että EU:n ja Yhdistyneen kuningaskunnan suhteiden vahvistaminen auttaa parantamaan Euroopan yleistä kilpailukykyä ja strategista riippumattomuutta;

2. toteaa, että Yhdistyneellä kuningaskunnalla on merkittävä rooli rauhan, turvallisuuden ja vakauden takaamisessa Euroopan mantereella ja sen ulkopuolella; korostaa, että perinteisten ja hybridiuhkien kasvava määrä edellyttää vahvaa ja koordinoitua kansainvälistä toimintaa yhteisen tulevaisuuden turvaamiseksi;

3. muistuttaa, että EU:n ja Yhdistyneen kuningaskunnan suhteet perustuvat siihen, että erosopimusta, mukaan lukien Windsorin puitteisto, ja kauppa- ja yhteistyösopimusta noudatetaan kaikilta osin ja että ne pannaan täytäntöön kokonaisuudessaan, oikea-aikaisesti ja täsmällisesti;

4. on tyytyväinen EU:n ja Yhdistyneen kuningaskunnan Lontoossa 19. toukokuuta 2025 pidetyn ensimmäisen huippukokouksen kunnianhimoisiin päätelmiin ja molempien osapuolten osoittamaan myönteiseen ja rakentavaan henkeen; toteaa, että huippukokouksen päätteeksi johtajat hyväksyivät kolme keskeistä asiakirjaa, nimittäin yhteisen julkilausuman, sopimuksen turvallisuus- ja puolustuskumppanuudesta ja yhteisymmärryspöytäkirjan Euroopan unionin ja Yhdistyneen kuningaskunnan uudesta yhteistyöohjelmasta; pitää erityisen myönteisenä sopimusta EU:n ja Yhdistyneen kuningaskunnan uudesta strategisesta kumppanuudesta, joka merkitsee vastavuoroisten sitoumusten uusimista ja kahdenvälisen yhteistyön syventämistä, sekä päätöstä järjestää osapuolten välinen huippukokous vuosittain;

5. korostaa maantieteellisen johdonmukaisuuden tarvetta, jotta voidaan varmistaa rauha, turvallisuus ja vakaus Euroopassa sekä eurooppalaisen teollisen perustan häiriönsietokyky; korostaa tässä yhteydessä EU:n ja Yhdistyneen kuningaskunnan huippukokousta virstanpylväänä EU:n ja Yhdistyneen kuningaskunnan välisen kumppanuuden uudelleenkäynnistämisessä ja syventämisessä sekä lähtökohtana entistä jäsennellymmälle yhteistyölle, erityisesti turvallisuus- ja puolustuskumppanuuden käynnistämisen myötä; katsoo, että poliittisten julkilausumien ja hyvien aikomusten on nyt johdettava tuloksiin, ja korostaa, että sekä EU:n että Yhdistyneen kuningaskunnan on noudatettava sitoumuksiaan ja saatava aikaan tuloksia, erityisesti puolustusteollisuuden alalla;

6. korostaa, että kauppa- ja yhteistyösopimus on yksi kunnianhimoisimmista ja kattavimmista kauppasopimuksista, jonka EU on tehnyt EU:n ulkopuolisen maan kanssa; korostaa kuitenkin, että vaikka se ei korvaa eikä voi korvata EU-jäsenyyttä tai sisämarkkinoiden ja tulliliiton jäsenyydestä saatavia etuja, se antaa kuitenkin merkittäviä mahdollisuuksia tulevaan yhteistyöhön, kuten äskettäisessä huippukokouksessa tehdyistä erilaisista poliittisen

tason sitoumuksista käy ilmi; pitää myönteisenä, että EU ja Yhdistynyt kuningaskunta sitoutuvat huippukokouksessa yhdessä vahvistamaan molemminpuolista sitoutumistaan vapaaseen, oikeudenmukaiseen, kestävään ja avoimeen kauppaan yhteisten arvojensa mukaisesti;

7. korostaa, että on tärkeää panna kaikilta osin täytäntöön molempiin sopimuksiin kuuluvat säännökset sekä arvioida mahdolliset haasteet erosopimuksen ja kauppa- ja yhteistyösopimuksen soveltamisessa ja vastata niihin mahdollisimman varhaisessa vaiheessa, jotta vältetään viivästykset ja ongelmat sopimusten soveltamisessa;

8. panee tyytyväisenä merkille, että kauppa- ja yhteistyösopimuksen täytäntöönpano etenee edelleen sujuvasti ja että kaikki sitoumukset vuosiksi 2023 ja 2024 on joko täytetty tai niissä edetään suunnitellusti; kehottaa komissiota edelleen seuraamaan tiiviisti kauppa- ja yhteistyösopimuksen asianmukaista soveltamista;

9. palauttaa mieliin Pohjois-Irlannin erityistilanteen, joka sillä on Irlantia/Pohjois-Irlantia koskevasta pöytäkirjan seurauksena, joka tehtiin pitkänperjantain sopimuksen turvaamiseksi Yhdistyneen kuningaskunnan EU:sta eroamisesta huolimatta; tukee Pohjois-Irlannin ainutlaatuisen ja erityisen aseman tunnustamisen jatkamista siten, että maa säilyttää pääsyn sekä EU:n sisämarkkinoille että Yhdistyneen kuningaskunnan sisämarkkinoille, kuten huippukokouksessa hahmoteltiin; kehottaa panemaan Windsorin puitteiston kaikki osat täytäntöön täysimääräisesti, oikea-aikaisesti ja tarkasti, jotta voidaan varmistaa kestävät hyödyt sekä oikeusvarmuus, pitkän aikavälin vakaus, käytännön tuki ja ennustettavuus Pohjois-Irlannin yrityksille ja ihmisille, suojella entistä paremmin koko saaren käsittävää taloutta, välttää tiukka rajavalvonta Irlannin saarella, turvata pitkänperjantain sopimuksen kaikkien osa-alueiden soveltaminen, varmistaa kaupan ja yhteistyön sujuvuus sekä turvata sisämarkkinoiden ja tulliliiton eheys; kehottaa toimiin sen varmistamiseksi, etteivät minkäänlaiset muutokset laeissa ja säännöksissä häiritse läheisiä taloudellisia yhteyksiä Irlannin ja Pohjois-Irlannin välillä, erityisesti sellaisissa kuluttajille ja pk-yrityksille tarjottavissa palveluissa, jotka eivät voi hyötyä liikkuvuudesta; muistuttaa, että EU on pannut Windsorin puitteiston kaikki osat nopeasti täytäntöön ja odottaa nyt Yhdistyneen kuningaskunnan panevan velvoitteensa täytäntöön ripeästi, kokonaisuudessaan ja tarkasti, jotta pitkäaikainen vakaus EU:n ja Yhdistyneen kuningaskunnan suhteissa voidaan säilyttää; korostaa, että tähän sisältyy sen tulli- sekä terveys- ja kasvinsuojelumekanismien tehokas käyttöönotto, jotta voidaan vastata haasteisiin, jotka liittyvät tavaroiden liikkumiseen Isosta-Britanniasta Pohjois-Irlantiin, ja välttää toimitushäiriöt ja tuotteiden saatavuuden heikkeneminen Pohjois-Irlannin kuluttajien kannalta; kehottaa ottamaan käyttöön tietojenvaihtomekanismit täydessä laajuudessaan ja seuraamaan paremmin Windsorin puitteiston mukaisia uusia pakettiprosesseja ja -järjestelmiä ja niiden vaikutusta

kuluttajien markkinoille pääsyyn; toteaa, että viranomaisten tiiviimpi yhteistyö ja tietojenvaihto tulevan EU:n datakeskuksen kautta parantaisivat rajanylitystä, sillä niiden ansiosta voitaisiin toimittaa tarvittavat tiedot ja dokumentaatio;

10. korostaa pitkänperjantain sopimuksen historiallista merkitystä ja kiittää kaikkia asianosaisia sidosryhmiä sopimuksen ja sen arvojen vaalimisen ja täytäntöönpanon jatkamisesta, sillä se oli kriittinen pilari sovintoprosesseissa, jotka ovat edelleen myönteinen esimerkki muille koko mantereella ja sen ulkopuolella; palauttaa mieliin Windsorin puitteiston 2 artiklan mukaisen Yhdistyneen kuningaskunnan sitovan velvoitteen varmistaa, ettei pitkänperjantain sopimuksessa määriteltyjä oikeuksia, suojatoimia tai yhtäläisiä mahdollisuuksia vähennetä; korostaa, että näiden oikeuksien tehokas suojelu on keskeistä myös luottamuksen ja yhteistyön ylläpitämiseksi kauppa- ja yhteistyösopimuksen mukaisesti erityisesti lainvalvonnan, työntekijöiden oikeuksien ja oikeussuojan saatavuuden kaltaisilla aloilla; kehottaa komissiota seuraamaan edelleen tämän velvoitteen noudattamista ja tekemään yhteistyötä asiaankuuluvien Yhdistyneen kuningaskunnan viranomaisten kanssa, jos ilmenee oikeuksien taantumisen riskejä; muistuttaa, että EU:n ja Yhdistyneen kuningaskunnan erosopimuksen liitteessä 1 lueteltuihin kuuteen EU:n tasa-arvodirektiiviin mahdollisesti tehtävät muutokset on otettava huomioon Pohjois-Irlannin lainsäädännössä, jotta voidaan varmistaa, ettei oikeuksia vähennetä; kehottaa komissiota nimittämään erityisen Pohjois-Irlannin yhteysedustajan, jotta varmistetaan jäsennelty ja jatkuva vuoropuhelu poliittisten edustajien ja sidosryhmien kanssa luottamuksen rakentamiseksi ja toimien koordinoimiseksi; toteaa, että EU:n on erityisesti tehtävä yhteistyötä Pohjois-Irlannin edustajakokouksen ja täytäntöönpanoelimen kanssa Windsorin puitteistoon kuuluvissa kysymyksissä; kehottaa tässä yhteydessä lisäämään Yhdistyneen kuningaskunnan, erityisesti Pohjois-Irlannin, parlamenttien ja edustajakokousten osallistumista EU:n ja Yhdistyneen kuningaskunnan parlamentaariseen kumppanuuskokoukseen, jotta Pohjois-Irlannin kansan edut voidaan parhaiten ottaa huomioon; kehottaa toteuttamaan lisätoimia sellaisten henkilöiden demokraattisen edustuksen parantamiseksi, jotka asuvat Pohjois-Irlannissa ja ovat syntymäoikeuden perusteella EU:n kansalaisia; kannustaa lisäksi Yhdistyneen kuningaskunnan eri osien hallintojen asianmukaiseen kuulemiseen niiden toimivallan mukaisesti asioissa, jotka koskevat EU:n ja Yhdistyneen kuningaskunnan välisiä suhteita; panee merkille, että Pohjois-Irlannin ainutlaatuinen tilanne edellyttää räätälöityä lähestymistapaa, joka perustuu PEACE-ohjelmista saatuihin hyötyihin ja jossa tarkastellaan, miten laajempi koheesiopolitiikka voi hyödyttää sovintoprosessia; korostaa, että sähköisen matkustusluvan (ETA) soveltaminen Pohjois-Irlannissa on valitettavaa; kehottaa Yhdistyneen kuningaskunnan hallitusta olemaan soveltamatta vaatimusta sähköisestä matkustusluvasta Pohjois-Irlannissa, jotta matkailijat voivat matkustaa esteettä Irlannin saarella; korostaa, että on tärkeää varmistaa, että Pohjois-

Irlannissa ja Irlannissa asuvien henkilöiden kyvylle hakea ja ottaa vastaan työtä rajan yli ei ole esteitä tai rajoituksia pitkänperjantain sopimuksen periaatteiden mukaisesti; korostaa, että tässä yhteydessä on tärkeää suojella rajatyöntekijöitä ja myös heidän sosiaalisia ja työelämäoikeuksiaan; panee merkille, että Pohjois-Irlannin tuomioistuimet ovat todenneet Pohjois-Irlannin levottomuuksia (perintöä ja sovintoa) koskevan vuoden 2023 lain olevan ristiriidassa ihmisoikeuslainsäädännön ja Windsorin puitteiston kanssa; panee lisäksi merkille lakia koskevat valituksen, jonka Irlanti on tehnyt Yhdistynyttä kuningaskuntaa vastaan; muistuttaa Yhdistyneen kuningaskunnan nykyisen hallituksen sitoutumisesta aiemman hallituksen antaman Pohjois-Irlannin levottomuuksia (perintöä ja sovintoa) koskevan lain kumoamiseen ja korvaamiseen ja kehottaa Yhdistyneen kuningaskunnan hallitusta tekemään sen mahdollisimman pian; kehottaa Yhdistyneen kuningaskunnan hallitusta peruuttamaan valituksensa Pohjois-Irlannin levottomuuksia (perintöä ja sovintoa) koskevaa lakia koskevasta tuomioistuimen päätöksestä, kumoamaan lain ja noudattamaan täysimääräisesti kaikkia Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen päätöksiä;

11. toteaa, että pitkänperjantain sopimuksen mukaisesti Irlannin saaren kansa päättää Pohjois-Irlannin perustuslaillisesta tulevaisuudesta;

12. kehottaa kumpaakin osapuolta syventämään EU:n ja Yhdistyneen kuningaskunnan kumppanuutta, panemaan kauppa- ja yhteistyösopimuksen kaikilta osin täytäntöön ja hyödyntämään kaikkia sen tarjoamia mahdollisuuksia yhteistä etua koskevilla aloilla muun muassa vapaaehtoisen alakohtaisen yhdenmukaistamisen, vastavuoroisen tunnustamisen mekanismien ja sääntelyinnovaatioita koskevan vuoropuhelun avulla sekä harkitsemaan tulleja koskevan yhteistyön lisäämistä; suhtautuu myönteisesti huippukokouksen päätelmiin, joissa vahvistettiin yhteinen sitoutuminen yhteistyön tehostamiseen keskeisillä aloilla, joita ovat muun muassa energia, mukaan lukien Yhdistyneen kuningaskunnan mahdollinen osallistuminen EU:n sähkön sisämarkkinoihin, uudet teknologiat ja maatalouselintarvikkeet; korostaa, että kauppa- ja yhteistyösopimus tarjoaa tulevaisuuteen suuntautuvan kehyksen, jolla edistetään yhteistä vaurautta ja kilpailukykyä, ja kannustaa molempia osapuolia hyödyntämään huippukokouksessa ilmennyttä uutta poliittista tahtoa, jotta voidaan saada aikaan konkreettista edistystä näillä aloilla ja varmistaa tehtyjen sitoumusten nopea ja kattava täytäntöönpano, kuten EU:n ja Yhdistyneen kuningaskunnan äskettäisessä yhteisymmärryspöytäkirjassa ja huippukokouksen jäsennellyissä tuloksissa todetaan; painottaa, että tämän uuden toimintaohjelman on pysyttävä joustavana ja sillä on kyettävä vastaamaan tuleviin haasteisiin, jotta voidaan maksimoida yhteistyöhön ja kilpailukykyyn liittyvät mahdollisuudet, tehostaa kuluttajansuojaa, parantaa tavaroiden ja palvelujen rajatylittävää kauppaa ja saatavuutta ja edistää turvallista ja terveellistä digitaalista ympäristöä kaikille;

13. pitää myönteisenä EU:n ja Yhdistyneen kuningaskunnan huippukokouksessa aikaansaatua sopimusta turvallisuus- ja puolustuskumppanuudesta ottaen huomioon, että kauppa- ja yhteistyösopimukseen ei sisälly yhteistyötä ulkopolitiikan, turvallisuuden, puolustuksen ja kehitysyhteistyön aloilla, sillä turvallisuus- ja puolustuskumppanuuden myötä vahvistetaan yhteistyötä, yhtenäistetään toimia aiemman puolivuosittaisen ulkopoliittisen vuoropuhelun kanssa, luodaan kauppa- ja yhteistyösopimuksesta puuttuvat jäsennellyt puitteet sekä vahvistetaan ja osoitetaan Yhdistyneen kuningaskunnan uudistettu sitoumus tehdä yhteistyötä EU:n kanssa ulkopolitiikan ja turvallisuuden alalla;

14. painottaa, että yhteistyön parantaminen on ratkaisevan tärkeää globaaleihin kriiseihin vastaamisessa yhä epävakaammassa turvallisuusympäristössä, jota leimaavat hybridiuhat, kyberhyökkäykset ja disinformaatiokampanjat; korostaa, että koordinoinnin tehostaminen on olennaisen tärkeää myös demokratian ja ihmisoikeuksien edistämiseksi sekä alueellisen ja kansainvälisen turvallisuuden varmistamiseksi;

15. pitää myönteisenä, että turvallisuus- ja puolustuskumppanuudella luodaan jäsennellympää ja institutionaalisempaa yhteistyötä ulko-, turvallisuus- ja puolustusasioissa eri hallintotasoilla vuoden 2019 poliittisen julistuksen[28] mukaisesti, mukaan lukien sopimus ulko- ja turvallisuuspoliittisen vuoropuhelun käymisestä kuuden kuukauden välein; katsoo, että tämä käytäntö voi luoda vankan perustan yhteistyölle ja että olisi tutkittava mahdollisuutta tämän yhteistyön vakiinnuttamiseen oikeudellisesti sitovalla välineellä; korostaa, että tämä auttaisi varmistamaan yhteiskuntiemme turvallisuuden ja tekemään niistä häiriönsietokykyisiä yhteisiä ja ennennäkemättömiä geopoliittisia turvallisuusuhkia vastaan, etenkin Venäjän uhkaa vastaan;

16. korostaa, että EU:n ja Yhdistyneen kuningaskunnan on seurattava tiiviisti turvallisuus- ja puolustuskumppanuuden määräysten ja yhteisymmärryspöytäkirjassa vahvistettujen sitoumusten täytäntöönpanoa; toteaa, että nämä yhteisymmärryspöytäkirjan sitoumukset ovat kattavia ja laaja-alaisia; muistuttaa, että parlamentille on tiedotettava täytäntöönpanon vaiheista ja mahdollisista esteistä; korostaa, että parlamentin on pidettävä komissiota täysin vastuuvelvollisena niiden sille kuuluvien sitoumusten täyttämisessä, jotka sisältyvät Yhdistyneen kuningaskunnan hallituksen kanssa sovittuun yhteisymmärryspöytäkirjaan;

---

28 EUVL C 384 I, 12.11.2019, s. 178, ELI: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/?uri=CELEX%3A12019W%2FDCL%2801%29.

17. suhtautuu myönteisesti EU:n ja Yhdistyneen kuningaskunnan sitoumukseen tutkia mahdollisuuksia molempia hyödyttävään tehostettuun yhteistyöhön puolustusteollisuudessa niin, että noudatetaan molempien osapuolten politiikka- ja lainsäädäntökehyksiä;

Institutionaalinen kehys

18. on tyytyväinen siihen, että kauppa- ja yhteistyösopimuksen nojalla perustetut yhteiset elimet toimivat tehokkaasti; korostaa, että on tärkeää pitää parlamentti ajan tasalla ja meneillään olevista poliittisista ja teknisistä keskusteluista ja kutsua se mukaan niihin säännöllisemmin; kehottaa lisäämään kauppa- ja yhteistyösopimuksen mukaisten yhteisten elinten työn avoimuutta erityisesti parlamenttia kohtaan; peräänkuuluttaa EU:n ja Yhdistyneen kuningaskunnan välille kaupan vakautta ja sääntelyn yhdenmukaistamista kuluttajien oikeuksien, liiketoiminnan varmuuden ja investointien edellytysten suojelemiseksi erityisesti viimeaikaisten globaalien häiriötilanteiden vuoksi;

19. tuo esiin, että EU:n ja Yhdistyneen kuningaskunnan välinen parlamentaarinen kumppanuuskokous kokoontui jälleen maaliskuussa 2025 vuoden 2024 Euroopan parlamentin ja Yhdistyneen kuningaskunnan vaalien jälkeen; korostaa rooliaan kauppa- ja yhteistyösopimuksen täytäntöönpanon parlamentaarisessa valvonnassa ja tarkastelussa; korostaa parlamentaarisen kumppanuuskokouksen merkitystä tiiviimpien suhteiden ja rakentavan yhteistyön edistämisessä Euroopan parlamentin ja Yhdistyneen kuningaskunnan parlamentin jäsenten välillä; kehottaa kumppanuusneuvostoa ottamaan huomioon parlamentaarisen kumppanuuskokouksen suositukset; pitää tärkeänä sitä, että Pohjois-Irlannin, Skotlannin ja Walesin parlamenttien ja edustajakokousten vaaleilla valittujen jäsenten osallistumista tarkkailijoiden roolissa laajennetaan; kehottaa pitämään useammin temaattisia kokouksia nykyisen puolivuosittaisen aikataulun ulkopuolella, jotta voidaan käydä säännöllisiä keskusteluja kauppaa, ulkopolitiikkaa, energiaa ja kansalaisten oikeuksia koskevista asioista; kehottaa tiivistämään suhteita kansallisiin ja alueellisiin parlamentteihin erilaisten demokraattisten näkökulmien huomioon ottamiseksi; korostaa sitoutumistaan parlamentaarisen kumppanuuskokouksen vahvistamiseen entisestään parlamenttien välisen vuoropuhelun keskeisenä foorumina;

20. korostaa, että on tarpeen asettaa kansalaisten edut edelleen kauppa- ja yhteistyösopimuksen täytäntöönpanon ytimeen sekä ottaa vuoropuhelussa huomioon taloudellisen yhteistyön osatekijät ja sosiaalinen oikeudenmukaisuus siten, että vapaaehtoisryhmät, kansalaisyhteiskunta ja elinkeinoyhdistykset otetaan mukaan vuoropuheluun; pitää myönteisenä kansalaisyhteiskunnan, myös työnantajajärjestöjen ja ammattiliittojen sekä kansalaisjärjestöjen, osallistumista kauppa- ja yhteistyösopimuksen täytäntöönpanoon;

nostaa esiin tasapainoisen edustuksen EU:n sisäisessä neuvoa-antavassa ryhmässä ja sen arvokkaat suositukset; korostaa tässä yhteydessä kansalaisyhteiskuntafoorumin merkitystä; kehottaa kumppanuusneuvostoa ottamaan jatkossakin huomioon kansalaisyhteiskunnan erilaiset näkemykset ja parlamentaarista kumppanuuskokousta mahdollistamaan suoran vaihdon parlamentaarisen kumppanuuskokouksen jäsenten ja sisäisen neuvoa-antavan ryhmän jäsenten välillä parlamentaarisen kumppanuuskokouksen jokaisessa puolivuotiskokouksessa; kehottaa kaikkia erityiskomiteoita vahvistamaan vuoropuhelua sisäisen neuvoa-antavan ryhmän kanssa, jotta voidaan varmistaa parempi valvonta ja avoimuus; kehottaa toteuttamaan lisätoimia sen varmistamiseksi, että lukuisat kansalaisyhteiskunnan järjestöt, kuten nuorisojärjestöt, liittyvät kauppa- ja yhteistyösopimuksen mukaiseen kansalaisyhteiskuntafoorumiin;

21. vahvistaa parlamentin sitoumuksen seurata tiiviisti kauppa- ja yhteistyösopimuksen täytäntöönpanoa; muistuttaa, että riittävän valvonnan varmistamiseksi komission olisi toimitettava parlamentille kauppa- ja yhteistyösopimuksen täytäntöönpanoon liittyvät tiedot viipymättä ja täydellisinä; suhtautuu myönteisesti parlamentin ja komission jatkuvaan hyvään yhteistyöhön sekä Euroopan parlamentin jäsenten ja Yhdistyneen kuningaskunnan parlamentin ylä- ja alahuoneen jäsenten välisten suorien, positiivisten ja rakentavien yhteyksien lisääntymiseen; kehottaa jälleen parlamenttia osallistumaan kaikkiin kauppa- ja yhteistyösopimuksen tuleviin tarkistusmenettelyihin; pitää valitettavana, että parlamentti ei osallistunut EU:n ja Yhdistyneen kuningaskunnan huippukokoukseen, ja ilmaisee huolensa siitä, että huippukokouksessa ei viitattu lainkaan Euroopan parlamentin ja Yhdistyneen kuningaskunnan parlamentin rooliin Euroopan unionin ja Yhdistyneen kuningaskunnan uuden yhteistyöohjelman, strategisen kumppanuuden sekä turvallisuus- ja puolustuskumppanuuden institutionaalisessa kehyksessä;

Tavarakauppa

22. muistuttaa, että kauppa- ja yhteistyösopimus tarjoaa kattavan ja kunnianhimoisen perustan osapuolten suhteille, erityisesti EU:n ja Yhdistyneen kuningaskunnan väliselle kaupalle, ja että siinä varmistetaan samalla tasapuoliset toimintaedellytykset reilulle kilpailulle ja kestävälle kehitykselle; muistuttaa, että kauppa- ja yhteistyösopimus on EU:n vapaakauppasopimusten historiassa ainoa laatuaan, koska siinä keskitytään ennemmin rajoittamaan kauppakumppaneiden eroja kuin edistämään niiden lähentymistä; muistuttaa, että kauppa- ja yhteistyösopimus on ainutlaatuinen myös siksi, että siinä määrätään nollatulleista ja nollakiintiöistä EU:n ja Yhdistyneen kuningaskunnan väliselle kaupalle;

23. toistaa, että kauppa- ja yhteistyösopimus on pitkien ja vaikeiden neuvottelujen herkkä tulos ja että se olisi siksi pantava

täysimääräisesti täytäntöön vilpittömässä mielessä, samoin kuin erosopimus ja erityisesti Windsorin puitteisto, molempien osapuolten yhteisen edun mukaisesti; kehottaa molempia osapuolia hyödyntämään täysimääräisesti kauppa- ja yhteistyösopimuksen suurta potentiaalia helpottaa EU:n ja Yhdistyneen kuningaskunnan välistä kauppaa pitäen samalla mielessä, että vapaakauppasopimuksella ei kyetä missään tapauksessa toisintamaan jäsenyyden tuomia etuja EU:n sisämarkkinoille ja tulliliittoon pääsyssä tai osallistumisessa muihin yhteisiin ja rinnakkaisiin politiikkoihin; toteaa kuitenkin, että kauppa- ja yhteistyösopimuksessa on merkittäviä hyödyntämättömiä mahdollisuuksia, ja suhtautuu myönteisesti siihen, että sitä olisi nyt käytettävä tulevaisuuteen suuntautuvana kehyksenä yhteistyön syventämiseksi yhteistä etua koskevilla aloilla;

24. panee merkille komission arvion, jonka mukaan kauppa- ja yhteistyösopimuksessa vahvistetut tavarakauppaa koskevat järjestelyt ovat yleisesti ottaen olleet tehokkaita ja moitteettomasti toimivia, vaikka tietyt täytäntöönpanovaikeudet ovat jatkuneet, ja ne on korjattava mahdollisimman pian;

25. muistuttaa, että EU:n ja Yhdistyneen kuningaskunnan olisi tehtävä tiivistä yhteistyötä tulliasioissa, muun muassa varmistamalla tehokas tietojenvaihto siten, että luodaan sähköisen kaupankäynnin sääntöjenvastaisuuksia ja petoksia sekä EU:n ja Yhdistyneen kuningaskunnan ulkopuolisia elinkeinonharjoittajia koskeva yhteinen tietokanta EU:n ja Yhdistyneen kuningaskunnan ulkopuolelta tuleville tavaroille; toistaa, että on tärkeää käydä rakentavaa vuoropuhelua ja pitää yllä tehokkaita yhteistyömenetelmiä tullihallintojen välillä, jotta voidaan yksinkertaistaa, digitalisoida ja nopeuttaa maahantulon ja maastalähdön tulliselvitysprosesseja, mihin tarvitaan riittävä määrä tullivirkailijoita ja yksinkertaistetut tullimenettelyt, mukaan lukien laajempi pääsy luotettavien kaupan alan toimijoiden järjestelmiin ja älykkäiden digitaalisten ratkaisujen käyttöönotto prosessien virtaviivaistamiseksi, jotta voidaan minimoida kaikkien sidosryhmien, erityisesti pk-yritysten, hallinnolliset ja taloudelliset kustannukset ja varmistaa maatalouden kriittisten tuotantopanosten, kuten eläinlääkkeiden, siementen ja eläinten rehun keskeytymätön rajatylittävä liikkuminen erityisesti Irlannissa ja muilla raja-alueilla, jotka ovat erittäin riippuvaisia oikea-aikaisista toimituksista; kehottaa komissiota tekemään aktiivisesti yhteistyötä Yhdistyneen kuningaskunnan kanssa tullimenettelyjen yksinkertaistamiseksi kehittämällä luotettavien kaupan alan toimijoiden järjestelmiä ja ottamalla käyttöön ”vihreitä kaistoja” vähäriskisille tavaroille;

26. antaa tunnustusta EU:n ja Yhdistyneen kuningaskunnan kehittyvälle yhteistyölle sähköisen kaupankäynnin alalla kauppa- ja yhteistyösopimuksen voimaantulon jälkeen; korostaa, että vaikka kauppa- ja yhteistyösopimukseen sisältyy tärkeitä määräyksiä digitaalisen kaupan helpottamiseksi, brexitin jälkeiset tullimenettelyt

ovat aiheuttaneet lisärasitteita sähköisen kaupankäynnin toimijoille erityisesti pakollisten tulli-ilmoitusten, tuontitarkastusten ja monimutkaisten alkuperäsääntöjen vuoksi; suhtautuu myönteisesti EU:n ja Yhdistyneen kuningaskunnan viimeaikaisiin pyrkimyksiin tehostaa kaupan logistiikkaa ja vähentää vientirajoituksia, ja korostaa, että tarvitaan lisätoimia sääntelyn yhdenmukaistamisen parantamiseksi, tullimenettelyjen yksinkertaistamiseksi ja tietojen sujuvan ja turvallisen siirron varmistamiseksi, jotta voidaan hyödyntää rajatylittävän sähköisen kaupankäynnin kaikki mahdollisuudet ja tehostaa digitaalista kauppaa;

27. kannustaa EU:ta ja Yhdistynyttä kuningaskuntaa tutkimaan mahdollisuuksia syventää alueellisia toimitusketjuja koskevaa yhteistyötä; korostaa, että tällaisilla toimilla tuettaisiin joustavampia ja häiriönsietokykyisempiä toimitusketjuja ja autettaisiin puuttumaan alkuperäsääntöjä koskeviin monimutkaisiin vaatimuksiin liittyviin tulliesteisiin ja tullien ulkopuolisiin esteisiin;

28. korostaa, että Yhdistyneen kuningaskunnan uuden tuontijärjestelmän, tavoitteellisen rajatoimintamallin, täytäntöönpano on aiheuttanut vaikeuksia, koska riskiluokitusta on muutettu toistuvasti ilman asianmukaista ilmoitusta, tuontivaatimuksia on tulkittu epäjohdonmukaisesti, tarkastusten suorittamiseen on liittynyt pitkiä odotusaikoja eikä EU:ta ole tunnustettu yhdeksi terveys- ja kasvinsuojeluyksiköksi; on huolestunut siitä, että Yhdistyneen kuningaskunnan vastauksissa ei ole vielä täysin ratkaistu asiaan liittyviä ongelmia;

29. suhtautuu myönteisesti EU:n ja Yhdistyneen kuningaskunnan äskettäisessä huippukokouksessa ilmaistuun sitoumukseen pyrkiä luomaan yhteinen terveys- ja kasvinsuojelualue EU:n ja Yhdistyneen kuningaskunnan välisen kattavan terveys- ja kasvinsuojelusopimuksen (SPS-sopimus) avulla; toteaa, että tullien ulkopuoliset esteet ja sääntelyn erot aiheuttavat tällä hetkellä haasteita EU:n ja Yhdistyneen kuningaskunnan kaupalle erityisesti aiempaa tiukempien vaatimustenmukaisuusvaatimusten, päällekkäisten sertifiointimenettelyjen ja toisistaan poikkeavien tuotestandardien vuoksi; toteaa, että tällaiset hankaukset vaikuttavat useisiin aloihin, kuten maatalouselintarvikkeisiin, kemikaaleihin, moottoriajoneuvoihin ja koneisiin, ja että ne voivat olla erityisen raskaita pk-yrityksille; kannustaa molempia osapuolia hyödyntämään täysin ja tehokkaasti kauppa- ja yhteistyösopimuksen sääntely- ja tulliyhteistyömekanismeja näiden kysymysten ratkaisemiseksi, jotta kaupan kitkaa voidaan vähentää ennen kauppa- ja yhteistyösopimuksen vuoden 2026 uudelleentarkastelua;

30. suhtautuu myönteisesti Yhdistyneen kuningaskunnan suunnitelmiin säätää CE-merkinnän tunnustamisesta rajoittamattoman ajan muissa tuotesäädöksissä, sillä se helpottaisi entisestään vaatimusten noudattamiseen liittyviä EU:n valmistajien haasteita sekä tällaista merkintää edellyttävien tuotteiden vientiä Yhdistyneestä

kuningaskunnasta EU:hun; kehottaa komissiota käynnistämään pikaisesti neuvottelut Yhdistyneen kuningaskunnan kanssa, jotta voidaan varmistaa tuotteiden vaatimustenmukaisuuden arviointien vahva yhdenmukaistaminen erityisesti pitkälle yhdentyneillä aloilla ja siten poistaa tarpeettomat testit, vähentää liiketoimintakustannuksia ja vahvistaa sisämarkkinoita; kannustaa molempia osapuolia pohtimaan käytännön järjestelyjä vaatimustenmukaisuuden arvioinnin tulosten vastavuoroista tunnustamista varten selvästi vähäriskisillä tuotealoilla, jotta voidaan vähentää tarpeettomia säännösten noudattamisesta aiheutuvia kustannuksia ja hallinnollisia rasitteita erityisesti pk-yritysten osalta ja samalla turvata kuluttajien turvallisuus ja kuluttajansuoja ja vahvistaa niitä edelleen; kannustaa komissiota hyödyntämään tätä kehitystä pyrkimällä alakohtaisiin vastavuoroista tunnustamista koskeviin järjestelyihin tapauksissa, joissa sääntelyä on jo lähennetty, ja poistamaan näin tarvittaessa sertifiointimenettelyjen tarpeetonta päällekkäisyyttä;

31. toteaa, että sopimus yhteisen terveys- ja kasvinsuojelualueen perustamisesta vähentäisi merkittävästi kaupan jännitteitä ja lisäisi yritystoiminnan vakautta ja ennustettavuutta, koska sopimuksella poistettaisiin valtaosa eläinten, eläinperäisten tuotteiden, kasvien ja kasviperäisten tuotteiden siirtoihin liittyvistä sertifiointi- ja valvontavaatimuksista Ison-Britannian ja EU:n välillä ja säilytettäisiin samalla terveyden, kuluttajansuojan, elintarviketurvallisuuden ja eläinten hyvinvoinnin korkeat normit; korostaa, että nämä edut hyödyttäisivät maanviljelijöitä, pk-yrityksiä ja kuluttajia EU:ssa ja Yhdistyneessä kuningaskunnassa ja kattaisivat myös näiden tavaroiden liikkumisen Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin välillä; toteaa, että tulevalla terveys- ja kasvinsuojelusopimuksella (SPS-sopimus) olisi mahdollistettava Yhdistyneen kuningaskunnan suorittama dynaaminen yhdenmukaistaminen, siihen sovellettavassa riidanratkaisuamekanismissa olisi oltava riippumaton välimiespaneeli ja siinä olisi sovittava, että Euroopan unionin tuomioistuin käyttää viimesijaista päätäntävaltaa EU:n oikeutta koskevissa asioissa; suhtautuu myönteisesti aikomukseen informoida Yhdistynyttä kuningaskuntaa Euroopan unionin päätöksentekoprosessin alkuvaiheeseen tulevan SPS-sopimuksen kattamilla aloilla; kehottaa painokkaasti komissiota esittämään etenemissuunnitelman SPS-sopimusneuvotteluille Yhdistyneen kuningaskunnan kanssa; kehottaa lisäksi molempia osapuolia lisäämään sääntelyä koskevaa vuoropuhelua muista elintarvikkeiden sääntelyn näkökohdista kuin terveys- ja kasvinsuojelutoimista ja pyrkimään eroon eroavaisuuksista esimerkiksi merkinnöissä ja pakkauksissa; korostaa, että Yhdistyneen kuningaskunnan pääsylle EU:n järjestelmiin, tietokantoihin tai virastoihin SPS-sopimuksen kannalta merkityksellisten EU:n ohjelmien puitteissa on asetettava ehdoksi, että EU:n talousarviolle aiheutuvat kustannukset katetaan kokonaisuudessaan; korostaa, että tällaisen osallistumisen on tuotettava selkeitä etuja EU:lle ja sen sidosryhmille talousarvion oikeasuhteisuutta koskevan periaatteen mukaisesti;

32. muistuttaa strategisesta tarpeesta EU:n ja Yhdistyneen kuningaskunnan välisen yhteistyön tiivistämiselle, jotta nykyistä oikeudenmukaista ja sääntöihin perustuvaa kansainvälistä kauppajärjestelmää voidaan ylläpitää ja nykyaikaistaa ja vastata yhteisiin maailmanlaajuisiin talouden haasteisiin; kehottaa tämän vuoksi lisäämään yhteisiä toimia pyrittäessä kohti WTO:n osallistavaa ja kattavaa uudistamista, jolla vastataan tämänhetkisiin ja tuleviin haasteisiin syvästi verkostoituneessa maailmassa, ja työskentelemään aktiivisesti kaikkia globaalin poliittisen ja taloudellisen järjestelmän jakautumiseen liittyviä vaaroja vastaan samoin kuin hiljattain sekä EU:ta että Yhdistynyttä kuningaskuntaa koetelleita yksipuolisia ja perusteettomia kaupan toimenpiteitä ja tulleja vastaan; kehottaa siksi molempia osapuolia edelleen tukemaan kuluttajia, jotka kamppailevat elinkustannusten kanssa; korostaa, että entistä vahvempi EU:n ja Yhdistyneen kuningaskunnan välinen yhteistyö on tässä yhteydessä ensiarvoisen tärkeää, jotta voidaan vahvistaa toimitusketjujen häiriönsietokykyä ja vähentää strategisia riippuvuuksia; korostaa, että molempien osapuolten olisi tehostettava yhteisiä toimia kriittisten toimitusketjujen riskien vähentämiseksi taloudellista turvallisuutta koskevien EU:n painopisteiden mukaisesti; panee merkille, että kriittisiin raaka-aineisiin kuuluvia mineraaleja koskevaa yhteistyötä ei käsitelty EU:n ja Yhdistyneen kuningaskunnan huippukokouksen päätelmissä, ja kannustaa EU:ta ja Yhdistynyttä kuningaskuntaa vahvistamaan Euroopan riippumattomuutta tässä suhteessa; kannustaa käynnistämään jäsenneltyjä vuoropuheluja ja kohdennettuja aloitteita, joilla edistetään monipuolistamista, rakennetaan keskinäistä luottamusta ja vahvistetaan strategista riippumattomuutta ja edistetään näin kestävää kasvua ja yhteistä hyvinvointia; kehottaa komissiota tutustumaan yksityiskohtiin Yhdistyneen kuningaskunnan ja Yhdysvaltojen välisessä sopimuksessa, josta ilmoitettiin 8. toukokuuta 2025 (taloudellista hyvinvointia koskeva sopimus, EDA), ja varmistamaan, että mikään sen määräyksistä ei heikennä kauppa- ja yhteistyösopimusta tai mitään mahdollista EU:n ja Yhdistyneen kuningaskunnan välistä sopimusta; toteaa, että EDA-sopimuksen sisältöä on vielä selvennettävä mutta jo nyt tiedetään, että sillä saattaa olla vaikutuksia EU:n ja Yhdistyneen kuningaskunnan toimintaedellytysten tasapuolisuuteen kauppa- ja yhteistyösopimuksen kontekstissa sekä EU:n ja Yhdistyneen kuningaskunnan välisen huippukokouksen päätelmiin perustuvaan dynaamiseen yhdenmukaistamiseen, johon myös yhteinen terveys- ja kasvinsuojelualue liittyy; suhtautuu myönteisesti terästuotteiden tullittomasta kaupasta tehtyyn sopimukseen, joka on ilahduttava kehityssuunta ja tuo kaivattua vakautta ja ennakoitavuutta avainasemassa oleville teollisuudenaloille; muistuttaa, että kauppa- ja yhteistyösopimukseen sisältyy sitoumuksia kansainvälisen kaupan sääntöjen noudattamisesta, yhteistyöstä monenvälisillä foorumeilla ja kaupan oikeussuojakeinoja ja maailmankaupan kehitystä koskevien tietojen vaihdosta; suhtautuu myönteisesti hiljattain pidetyn EU:n ja Yhdistyneen kuningaskunnan huippukokouksen tuloksiin ja toteaa,

että molemmat osapuolet toistivat aikomuksensa vahvistaa WTO:n uudistamisen koordinointia, tukea avointa ja sääntöihin perustuvaa kauppaa ja hyödyntää yhteisiä toimintamalleja kauppakiistojen ratkaisemiseksi, ja korostaa lisäksi, että näiden sitoumusten tehokas täytäntöönpano on olennaisen tärkeää vahvistettaessa EU:n ja Yhdistyneen kuningaskunnan välistä kumppanuutta, joka on maailmankaupan hallinnan vakautta ja ennustettavuutta edistävä voima; suhtautuu myönteisesti Yhdistyneen kuningaskunnan hallituksen tuoreeseen ilmoitukseen, että se aikoo liittyä WTO:n väliaikaiseen järjestelyyn, jolla varmistetaan riidanratkaisujärjestelmän tehokkuus sillä aikaa, kun neuvotellaan WTO:n laajemmista uudistuksista; korostaa, että sekä Yhdistyneen kuningaskunnan hallituksen että komission on kauppapolitiikkaa muotoiltaessa otettava huomioon Pohjois-Irlannin ainutlaatuinen asema nykyisessä epävakaassa maailmankaupan tilanteessa;

33. suhtautuu myönteisesti 21. joulukuuta 2023 sovittuun sähköajoneuvojen ja akkujen alkuperäsääntöjen pidentämiseen 31. joulukuuta 2026 saakka; korostaa alkuperäsääntöjen valvonnan merkitystä, jotta vältetään normien ja sääntöjen kiertäminen, kun on kyse tavaroista, joiden alkuperämaiden kanssa Yhdistyneellä kuningaskunnalla voi olla muita kauppasopimuksia;

Palvelut, digitaalinen kaupankäynti ja investoinnit

34. panee merkille komission arvion, jonka mukaan kauppa- ja yhteistyösopimuksen täytäntöönpano on yleisesti ottaen edennyt sujuvasti palvelujen ja investointien, sähköisen kaupankäynnin, teollis- ja tekijänoikeuksien, julkisten hankintojen sekä pk-yritysten osalta ja että siinä ei ole merkittäviä ongelmia, lukuun ottamatta edelleen esteenä olevaa kysymystä Yhdistyneen kuningaskunnan työviisumeja koskevan sponsorointijärjestelmän soveltamisesta EU:n palveluntarjoajiin; panee merkille, että Yhdistyneen kuningaskunnan palveluvienti EU:hun kasvoi 19 prosenttia vuodesta 2019 vuoteen 2024, mikä kertoo palvelualan häiriönsietokyvystä ja mahdollisuuksista; korostaa, että on puututtava näihin EU:n palveluntarjoajien lyhyen aikavälin liikkuvuuden esteisiin, myös kulttuurin, tieteen ja maatalousneuvonnan aloilla, ja toteaa, että kehittyneet ja vastavuoroiset lyhyen aikavälin liike-elämän liikkuvuuden järjestelyt voivat tarjota molemminpuolista hyötyä; kehottaa yksinkertaistamaan Yhdistyneen kuningaskunnan viisumimenettelyjä EU:n ammattilaisille ja sopimusperusteisille palveluntarjoajille, jotta voidaan vähentää taloudellisia ja hallinnollisia rasitteita; kehottaa jäsenvaltioita ja Yhdistynyttä kuningaskuntaa nopeuttamaan käsittelyaikoja ja pienentämään työluvan hakemisen kustannuksia tarvittaessa; suhtautuu myönteisesti Yhdistyneen kuningaskunnan ja komission EU:n ja Yhdistyneen kuningaskunnan huippukokouksessa antamaan sitoumukseen käynnistää erityisiä vuoropuheluja luonnollisten henkilöiden maahantulosta ja tilapäisestä oleskelusta liiketoimintatarkoituksessa, mukaan lukien sponsorointijärjestelmä;

kehottaa molempia osapuolia tutkimaan vaihtoehtoja, jotta voidaan helpottaa palveluntarjoajien ja yrittäjien, erityisesti pk-yritysten ja vapaiden ammatinharjoittajien, lyhytaikaista liikkuvuutta yksinkertaistettujen viisumimenettelyjen ja ammattipätevyyksien vastavuoroisen tunnustamisen keinoin kunnioittaen täysin molemman osapuolen sääntelyn riippumattomuutta; kehottaa Yhdistyneen kuningaskunnan hallitusta vapauttamaan kauppa- ja yhteistyösopimuksen piiriin kuuluvat palveluntarjoajat sponsorointijärjestelmästä; kehottaa syventämään EU:n ja Yhdistyneen kuningaskunnan yhteistyötä palvelukaupan alalla;

35. kehottaa Yhdistynyttä kuningaskuntaa, komissiota ja jäsenvaltioita jatkamaan pyrkimyksiään ammattipätevyyksien vastavuoroiseksi tunnustamiseksi ja kehottaa nopeuttamaan neuvotteluja ja etsimään ratkaisuja, joilla helpotetaan sujuvampaa lyhytaikaista liikkuvuutta ja rajatylittävää palveluntarjontaa EU:n ja Yhdistyneen kuningaskunnan markkinoilla; korostaa, että EU:n ja Yhdistyneen kuningaskunnan kansalaiset kohtaavat edelleen esteitä pääsyssä säänneltyihin ammatteihin; korostaa, että tarvitaan selkeitä ja yksinkertaistettuja tunnustamismenettelyjä sekä ammatillisten elinten ja toimivaltaisten viranomaisten panosta puolin ja toisin; panee merkille, että kauppa- ja yhteistyösopimuksen puitteissa on tähän mennessä vastaanotettu vain yksi suositus mahdollisesta vastavuoroisesta tunnustamisjärjestelystä, ja toteaa, että tämä suositus liittyi arkkitehdin ammattiin; kehottaa komissiota ja Yhdistynyttä kuningaskuntaa nopeuttamaan kauppa- ja yhteistyösopimuksen 158 artiklan täytäntöönpanoa ja priorisoimaan muitakin aloja, joita ovat esimerkiksi terveydenhuolto, konetekniikka sekä oikeudelliset ja rahoituspalvelut; korostaa, että on tärkeää auttaa nuoria kehittämään tulevaisuuden vaatimukset täyttäviä taitoja helpottamalla rajatylittäviä koulutus- ja ammatillisia kehittymismahdollisuuksia, mukaan lukien kohdennetut investoinnit digitaaliseen, vihreään ja finanssialan osaamiseen; kehottaa EU:ta ja Yhdistynyttä kuningaskuntaa yhteistyöhön liikkuvuusohjelmissa ja kehottaa EU:ta ja Yhdistynyttä kuningaskuntaa neuvottelemaan yritysten liikkuvuutta koskevan kunnianhimoisen sopimuksen ja toteaa, että ammattipätevyyksien vastavuoroista tunnustamista koskevien järjestelyjen tehokkuus liittyy erottamattomasti lyhytaikaista maahantuloa ja tilapäistä oleskelua koskeviin yksinkertaistettuihin säännöksiin; vaatii Yhdistyneen kuningaskunnan hallitusta jatkamaan kaikkia tarvittavia toimenpiteitä torjuakseen Yhdistyneessä kuningaskunnassa asuvien jäsenvaltioiden kansalaisten syrjintää;

36. kannustaa EU:ta ja Yhdistynyttä kuningaskuntaa tekemään tiivistä yhteistyötä sähköisen kaupankäynnin sääntelyn eri osa-alueilla; arvostaa siksi EU:n ja Yhdistyneen kuningaskunnan 30. huhtikuuta 2024 allekirjoittamaa hallinnollista järjestelyä suurten verkkoalustojen tarjoajien riskinarviointia ja riskien lieventämistä koskevien toimien valvonnasta; katsoo, että digitaalialan

lainsäädännön lähentämistä ja sitä koskevaa vuoropuhelua olisi edistettävä etenkin verkkoalustojen osalta;

Tasapuoliset toimintaedellytykset ja kilpailupolitiikka

37. toistaa, että Yhdistyneen kuningaskunnan olisi huomioitava vaikeudet, joita tarpeettomista järjestelmällisistä sääntelyeroista seuraisi erityisesti työllisyydelle ja sosiaalisille oikeuksille, ympäristölle, henkilötietojen suojalle, valtiontuille, sähköiselle kaupankäynnille ja verotukselle, ja toteaa, että nämä sääntelyerot vain aiheuttaisivat lisäongelmia kauppa- ja yhteistyösopimuksen tasapuolisia toimintaedellytyksiä koskevien sitoumusten osalta niin EU:n ja Yhdistyneen kuningaskunnan yrityksille kuin EU:n ja Yhdistyneen kuningaskunnan väliselle kaupallekin;

38. on tyytyväinen kauppa- ja yhteistyösopimuksen mukaisen EU:n ja Yhdistyneen kuningaskunnan välisen kilpailualan yhteistyösopimuksen valmistumiseen, minkä ansiosta komissiolla, jäsenvaltioiden kansallisilla kilpailuviranomaisilla ja Yhdistyneen kuningaskunnan kilpailu- ja markkinaviranomaisella on mahdollisuus tehdä suoraa yhteistyötä kilpailua koskevissa tutkimuksissa; toteaa, että tämä on ensimmäinen EU:n kilpailualan yhteistyösopimus, joka antaa kansallisille toimivaltaisille viranomaisille mahdollisuuden tehdä suoraa yhteistyötä EU:n ulkopuolisen maan kilpailuviranomaisen kanssa; kehottaa ratifioimaan sen pikaisesti, jotta voidaan vahvistaa rajatylittävää täytäntöönpanoa ja koordinointia kilpailuasioissa ja samalla turvata luottamuksellisuus asianmukaisilla poikkeusluvilla;

39. suhtautuu myönteisesti EU:n ja Yhdistyneen kuningaskunnan johtamiin pyrkimyksiin kohti kansainvälistä yhteistyötä tekoälyn aiheuttamien haasteiden ja riskien hallinnassa, jotta voidaan edistää maailmanlaajuista tekoälyn hallinnointia, joka perustuu demokratian arvoihin, yhteisiin normeihin ja järeisiin suojatoimiin; toteaa, että EU:n vuonna 2024 hyväksymä tekoälysäädös[29] on kattava riskiperusteinen sääntelykehys, kun taas Yhdistyneen kuningaskunnan sääntely on tähän asti ollut kevyempää eikä siellä ole hyväksytty horisontaalista tekoälylainsäädäntöä; kehottaa lisäämään tekoälyn sääntelyn lähentämistä EU:ssa ja Yhdistyneessä kuningaskunnassa, jotta voidaan suojata tämän dynaamisen alan kehitysympäristö; pitää tässä mielessä valitettavana, että Yhdistynyt kuningaskunta ei allekirjoittanut Pariisissa 11. helmikuuta 2025 järjestetyssä tekoälytoimintaa koskevassa kansainvälisessä huippukokouksessa julkilausumaa ihmisten ja maapallon kannalta

---

29 Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2024/1689, annettu 13. kesäkuuta 2024, tekoälyä koskevista yhdenmukaistetuista säännöistä ja asetusten (EY) N:o 300/2008, (EU) N:o 167/2013, (EU) N:o 168/2013, (EU) 2018/858, (EU) 2018/1139 ja (EU) 2019/2144 sekä direktiivien 2014/90/EU, (EU) 2016/797 ja (EU) 2020/1828 muuttamisesta (tekoälysäädös) (EUVL L, 2024/1689, 12.7.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1689/oj).

osallistavasta ja kestävästä tekoälystä; korostaa, että tekoälyn hallinnoinnissa tarvitaan jäsennettyä yhteistyötä EU:n ja Yhdistyneen kuningaskunnan välillä, kun otetaan huomioon yhteinen sitoutuminen turvallisten, avointen ja vastuullisten tekoälyjärjestelmien edistämiseen ja osallistumista normien laatimiseen, jotta voidaan välttää sääntelyn pirstoutumista ja tarkastella vastavuoroisen tunnistamisen järjestelyjä vaatimustenmukaisuuden arviointia varten; pitää valitettavana, että EU:n ja Yhdistyneen kuningaskunnan suhteiden uudistettua ohjelmaa koskevaan yhteisymmärrysasiakirjaan ei sisälly nimenomaista sitoumusta yhteistyöhön tekoälyn alalla, vaikka on strategisesti tärkeää edistää valtioiden rajat ylittävää mukautumista luotettavan tekoälyn kehittämiseen, ja palauttaa mieliin, että tekoälysäädöksen 39 artiklassa sallitaan kolmansiin maihin sijoittautuneiden vaatimustenmukaisuuden arviointilaitosten tunnustaminen tietyin edellytyksin ja edellyttäen, että EU:n ja kyseisen EU:n ulkopuolisen maan välillä on sopimus; tuo esiin riskin siitä, että sääntelyerot kasvavat erityisesti EU:n sitovan tekoälysäädöksen ja Yhdistyneen kuningaskunnan alakohtaisen toimintamallin välillä, vaikka riskiperusteista luokittelua, tekijänoikeussuojaa ja järjestelmäriskejä koskevat painopisteet ovat lähentyneet; panee merkille Yhdistyneen kuningaskunnan ja Yhdysvaltojen tekoälyä koskevan yhteisymmärryspöytäkirjan, joka voisi johtaa eroavaisuuksiin vähimmäisvaatimuksissa EU:n ja Yhdistyneen kuningaskunnan välillä, ja kehottaa komissiota arvioimaan tämän sopimuksen vaikutuksia ja raportoimaan asiasta parlamentille; korostaa, että tekoälyn hyödyistä ja haasteista on saatava aikaan yhteisymmärrys; kehottaa lisäämään sääntelyviranomaisten välistä teknistä vuoropuhelua sääntelyn yhteentoimivuuden tukemiseksi ja vaatimusten noudattamisesta yrityksille johtuvan monimutkaisuuden vähentämiseksi; panee merkille keskustelut, jotka ovat parhaillaan käynnissä tekijänoikeuslainsäädännön muutoksista Yhdistyneessä kuningaskunnassa; on huolissaan tällaisten suunnitelmien mahdollisista kielteisistä vaikutuksista eurooppalaisille artisteille ja luovan alan toimioille, erityisesti mitä tulee ehdotukseen luoda opt out -järjestelmä;

40. panee merkille, että tekoälysäädöksen 103–107 ja 109 artiklalla muutetaan voimassa olevaa EU:n tuotelainsäädäntöä, jota sovelletaan Yhdistyneeseen kuningaskuntaan ja Yhdistyneessä kuningaskunnassa Pohjois-Irlannin osalta Windsorin puitteiston liitteen 2 nojalla; panee merkille neuvoston 14. huhtikuuta 2025 tekemän päätöksen, erosopimuksella perustetussa EU:n ja Yhdistyneen kuningaskunnan sekakomiteassa esitettävästä EU:n kannasta tekoälysäädöksen sisällyttämisestä Windsorin puitteiston liitteeseen 2; toteaa, että sääntelyn parempi yhdenmukaistaminen esimerkiksi tuoteturvallisuuden ja markkinavalvonnan aloilla voi auttaa tukemaan oikeudellista selkeyttä ja markkinoiden jatkuvuutta; kannustaa jatkamaan EU:n ja Yhdistyneen kuningaskunnan välistä vuoropuhelua yhteiskomiteassa, jotta voidaan määrittää kummankin osapuolen hyväksyttävissä olevia lähestymistapoja, joissa pidetään

kiinni kuluttajansuojan korkeasta tasosta ja sääntelyn johdonmukaisuudesta;

41. muistuttaa, että kauppa- ja yhteistyösopimuksessa tiedostetaan korkeiden tietosuoja- ja yksityisyysnormien merkitys ja annetaan kullekin osapuolelle mahdollisuus sääntelyn riippumattomuuden säilyttämiseen; katsoo, että mahdollisiin sääntelyeroihin EU:n ja Yhdistyneen kuningaskunnan välillä liittyy riskejä; toteaa, että Yhdistyneen kuningaskunnan tietosuojajärjestelmä on edelleen pitkälti yhdenmukainen EU:n yleisen tietosuoja-asetuksen[30] kanssa, joten tietosuojan riittävyyttä koskevaa EU:n päätöstä voidaan jatkaa, mikä vähentää kitkaa rajatylittävien palvelujen kannalta kriittisten tietojen siirroissa; panee merkille Yhdistyneen kuningaskunnan tietosuojakehyksen meneillään olevan uudistamisen dataa (käyttöä ja saatavuutta) koskevalla lakiesityksellä (Data (Use and Access) Bill), jolla tehdään useita merkittäviä muutoksia Yhdistyneen kuningaskunnan voimassa olevan yleisen tietosuoja-asetuksen säännöksiin; muistuttaa, että on tärkeää säilyttää tietosuojanormien korkea taso, kun osapuolten välillä siirretään ja käsitellään henkilötietoja, mukaan lukien yksilöt, joiden henkilötietoja käsitellään Yhdistyneessä kuningaskunnassa, erityisesti kun tietojen alkuperä on EU:ssa, ja kehottaa EU:ta ja Yhdistynyttä kuningaskuntaa jakamaan säännöllisesti tietoja keskenään; suhtautuu myönteisesti digitaaliasioissa tehtävään tehostettuun sääntely-yhteistyöhön, kuten komission viestintäverkkojen, sisältöjen ja teknologian pääosaston ja Yhdistyneen kuningaskunnan viestintäviraston (Ofcom) välillä 30. huhtikuuta 2024 sovittuun hallinnolliseen järjestelyyn, jossa asetetaan etusijalle suurten verkkoalustojen tarjoajien riskien arviointia ja lieventämistä koskevien toimien valvontaan liittyvä tietojenvaihto; kehottaa lujittamaan vuoropuhelua kauppa- ja yhteistyösopimuksen palvelujen, investointien ja sähköisen kaupankäynnin erityiskauppakomitean kanssa, jotta voidaan varmistaa tiedonsiirron olosuhteiden vakaus ja toimijoiden oikeusvarmuus;

42. palauttaa mieliin, että tietojen vapaan liikkuvuuden jatkuminen EU:n ja Yhdistyneen kuningaskunnan välillä riippuu komission tekemistä tietosuojan riittävyyttä koskevista päätöksistä; panee merkille komission todenneen arvioituaan Yhdistyneen kuningaskunnan dataa (käyttöä ja saatavuutta) koskevaa säädöstä (Data (Use and Access) Act), että Yhdistyneen kuningaskunnan oikeudellisen kehyksen tietosuojan taso vastaa keskeisiltä osin EU:n tasoa; pitää myönteisenä, että komissio on ehdottanut jatkavansa nykyisen tietosuojan riittävyyttä koskevan päätöksen voimassaoloa kuudella vuodella; katsoo, että tällainen jatkoaika lisää sääntelyvarmuutta ja

---

30 Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2016/679, annettu 27. huhtikuuta 2016, luonnollisten henkilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta ja direktiivin 95/46/EY kumoamisesta (EUVL L 119, 4.5.2016, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2016/679/oj).

ehkäisee tarpeettomia säännösten noudattamisesta aiheutuvia kustannuksia ja varmistaa rajatylittävän tiedonsiirron ja digitaalisen kaupan vakauden sekä sen, että EU:n kansalaisten perusoikeuksia kunnioitetaan jatkossakin kauppa- ja yhteistyösopimuksen nojalla; korostaa, että minkä tahansa pysyvän järjestelyn ehtona on edelleen oltava, että Yhdistynyt kuningaskunta jatkaa EU:n tietosuojanormien noudattamista Yhdistyneen kuningaskunnan uuden oikeudellisen kehyksen nojalla ja ylläpitää henkilötietojen suojan korkeaa tasoa, kuten EU:n oikeudessa edellytetään; kehottaa Yhdistyneen kuningaskunnan hallitusta varmistamaan, että kaikilla Yhdistyneen kuningaskunnan oikeudellisilla kehityskuluilla, kuten vuoden 2025 dataa (käyttöä ja saatavuutta) koskevalla säädöksellä (Data (Use and Access) Act), ei heikennetä tietosuojanormeja EU:hun verrattuna;

43. panee merkille Euroopan tietosuojaneuvoston lausunnon 06/2025, jossa kannatetaan Yhdistyneen kuningaskunnan tietosuojan riittävyyttä koskevien päätösten teknistä ja määräaikaista jatkamista 27. joulukuuta 2025 saakka yksinomaan siksi, että komissio saa aikaa arvioida uudistuksen vaikutuksia sen jälkeen, kun se on hyväksytty; muistuttaa, että komission on seurattava kaikkea asiaankuuluvaa kehitystä Yhdistyneessä kuningaskunnassa tänä aikana ja varmistettava, että mahdolliset tulevat tietosuojan riittävyyttä koskevat päätökset perustuvat Yhdistyneen kuningaskunnan tietosuojakehyksen kattavaan ja ajantasaiseen arviointiin;

44. korostaa, että EU:n ja Yhdistyneen kuningaskunnan on tärkeää säilyttää samanlainen lähestymistapa digitaalialan markkinauudistuksiin; pyytää Yhdistynyttä kuningaskuntaa välttämään EU:n digimarkkinasäädöksen[31] ja digipalvelusäädöksen[32] perusperiaatteista poikkeavia toimintapolitiikkoja;

45. muistuttaa, että digitaaliset yhteydet ovat EU:n ja Yhdistyneen kuningaskunnan yhteinen etu; suosittelee, että molemmat osapuolet perustavat tietojenvaihdon koordinointikehyksen, jolla seurataan kriittiseen yhteysinfrastruktuuriin, myös merenalaisiin kaapeleihin ja satelliitteihin, kohdistuvia uhkia;

46. toistaa kantansa, että EU:n ja Yhdistyneen kuningaskunnan on pidettävä kiinni kauppa- ja yhteistyösopimuksessa tehdystä sitoumuksesta tehdä yhteistyötä kansainvälisten verkkovierailupalvelujen avoimuuden ja kohtuullisten hintojen

---

[31] Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2022/1925, annettu 14. syyskuuta 2022, kilpailullisista ja oikeudenmukaisista markkinoista digitaalialalla ja direktiivien (EU) 2019/1937 ja (EU) 2020/1828 muuttamisesta (digimarkkinasäädös) (EUVL L 265, 12.10.2022, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2022/1925/oj).

[32] Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2022/2065, annettu 19. lokakuuta 2022, digitaalisten palvelujen sisämarkkinoista ja direktiivin 2000/31/EY muuttamisesta (digipalvelusäädös) (EUVL L 277, 27.10.2022, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2022/2065/oj).

edistämiseksi, jotta voidaan vähentää kustannuksia EU:n ja Yhdistyneen kuningaskunnan kuluttajille;

47. muistuttaa, että kauppa- ja yhteistyösopimus edellyttää, että osapuolten taloudellista kumppanuutta tuetaan avoimen ja reilun kilpailun tasapuolisilla toimintaedellytyksillä ja että kauppa ja investoinnit tapahtuvat tavalla, joka edistää kestävää kehitystä, mukaan lukien taloudellinen ja sosiaalinen kehitys sekä ympäristönsuojelu; muistuttaa, että tässä yhteydessä on olennaisen tärkeää suojella työntekijöiden oikeuksia, kuten määrätään muun muassa kauppa- ja yhteistyösopimuksen 355, 386, 387, 399 ja 524 artiklassa; panee merkille, että 355 artiklan nojalla molemmat osapuolet sitoutuvat pitämään yllä ja parantamaan omia normejaan osaston XI kattamilla aloilla; muistuttaa, että tässä yhteydessä on olennaisen tärkeää suojella työntekijöiden oikeuksia, kuten määrätään muun muassa kauppa- ja yhteistyösopimuksen 355, 386, 387, 399 ja 524 artiklassa; panee merkille, että 355 artiklan nojalla molemmat osapuolet sitoutuvat pitämään yllä ja parantamaan omia normejaan osaston XI kattamilla aloilla;

48. suhtautuu myönteisesti työntekijöiden oikeuksia koskevaan Yhdistyneen kuningaskunnan hallituksen vuoden 2024–2025 lakiesitykseen (Employment Rights Bill) sisältyviin ehdotuksiin laajentaa kollektiivista neuvotteluoikeutta, varmistaa työntekijöille taatut työtunnit ja kumota lakkoja ja palvelujen vähimmäistasoa koskeva vuonna 2023 annettu laki (Strikes (Minimum Service Levels) Act); suhtautuu tältä osin myönteisesti Belfastissa siirrettyä toimivaltaa käyttävän Pohjois-Irlannin hallinnon antamaan työntekijöiden oikeuksia koskevaan lakiesitykseen (”Good Jobs” / Employment Rights Bill), joka on täysin EU:n normien mukainen;

49. panee merkille, että Yhdistyneen kuningaskunnan viranomaiset totesivat säilytetyn EU:n lainsäädännön kumoamista ja uudistamista koskevasta vuoden 2023 laista (Retained EU Law (Revocation and Reform) Act) komissiolle antamassaan virallisessa vastauksessa ja useissa teknisissä kokouksissa, että lain tavoitteena ei ole heikentää suojelun tasoa esimerkiksi kauppa- ja yhteistyösopimuksen piiriin kuuluvissa työelämäkysymyksissä; kehottaa kuitenkin komissiota seuraamaan lakia tiiviisti sen varmistamiseksi, että sitoumuksia noudatetaan, kun otetaan huomioon Yhdistyneen kuningaskunnan viranomaisille myönnetyt laajat valtuudet muuttaa säilytettyä EU:n lainsäädäntöä ja sen tuomioistuinten rooli säilytetyn EU:n lainsäädännön tulkinnassa;

50. panee merkille, että Yhdistyneen kuningaskunnan hallitus ilmoitti lokakuussa 2024 aikomuksestaan perustaa elinkeino- ja kauppaministeriöön uusi reilun työn virasto, jolla korvataan nykyiset työsuojelusta vastaavat valtion täytäntöönpanoelimet;

51. kehottaa komissiota ja parlamentaarista kumppanuuskokousta valvomaan edelleen tarkasti, että työnormeja ei heikennetä, ja

seuraamaan tiiviisti muuta työntekijöiden oikeuksien kehitystä Yhdistyneessä kuningaskunnassa ja jatkamaan toimiaan Yhdistyneen kuningaskunnan hallituksen kanssa kauppa- ja yhteistyösopimuksen täysimääräisen noudattamisen varmistamiseksi; kehottaa komissiota pyrkimään ratkaisemaan kaikin mahdollisin keinoin sellaiset huolenaiheet, jotka voivat edellyttää kauppa- ja yhteistyösopimuksen XI osaston 6 luvun soveltamista, muun muassa käymällä vuoropuhelua parlamentaarisessa kumppanuuskokouksessa ja erityiskomiteoissa, kuulemalla EU:n sisäistä neuvoa-antavaa ryhmää ja tarvittaessa käyttämällä kauppa- ja yhteistyösopimuksen 389 artiklassa määrättyjä riitojenratkaisumekanismeja;

52. kehottaa EU:ta ja Yhdistynyttä kuningaskuntaa selvittämään mahdollisia tapoja lisätä yhteistyötä ja vaihtaa parhaita käytäntöjä työllisyyden ja sosiaalisen suojelun aloilla; panee merkille mahdollisuudet keskinäiseen yhteistyöhön, jolla voidaan parantaa työllisyyspolitiikan täytäntöönpanoa ja valvontaa ja varmistaa näin reilu kilpailu, yritysten kestävä kasvu ja työntekijöiden oikeudenmukaiset työolot sekä EU:ssa että Yhdistyneessä kuningaskunnassa; muistuttaa, että työmarkkinaosapuolilla on tärkeä rooli kauppa- ja yhteistyösopimuksen seurannassa ja sen täytäntöönpanon valvonnassa, mukaan lukien oikeus tehdä virallisia kanteluita;

53. pitää myönteisenä EU:n ja Yhdistyneen kuningaskunnan jatkuvaa yhteistyötä Kansainvälisen työjärjestön (ILO) puitteissa, erityisesti alustatyön sääntelyyn tähtäävän uuden välineen kehittämisessä;

54. suhtautuu myönteisesti EU:n digimarkkinasäädöksen ja Yhdistyneen kuningaskunnan digitaalimarkkinoita, kilpailua ja kuluttajia koskevan lain (Digital Markets, Competition and Consumers Act) rinnakkaiseen täytäntöönpanoon, sillä se on askel kohti oikeudenmukaisia ja kitkattomia digitaalisia markkinoita; panee merkille yhteiset sääntelytavoitteet ja korostaa, että on vältettävä pirstoutumista vahvistamalla yhteistyötä kilpailualan yhteistyösopimuksen nojalla; kannattaa yhteisymmärryspöytäkirjan laatimista, jotta voidaan helpottaa sääntelyä koskevaa vuoropuhelua, tietojenvaihtoa ja täytäntöönpanokäytäntöjen koordinointia erityisesti portinvartija-alustojen osalta; korostaa, että on tärkeää yhdenmukaistaa digitaalisten markkinoiden kilpailua koskevia toimintamalleja rajatylittävän liiketoimintavarmuuden ja kuluttajansuojan tukemiseksi;

55. kehottaa komissiota seuraamaan edelleen tiiviisti Yhdistyneen kuningaskunnan sääntelyeroja, jotka voivat aiheuttaa kauppa- ja yhteistyösopimuksen noudattamatta jättämisen riskin, erityisesti aloilla, joilla on merkitystä tasapuolisten toimintaedellytysten kannalta, kuten tukien valvonta, tekoäly, verotus, työ- ja sosiaalinormit, ympäristöä ja ilmastonmuutosta koskevat säännöt, ja vastaamaan tunnistettuihin eroihin, jotka voivat johtaa kansalaisia ja kuluttajia koskettavien sosiaalisten sekä työelämän ja

ympäristösuojelun normien heikentymiseen sekä EU:ssa että Yhdistyneessä kuningaskunnassa; suosittaa, että perustetaan EU:n ja Yhdistyneen kuningaskunnan välinen sääntelyerojen seurantakeskus seuraamaan tulevia lainsäädäntömuutoksia liikenneturvallisuuden, ympäristönormien ja matkustajien oikeuksien alalla sekä raportoimaan niistä; korostaa, että sääntelyä koskeva ennakoiva vuoropuhelu on tärkeää, koska sen avulla voidaan välttää tarpeettomia eroja ja markkinoiden pirstoutumista; kehottaa komissiota antamaan parlamentille pääsyn saatuihin tietoihin julkaisemalla vuosikertomuksia; korostaa, että sääntelyerot aiheuttavat erityisen haasteen Pohjois-Irlannille, koska sillä on ainutlaatuinen kaksinkertainen pääsy sekä EU:n että Yhdistyneen kuningaskunnan markkinoille Windsorin puitteiston nojalla; korostaa, että tarvitaan räätälöityjä varhaisvaroitusjärjestelmiä ja vaikutustenarviointeja Pohjois-Irlantia koskevasta uudesta lainsäädännöstä varmistamaan, että erot eivät heikennä oikeusvarmuutta, liiketoiminnan jatkuvuutta tai rauhanprosessia, sekä minimoimaan niiden vaikutuksia ja huolehtimaan, ettei epäyhdenmukaisuuksista tule kaupan este; kehottaa lisäämään yhteistyötä paikallisten sidosryhmien ja pitkänperjantain sopimuksen nojalla perustettujen pohjoisen ja etelän yhteistyöelinten kanssa;

Rahoituspalvelut

56. toteaa, että EU:n ja Yhdistyneen kuningaskunnan on tehtävä tiivistä yhteistyötä ja käytävä tulevaisuuteen suuntautuvaa vuoropuhelua rahoituspalveluasioissa; panee merkille, että Euroopan unionin ja Yhdistyneen kuningaskunnan yhteinen rahoitusalan sääntelyfoorumi on pitänyt vain kolme kokousta perustamisensa jälkeen;

57. kannustaa käymään EU:n ja Yhdistyneen kuningaskunnan yhteisen rahoitusalan sääntelyfoorumin puitteissa tulevaisuuteen suuntautuvaa vuoropuhelua, jolla edistetään huomattavaa yhdenmukaisuutta asianomaisten sääntelyjärjestelmien välillä sekä autetaan tunnistamaan rahoitusvakauteen, sijoittajansuojaan, rahanpesun torjuntaan ja terrorismin rahoituksen estämiseen liittyviä yhteisiä haasteita ja vastaamaan niihin, jotta voidaan helpottaa rajatylittäviä investointeja, edistää innovointia rahoitusmarkkinoilla sekä kannustaa yhteistyöhön kansainvälisillä foorumeilla ja kansainvälisten normien täytäntöönpanossa; toteaa, että tähän vuoropuheluun voi kuulua tietojen jakamista sääntelyn kehityksestä sekä näkemysten vaihtoa osapuolten politiikoista, säännöistä ja prosesseista, jotka koskevat tunnustamismenettelyjä, kuten vastaavuusjärjestelmiä, ja että se voi kattaa myös ehdotettujen toimenpiteiden riskianalyysit ja mahdolliset taloudelliset vaikutukset sekä vapaaehtoiseen tekniseen lähentymiseen liittyviä aiheita, jotka vakauttavat ja tehostavat kauppaa; panee merkille, että foorumi voisi mahdollisuuksien mukaan edistää yhdenmukaista lähestymistapaa ja tarjota puitteet riitojenratkaisulle, ja kehottaa komissiota vahvistamaan foorumia ja kehittämään tätä yhteistyötä; kehottaa

komissiota tiedottamaan parlamentille kaikilta osin ja hyvissä ajoin puolivuotiskokousten valmisteluista ja tuloksista;

58. katsoo, että kaupan jälkeisten rahoitusmarkkinapalvelujen tehokkuus ja kilpailukyky ovat ratkaisevan tärkeitä, jotta voidaan varmistaa hyvin toimiva säästö- ja investointiunioni, ja pitää myönteisenä Yhdistyneen kuningaskunnan ja EU:n kasvavaa yksimielisyyttä tästä asiasta; suhtautuu myönteisesti alustavaan poliittiseen yhteisymmärrykseen lyhentää siirtokelpoisia arvopapereita koskevien liiketapahtumien toimitusaikaa yhteen päivään kaupan toteutumisesta;

59. huomauttaa, että Yhdistyneen kuningaskunnan erottua EU:sta sen markkinatoimijoilla ei enää ole automaattista pääsyä rahoituspalvelujen sisämarkkinoille; korostaa, että EU on myöntänyt vain yhden ajallisesti rajoitetun vastaavuuden yhdellä tietyllä rahoituspalvelujen alasektorilla eli keskusvastapuolien osalta, ja toteaa, että EU:n rahoituspalvelujen vastaavuuskehys kuitenkin mahdollistaa EU:n ulkopuolisten maiden yritysten pääsyn EU:n markkinoille edellyttäen, että niiden sääntely- ja valvontakehyksen katsotaan vastaavan EU:n normeja; muistuttaa, että EU voi peruuttaa yksipuolisesti minkä tahansa vastaavuuspäätöksen milloin tahansa, jos vastaavuuden myöntämisen edellytykset eivät enää täyty; toteaa, että on varmistettava, että kummankin osapuolen pienet ja keskisuuret yritykset hyötyvät Euroopan unionin ja Yhdistyneen kuningaskunnan tehostetusta rahoitusyhteistyöstä; korostaa, että on tärkeää helpottaa rajatylittävää rahoituksen saantia; kannustaa komissiota keskustelemaan uusista vastaavuuspäätöksistä, jotta sekä EU:n että Yhdistyneen kuningaskunnan yrityksille voidaan tarjota paremman markkinoille pääsyn hyödyt;

60. suhtautuu myönteisesti vastaavuuspäätöksiä koskevan keskustelun sisällyttämiseen kauppa- ja yhteistyösopimuksen yhteisen sääntelyfoorumin toimivaltaan; kehottaa keskustelemaan tällaisista kysymyksistä ja tarkastelemaan niitä säännöllisesti, erityisesti rahoitus- ja sijoituspalveluja koskien, jotta kauppa ja yhteistyö lisääntyisivät; kehottaa komissiota arvioimaan ja tekemään vastaavuuspäätökset strategisesti ja ehdollisesti sekä varmistamaan, että Yhdistyneen kuningaskunnan rahoituspalveluyritysten markkinoille pääsy on täysin EU:n normien mukaista; katsoo, että vastaavuuden arvioinnissa olisi luovuttava tiukasta alakohtaisesta lähestymistavasta ja omaksuttava sen sijaan laajempi tulevaisuuteen suuntautuva näkökulma, jotta voidaan ottaa huomioon EU:n ulkopuolisen maan yleinen sääntely- ja valvontakehys, mukaan lukien sen sitoumukset reiluun kilpailuun, rahanpesun torjuntaan, veroyhteistyöhön, sijoittajansuojaan ja rahoitusvakauteen niin, että voidaan turvata unionin rahoitusvakaus, säilyttää sisämarkkinoiden eheys ja estää sääntelyerojen hyväksikäyttö;

61. palauttaa mieliin, että vastaavuuspäätökset voisivat parantaa EU:n yritysten mahdollisuuksia päästä Yhdistyneen kuningaskunnan markkinoille, myös pankki-, maksupalvelu-, sijoituspalvelu- ja vakuutusaloilla, ja korostaa, että Euroopan unionin ja Yhdistyneen kuningaskunnan välisen avoimen ja hyvin jäsennellyn rahoitussuhteen on edistettävä pk-yritysten kilpailukykyisempää rahoitusympäristöä;

62. panee samalla merkille, että Yhdistynyt kuningaskunta on ilmaissut halukkuutensa lähteä EU:n kanssa eri linjoille sääntelyssä useilla aloilla; on huolissaan siitä, että tällaiset erot voivat heikentää tasapuolisia toimintaedellytyksiä EU:n kanssa; kehottaa seuraamaan tiiviisti tätä kehitystä ja sen mahdollista vaikutusta EU:n markkinoihin muun muassa käyttämällä vastaavuuspäätöksiä strategisesti;

63. toteaa, että vaikka kryptovarat ovat joissakin tapauksissa luonteeltaan ensisijaisesti spekulatiivisia, niitä käytetään yhä useammin rahoitusalalla, ja kehottaa soveltamaan koordinoitua lähestymistapaa tällaisten varojen sääntelyyn ja valvontaan, jotta voidaan puuttua tehokkaasti kuluttajansuojaan, markkinoiden eheyteen ja rahanpesuun liittyviin riskeihin sekä ympäristövaikutuksia koskeviin huolenaiheisiin; panee huolestuneena merkille, että stablecoin-valuutan liikkeeseenlaskijat saavat toimia Yhdistyneessä kuningaskunnassa Yhdistyneen kuningaskunnan sääntely- ja valvontakehystä koskevan poikkeusluvan nojalla, ja korostaa, että tällaisen kahdenvälisen yhteistyön jatkaminen Yhdysvaltojen kanssa sallivan sääntelymallin puitteissa heikentäisi EU:n pyrkimyksiä varmistaa sääntelyn johdonmukaisuus, vankka valvonta, taloudellinen häiriönsietokyky eri lainkäyttöalueilla ja maailmanlaajuinen rahoitusvakaus; kehottaa siksi Yhdistynyttä kuningaskuntaa hyväksymään kryptovarojen markkinoista annetun asetuksen (EU) 2023/1114[33] kaltaista lainsäädäntöä; varoittaa järjestelmäriskeistä, joita vähemmän tiukka valvontakehys voi aiheuttaa, ja suosittelee, että finanssimarkkinoiden vakauden valvontaryhmän kryptovarojen sääntelystä antamista suosituksista ei poiketa, koska se voisi heikentää maailmanlaajuista rahoitusvakautta; katsoo, että EU:n ja Yhdistyneen kuningaskunnan olisi tehtävä yhteistyötä kansainvälisessä yhteisössä, jotta voidaan päästä yhteisymmärrykseen rahoituspalveluissa käytettävän tekoälyn hyödyistä ja riskeistä;

64. ilmaisee tukensa ja hyväksyntänsä sille, että kehitetään nopeasti digitaalinen euro, joka täydentää käteisrahaa korvaamatta sitä; korostaa EU:n suurta riippuvuutta ulkomaisista yhteisöistä

---

33 Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2023/1114, annettu 31. toukokuuta 2023, kryptovarojen markkinoista sekä asetusten (EU) N:o 1093/2010 ja (EU) N:o 1095/2010 ja direktiivien 2013/36/EU ja (EU) 2019/1937 muuttamisesta (EUVL L 150, 9.6.2023, s. 40, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/1114/oj).

maksualalla; toteaa, että EU:n on kiireellisesti varmistettava riippumattomuutensa ulkomaisista maksupalveluntarjoajista, jotta se voi taata digitaalisen ja taloudellisen suvereniteettinsa;

65. katsoo, että digitaalisten keskuspankkirahojen mahdollinen käyttöönotto sekä EU:ssa että Yhdistyneessä kuningaskunnassa voi vaikuttaa taloudellisesti osapuolten väliseen suhteeseen ja strategiseen riippumattomuuteen;

66. antaa vankan tukensa EU:n ja Yhdistyneen kuningaskunnan jatkuvaan yhteistyöhön, jossa torjutaan kansainvälistä rahanpesua ja terrorismin rahoitusta, estetään haitallisten verojärjestelmiä ja pannaan pakotteita täytäntöön; suhtautuu myönteisesti siihen, että EU on hyväksynyt rahanpesun torjuntaa koskevan lainsäädäntöpaketin ja että Yhdistynyt kuningaskunta on edelleen sitoutunut rahanpesun ja muiden talousrikosten torjuntaan, erityisesti sen merentakaisilla alueilla ja Britannian kruunun alaisuuteen kuuluvilla alueilla;

67. pitää huolestuttavana sitä, että Yhdistynyt kuningaskunta on perustanut uusia vapaasatamia maailmanlaajuisen kaupan ja investointien edistämisen kansallisiksi keskuksiksi, jotka tarjoavat laajoja verohelpotuksia, sääntelyn purkamisjärjestelmiä ja julkisia tukia;

68. korostaa kummankin osapuolen sitoutumista Taloudellisen yhteistyön ja kehityksen järjestön (OECD) ja G20-maiden osallistavan kehyksen kahden pilarin lähestymistavan täytäntöönpanoon; pitää valitettavana Yhdysvaltain presidentin 20. tammikuuta 2025 antamaa presidentin asetusta, jolla OECD:n maailmanlaajuinen verosopimus julistetaan pätemättömäksi Yhdysvalloissa; kehottaa kumpaakin osapuolta työskentelemään yhdessä ja rakentavasti kansainvälisillä foorumeilla monenvälisen veroyhteistyön turvaamiseksi, kahden pilarin mukaisten verotuksen vähimmäisnormien maailmanlaajuisen täytäntöönpanon edistämiseksi ja johdonmukaisuuden varmistamiseksi Yhdistyneiden kansakuntien kehittyvien aloitteiden kanssa;

69. panee merkille, että kauppa- ja yhteistyösopimuksessa sitoudutaan edistämään yhteistyötä keskeisissä maailmanlaajuisissa haasteissa kunnioittaen samalla osapuolten toimivaltaa välittömän verotuksen alalla; suhtautuu siksi myönteisesti 10. lokakuuta 2024 pidettyyn EU:n ja Yhdistyneen kuningaskunnan ensimmäiseen haitallisten verojärjestelmien torjuntaa koskevaan vuoropuheluun, joka on sopiva foorumi keskustelulle haitallisten verojärjestelmien torjunnan kansainvälisten normien muotoilusta ja täytäntöönpanosta; korostaa, että on tärkeää pitää yllä EU:n ja Yhdistyneen kuningaskunnan kansainvälistä verouudistusta koskevaa koordinointia;

70. tukee EU:n ja Yhdistyneen kuningaskunnan jatkuvaa yhteistyötä rahanpesun, terrorismin rahoituksen, haitallisten verokäytäntöjen ja

petosten torjunnassa; korostaa tarvetta seurata tiiviisti eroja Yhdistyneen kuningaskunnan sääntelyssä, jotta voidaan estää sääntelyerojen hyväksikäyttö ja EU:hun kohdistuvat taloudelliset riskit ja varmistaa tasapuoliset toimintaedellytykset; kannustaa molempia osapuolia tekemään ennakoivaa yhteistyötä – soveltuvilla kahden- ja monenvälisillä foorumeilla – edistääkseen oikeudenmukaisia ja kestäviä verojärjestelmiä kuitenkin kansallista verotuksellista itsemääräämisoikeutta kaikilta osin kunnioittaen;

71. on tyytyväinen hallinnollisesta yhteistyöstä ja petosten torjunnasta arvonlisäverotuksen alalla sekä veroihin ja tulleihin liittyvien saatavien perinnässä annettavasta keskinäisestä avunannosta tehdyn pöytäkirjan (alv-pöytäkirja) täysimääräiseen täytäntöönpanoon vuonna 2024; ehdottaa, että EU ja Yhdistynyt kuningaskunta tarkastelevat vuosittain yhdessä alv-pöytäkirjan täytäntöönpanoa ja tehokkuutta, tarjoavat foorumin keskustelulle arvonlisäveropetosten uusista suuntauksista ja rajatylittävään arvonlisäverojen perintään liittyvistä haasteista ja arvioivat tarvetta yhteisiin lisätoimenpiteisiin näiden ongelmien ratkaisemiseksi;

72. korostaa, että EU:n markkinatoimijat ovat vahvasti riippuvaisia Yhdistyneeseen kuningaskuntaan sijoittautuneista selvitysyhteisöistä ja että yli 90 prosenttia euromääräisistä korkojohdannaisista käsitellään Lontooseen sijoittautuneissa selvitysyhteisöissä; katsoo, että tällainen laajamittainen keskittyminen saattaa aiheuttaa strategisen riskin EU:n rahoitusvakaudelle; katsoo, että olisi löydettävä oikea tasapaino sen välillä, että yhtäältä vähennetään merkittävästi liiallista riippuvuutta Yhdistyneeseen kuningaskuntaan sijoittautuneista selvitysyhteisöistä ja toisaalta selkiytetään tilannetta EU:n rahoitusmarkkinoiden toimijoiden kannalta; panee merkille joulukuussa 2024 hyväksytyt Euroopan markkinarakenneasetuksen[34] päivitykset, joilla pyritään puuttumaan tähän liialliseen riippuvuuteen ottamalla käyttöön aktiivista tiliä koskeva vaatimus;

73. on kuitenkin huolissaan siitä, että komission päätös jatkaa vastaavuutta Yhdistyneen kuningaskunnan keskusvastapuolten osalta vielä kolmella vuodella 30. kesäkuuta 2028 saakka uhkaa viivästyttää aktiivista tiliä koskevan vaatimuksen kehittämistä;

74. kehottaa komissiota tällä välin esittämään pysyvää ja vakaata ratkaisua, jolla vähennetään liiallista riippuvuutta Yhdistyneen kuningaskunnan keskusvastapuolista ja joka vastaa EU:n strategista tavoitetta vähentää järjestelmän kannalta merkittäviin EU:n ulkopuolisten maiden keskusvastapuoliin liittyviä liiallisia vastuita; muistuttaa, että parlamentti on johdonmukaisesti korostanut tarvetta siirtää selvitystoimintaa EU:hun ja että sääntelyerojen yhteydessä

---

34 Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 648/2012, annettu 4. heinäkuuta 2012, OTC-johdannaisista, keskusvastapuolista ja kauppatietorekistereistä (EUVL L 201, 27.7.2012, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2012/648/oj).

vastaavuuden pitkittäminen haittaa rahoitusvakautta, heikentää EU:n markkinoiden riippumattomuutta ja lähettää ristiriitaisia signaaleja markkinatoimijoille;

75. panee merkille, että Yhdistyneen kuningaskunnan erottua EU:sta Yhdistyneen kuningaskunnan rahoitusalan palveluntarjoajiin ei enää sovelleta alkuperämaaperiaatetta tai EU:n laajuista toimilupaa, joka antaa suoran pääsyn EU:n sisämarkkinoille, ja toteaa, että yhdennetty maailmantalous edellyttää tiivistä yhteistyötä viranomaisten välillä, myös rahoituspalvelujen ja maksujen alalla; toteaa myös, että kauppa- ja yhteistyösopimuksen perustana on toki määräyksiä, joilla varmistetaan tasapuoliset toimintaedellytykset, mutta ne eivät ole varsinkaan tukia koskevien sääntöjen osalta riittäviä, ja vaatiikin vahvaa ja avointa valtiontukien valvontaa, johon kuuluu tehokas kansallinen täytäntöönpanon valvonta ja sitova riitojenratkaisumekanismi, jotta voidaan estää kilpailun vääristyminen ja varmistaa tasapuoliset kauppaolosuhteet;

76. panee merkille Yhdistyneen kuningaskunnan tulevan rahoituspalvelujen kasvu- ja kilpailukykystrategian, jolla vapautetaan investointeja koko talouteen; kehottaa EU:ta ja Yhdistynyttä kuningaskuntaa sovittamaan tiiviisti yhteen rahoituspalvelualan kilpailukykystrategiansa;

77. on huolissaan Yhdistyneen kuningaskunnan maksujärjestelmistä vastaavan sääntelyviranomaisen suunnitelmista ottaa käyttöön erityisesti EU:n pankkeja, maksukorttien tarjoajia ja muita maksupalveluntarjoajia koskeva hintakatto kuluttajien etämaksujen rajatylittäville siirtohinnoille Yhdistyneen kuningaskunnan ja ETA:n välillä; korostaa, että kaksi kolmesta vaihtoehtoisesta hintakatosta ovat selvästi alhaisempia kuin Yhdistyneen kuningaskunnan pankeille asetettu vastaava hintakatto, mikä herättää huolta kauppa- ja yhteistyösopimuksen mukaisen syrjimättömyyden periaatteen noudattamisesta; korostaa siksi, että on tärkeää varmistaa, että kaikissa sääntelytoimissa noudatetaan syrjimättömyyden periaatetta; kehottaa maksujärjestelmistä vastaavaa sääntelyviranomaista varmistamaan, että siirtohintoja koskevaa aloitettua työtä jatketaan, jotta vältetään sääntelyn taantuminen ja varmistetaan oikeudenmukainen toimintaympäristö eurooppalaisille palveluntarjoajille;

78. panee merkille, että kauppa- ja yhteistyösopimuksen oikeudellisesti sitovan kehyksen lisäksi on tärkeää lisätä yhteistyötä rahoituspalvelujen alalla, jotta voidaan vastata yhteisiin haasteisiin ja tutkia mahdollisuuksia tiiviimpään ja jatkuvaan yhteistyöhön, erityisesti korkeimman tason osallistumisella, jotta maailmanlaajuisesti yhteen kytkeytyneiden rahoitusjärjestelmien etuja voidaan hyödyntää siten, että otetaan huomioon säästö- ja investointiunionin perustaminen sekä Lontoon kukoistava rahoituspalvelujen keskus;

79. korostaa, että lisääntyneet transatlanttiset jännitteet tekevät EU:n ja Yhdistyneen kuningaskunnan välisten taloussuhteiden parantamisesta tärkeämpää kuin koskaan; kehottaa komissiota ja Yhdistyneen kuningaskunnan hallitusta tekemään tiivistä yhteistyötä kansainvälisillä rahoituspalvelufoorumeilla EU:n näkökulmien hyödyntämiseksi; toteaa, että on varmistettava, että kummankin osapuolen pienet ja keskisuuret yritykset hyötyvät Euroopan unionin ja Yhdistyneen kuningaskunnan tehostetusta rahoitusyhteistyöstä; korostaa, että EU:n ja Yhdistyneen kuningaskunnan yhteistyön on perustuttava kansainvälisen arvopaperimarkkinavalvojien yhteisön, finanssimarkkinoiden vakauden valvontaryhmän, rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen vastaisen toimintaryhmän tai Baselin pankkivalvontakomitean kaltaisilla kansainvälisillä foorumeilla sovittuihin standardeihin, joista poikkeaminen on perusteltava asianmukaisesti;

80. on huolissaan Yhdistyneen kuningaskunnan päätöksestä lykätä pankkien Basel III -kehyksen täytäntöönpanoa 1. tammikuuta 2027 saakka; kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita varmistamaan, että lainsäätäjien hyväksymät Basel III -standardit pannaan täytäntöön, ja kehottaa komissiota seuraamaan edelleen kansainvälisesti sovittujen Basel III -standardien täytäntöönpanoa muilla merkittävillä EU:n ulkopuolisten maiden lainkäyttöalueilla;

81. panee merkille pankkialan ulkopuolisten rahoituksen välittäjien huomattavan kasvun EU:ssa ja Yhdistyneessä kuningaskunnassa sekä Euroopan järjestelmäriskikomitean (EJRK) tällä alalla havaitsemat merkittävät haavoittuvuudet, jotka liittyvät erityisesti velkaantumisasteen ja likviditeettiasteen epätasapainoon; yhtyy EJRK:n ja Yhdistyneen kuningaskunnan finanssipoliittisen komitean ilmaisemaan huoleen pankkialan ulkopuolisten rahoituksen välittäjien häiriönsietokyvystä, erityisesti markkinastressissä, ja kehottaa tehostamaan näiden yhteisöjen seurantaa ja sääntelyä;

82. muistuttaa tässä yhteydessä, että on tärkeää panna oikea-aikaisesti täytäntöön finanssimarkkinoiden vakauden valvontaryhmän suositukset rahamarkkinarahastojen häiriönsietokyvyn parantamiseksi erityisesti poistamalla ominaisuuksia, jotka voivat edistää talletuspakoja; kehottaa siksi komissiota esittämään nopeasti rahamarkkinarahastoja koskevan tarkistetun ehdotuksen finanssimarkkinoiden vakauden valvontaryhmän suositusten mukaisesti;

83. panee merkille Yhdistyneen kuningaskunnan viranomaisten esiin tuomat suunnitelmat ottaa käyttöön joihinkin vaihtoehtoisiin sijoitusrahastoihin sovellettava kevyempi sääntelyjärjestelmä; korostaa, että yksinkertaistamisen taakse ei saisi kätkeytyä sääntelyn purkamisohjelmaa; kannattaa yksinkertaistamistoimia edellyttäen, että politiikkatavoitteet eivät muutu; kehottaa siksi Yhdistyneen kuningaskunnan viranomaisia tekemään tiivistä yhteistyötä EU:n kanssa sen varmistamiseksi, että suunniteltu uudistus ei tee tyhjäksi

vaihtoehtoisten sijoitusrahastojen hoitajista annettua direktiiviä 2011/61/EU[35], etenkään tehtävien siirtämistä koskevien sääntöjen osalta;

Teollis- ja tekijänoikeudet, julkiset hankinnat ja pk-yritykset

84. korostaa, että useampien alojen sisällyttäminen kauppa- ja yhteistyösopimuksen julkisia hankintoja koskevaan lukuun olisi merkityksellinen askel kohti tasapuolisten toimintaedellytysten vahvistamista; suhtautuu myönteisesti vuonna 2023 annettuun Yhdistyneen kuningaskunnan hankintalakiin (Procurement Act) ja erityisesti hyötyihin, joita se tarjoaa hankintaprosessien laajemman standardoinnin ja keventämisen kautta, ja korostaa tarvetta varmistaa oikeudenmukainen mahdollisuus osallistua julkisiin hankintamenettelyihin; kehottaa Yhdistyneen kuningaskunnan hallitusta ja komissiota parantamaan pk-yritysten markkinoille pääsyä vähentämällä byrokraattista rasitetta ja luomaan näin taloudellisia mahdollisuuksia ja kannustimia niiden hyödyntämiseen; korostaa tässä yhteydessä, että rajatylittävässä yhteistyössä on tärkeää vähentää pk-yritysten rajatylittävän kaupan esteitä ja tukea reilua kilpailua ja taloudellisia mahdollisuuksia;

85. kehottaa komissiota panemaan kauppa- ja yhteistyösopimuksen pk-yrityksiä koskevan luvun kaikilta osin täytäntöön perustamalla nopeasti sopimuksessa tarkoitettuja pk-yritysten yhteyspisteitä, jotta varmistetaan pk-yrityksiä edustavien järjestöjen aktiivinen osallistuminen; katsoo, että pk-yrityskomitealle olisi annettava tehtäväksi tunnistaa erityisesti pk-yrityksiin vaikuttavia kaupan esteitä, mukaan lukien investointeihin liittyvät esteet, ja ehdottaa kohdennettuja ratkaisuja säännösten noudattamisesta aiheutuvien kustannusten ja sääntelytaakan vähentämiseksi muun muassa jakamalla tietoja pk-yritysten tukijärjestelmiä ja yritysten digitaalista rekisteröintiä koskevista parhaista käytännöistä; korostaa tarvetta parantaa yritysten liikkuvuuden joustavuutta laajentamalla lyhytkestoista viisumivapaata oleskelua koskevien järjestelyjen puitteissa sallittujen toimintojen luetteloa ja vähentämällä pk-yritysten viisumimenettelyjen kustannuksia ja monimutkaisuutta;

86. kehottaa lisäksi ottamaan kestävyyskriteerit huomioon tiettyjen alojen julkisissa hankintamenettelyissä silloin kun se on asianmukaista ja oikeasuhteista; korostaa, että olisi toteutettava toimenpiteitä, joilla voidaan edistää pk-yritysten osallistumista, esimerkiksi yksinkertaistamalla menettelyjä, vähentämällä byrokratiaa sekä varmistamalla ilmoitusten ja kriteerien julkaisujen avoimuus; toteaa, että EU:n ja Yhdistyneen kuningaskunnan olisi

---

35 Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2011/61/EU, annettu 8. kesäkuuta 2011, vaihtoehtoisten sijoitusrahastojen hoitajista ja direktiivin 2003/41/EY ja 2009/65/EY sekä asetuksen (EY) N:o 1060/2009 ja (EU) N:o 1095/2010 muuttamisesta (EUVL L 174, 1.7.2011, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2011/61/oj).

varmistettava vastavuoroinen ja syrjimätön pääsy kummankin osapuolen julkisten hankintojen markkinoille;

Ympäristö

87. korostaa, että sääntelyerojen riski kasvaa EU:n ja Yhdistyneen kuningaskunnan ympäristöpolitiikassa, mikä voi aiheuttaa taloudellisia häiriöitä ja heikentää ympäristötavoitteita; panee merkille EU:n ja Yhdistyneen kuningaskunnan yhteiset geopoliittiset haasteet ja ympäristötavoitteet; kannustaa jatkamaan strategista yhteistyötä ja yhdenmukaistamista ympäristön, luonnonsuojelun ja biologisen monimuotoisuuden aloilla;

88. korostaa, että Irlannin saari on yksi ekologinen yksikkö; muistuttaa, että Yhdistyneen kuningaskunnan ympäristöpolitiikan kehitys vaikuttaa ympäristöön koko Irlannin saarella ja siten myös EU:n ympäristönsuojelutavoitteiden saavuttamiseen; korostaa tarvetta lisätä yhteistyötä ympäristökysymyksissä ja hyödyntää työssä niitä rakenteita, jotka perustettiin pitkänperjantain sopimuksen nojalla;

89. toistaa vaatimukset tiiviimmästä kahdenvälisestä yhteistyöstä kemikaalisääntelyssä[36]; suosittelee tietojen pyytämistä Yhdistyneen kuningaskunnan hallitukselta ja asiaankuuluvilta siirrettyä toimivaltaa käyttäviltä hallintoyksiköiltä koskien REACH-asetuksen[37] tulevaa tarkastustyötä, jotta voidaan edistää yhteistyötä ja sääntelyn lähentämistä, mikä helpottaa rajatylittävää kemikaalikauppaa ja parantaa sen turvallisuutta ja oikeudellista ennakoitavuutta varmistaen, että ympäristönsuojelun taso pysyy korkeana;

90. suhtautuu myönteisesti siihen, että Yhdistynyt kuningaskunta on tunnustanut CE-merkinnän energiaan liittyvien tuotteiden ekologista suunnittelua koskevien vaatimusten ja sähkö- ja elektroniikkalaitteissa olevien vaarallisten aineiden rajoitusten osalta; panee tyytyväisenä merkille, että tämä helpottaa Yhdistyneen

---

36 Yhdistyneen kuningaskunnan hallitus ja Euroopan komissio (2023), pöytäkirja: ”Third Meeting of the Trade Partnership Committee under the UK-EU Trade and Cooperation Agreement”, 7. joulukuuta 2023, Lontoossa ja virtuaalikokouksena (Yhdistynyt kuningaskunta isännöi); EU:n ja Yhdistyneen kuningaskunnan kauppa- ja yhteistyösopimuksen sisäisten neuvoa-antavien ryhmien 19. syyskuuta 2024 antama yhteinen julkilausuma.

37 Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 1907/2006, annettu 18. joulukuuta 2006, kemikaalien rekisteröinnistä, arvioinnista, lupamenettelyistä ja rajoituksista (REACH), Euroopan kemikaaliviraston perustamisesta, direktiivin 1999/45/EY muuttamisesta sekä neuvoston asetuksen (ETY) N:o 793/93, komission asetuksen (EY) N:o 1488/94, neuvoston direktiivin 76/769/ETY ja komission direktiivien 91/155/ETY, 93/67/ETY, 93/105/EY ja 2000/21/EY kumoamisesta (EUVL L 396, 30.12.2006, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2006/1907/oj).

kuningaskunnan ja EU:n välisen kaupan jatkumista ja vähentää samalla valmistajille aiheutuvaa sääntelytaakkaa;

91. kehottaa vahvistamaan talouselämän ja kansalaisyhteiskunnan sidosryhmien roolia täytäntöönpano-, seuranta- ja neuvontaprosesseissa, jotka liittyvät EU:n ja Yhdistyneen kuningaskunnan kauppa- ja yhteistyösopimuksen mukaisiin kaupan ja kestävän kehityksen sitoumuksiin EU:n ja Yhdistyneen kuningaskunnan sisäisten neuvoa-antavien ryhmien yhteisen julkilausuman mukaisesti;

92. muistuttaa, että EU ja Yhdistynyt kuningaskunta ovat sitoutuneet kauppa- ja yhteistyösopimuksella säilyttämään ympäristönsuojelun korkean tason jätteen synnyn ehkäisyn, jätehuollon ja kiertotalouden osa-alueilla; painottaa, että tarvitaan parempaa suunnittelua ja koordinointia, jotta voidaan mukauttaa jätehuoltoinfrastruktuuria ja varmistaa riittävä kierrätys-, korjaus-, uudelleenvalmistus- ja jätteenkäsittelykapasiteetti jätehierarkian mukaisesti sekä edistää ratkaisuja, joilla pienennetään kotitalouksien jätevirtoja ja puututaan niihin;

93. korostaa, että EU:n ja Yhdistyneen kuningaskunnan on syytä tehdä tiivistä yhteistyötä koordinoidessaan jätealan mahdollista sisällyttämistä EU:n päästökauppajärjestelmään, jotta voidaan varmistaa lainsäädännöllinen yhdenmukaisuus, ehkäistä hiilivuotoja ja pitää kilpailu reiluna yli rajojen;

94. toteaa, että merelle sijoitetun teollisuuden toiminta ja laajamittaiset kestävän energian hankkeet, kuten merituulipuistot, voivat olla ristiriidassa Natura 2000 -alueiden ja merisuojelualueiden suojelutavoitteiden kanssa ja myös vaikuttaa haitallisesti merenpohjaan ja kalastusalueisiin; korostaa, että ympäristötavoitteiden, kestävän kalastuksen ja uusiutuvan energian tuotannon välille on löydettävä tarkka tasapaino;

95. panee merkille, että Yhdistyneessä kuningaskunnassa biologiseen monimuotoisuuteen ja ilmastoon liittyvät ohjelmat ollaan ottamassa käyttöön vähitellen korvaamaan suoraan maataloustuottajille suoraan annettavia tukia; kehottaa EU:ta ja Yhdistynyttä kuningaskuntaa vaihtamaan kokemuksia maatalousalan kestävistä käytännöistä, joilla voidaan edistää biologista monimuotoisuutta ja ilmastonmuutoksen hillitsemistä ja varmistaa elintarviketurva ja toimitusketjun vakaus;

Ilmasto

96. toteaa, että EU:lla ja Yhdistyneellä kuningaskunnalla on yhteisiä tavoitteita ilmastonmuutoksen hillitsemisessä; peräänkuuluttaa ilmastopolitiikkojen parempaa yhdenmukaistamista, jotta voidaan varmistaa yhtenäisyys ja välttää ristiriitaisia tai päällekkäisiä toimia, jotka uhkaavat horjuttaa ilmastotoimien tehokkuutta; kannustaa keskustelemaan parhaista käytännöistä ilmastonmuutokseen

sopeutumisessa ja valmistautumisessa, erityisesti lämpötilojen kohoamisen terveysvaikutuksista haavoittuville ryhmille, kuten pienituloisille yhteisöille;

97. panee merkille komission 19. toukokuuta 2025 antamassa yhteisymmärrysasiakirjassa esitetyn yhteisen tavoitteen virallisesta EU:n ja Yhdistyneen kuningaskunnan välisestä hiilimarkkinasopimuksesta, jolla yhdistettäisiin Yhdistyneen kuningaskunnan ja EU:n päästökauppajärjestelmät; kehottaa molempia osapuolia pääsemään pikaisesti sopimukseen, jotta voidaan välttää yritysten kaksinkertaiset hiilikustannukset; yhtyy komission ja Yhdistyneen kuningaskunnan yhteiseen kantaan, jonka mukaan tällaisen sopimuksen on oltava selkeästi ja johdonmukaisesti Windsorin puitteiston sääntöjen ja periaatteiden mukainen;

98. toteaa, että mikäli Yhdistyneen kuningaskunnan ja EU:n päästökauppajärjestelmiä ei yhdenmukaisteta ajoissa, Yhdistyneen kuningaskunnan EU:hun suuntautuvaan vientiin sovelletaan tammikuusta 2026 alkaen hiilirajamekanismia (CBAM); muistuttaa, että EU ja Yhdistynyt kuningaskunta ovat sitoutuneet luomaan edellytykset sille, että niiden oikeudenkäyttöalueilta peräisin olevat tavarat voivat hyötyä molemminpuolisista erivapauksista toistensa CBAM-järjestelmissä; korostaa, että tällaisten erivapauksien olisi oltava toimintavalmiudessa niin pian kuin oikeudellisesti mahdollista, jotta vältetään kaupan häiriöt;

99. korostaa tarvetta vahvistaa EU:n ja Yhdistyneen kuningaskunnan kahdenvälistä kumppanuutta, jotta voidaan tehostaa yhteistyötä uusiutuvan energian kehittämisen, energiaturvallisuuden ja toimitusketjujen häiriönsietokyvyn osa-alueilla; katsoo, että tarvitaan EU:n ja Yhdistyneen kuningaskunnan tiiviimpää vuoropuhelua ja yhteistä hiilineutraalia energiaa koskevaa tutkimusta, jotta voidaan ratkoa yhteisiä haasteita ja edistää innovointia hiilipäästöjen vähentämiseksi;

100. panee merkille EU:n ja Yhdistyneen kuningaskunnan aikomuksen jatkaa säännöllistä keskustelua uusista energiateknologioista, kuten hiilidioksidin talteenotosta, käytöstä ja varastoinnista, vedystä ja biometaanista, kuten 19. toukokuuta 2025 annetussa komission yhteisymmärrysasiakirjassa todetaan; kannustaa EU:ta ja Yhdistynyttä kuningaskuntaa yhteistyöhön kehittääkseen pk-yritysten mahdollisuuksia käyttää vihreää teknologiaa ja ilmastonmuutoksen kestävää infrastruktuuria ja varmistaakseen, että pienyritykset voivat tehokkaasti edistää vihreää siirtymää ja hyötyä siitä;

Elintarviketurvallisuus

101. suhtautuu myönteisesti aikomukseen ryhtyä toimiin kattavan EU:n ja Yhdistyneen kuningaskunnan välisen SPS-sopimuksen tekemiseksi ja painottaa, että tällaisessa sopimuksessa on pidettävä kiinni elintarviketurvallisuuden, eläinten hyvinvoinnin ja kuluttajan- ja

ympäristönsuojelun korkeasta tasosta; korostaa tarvetta koordinoida torjunta-ainejäämien enimmäismääriä (MRL) ihmisten terveyden turvaamiseksi ja maatalouselintarvikkeiden kaupan helpottamiseksi; pitää erittäin tärkeänä, että eläinlääkintäalalla tehdään sopimus, jonka avulla voidaan varmistaa eläinten terveys, ehkäistä zoonoottisten tautien puhkeamista ja torjua mikrobilääkeresistenssiä, varsinkin kun otetaan huomioon tuoreet vastaavanlaiset tapahtumat ja niiden seurauksena asetetut kaupan rajoitukset;

102. panee merkille, että per- ja polyfluorattuja alkyyliyhdisteitä (PFAS-yhdisteet) koskevat kynnysarvot ja rajoitukset poikkeavat toisistaan EU:n ja Yhdistyneen kuningaskunnan välillä; kehottaa tiivistämään Euroopan elintarviketurvallisuusviranomaisen (EFSA), Euroopan kemikaaliviraston (ECHA) ja Yhdistyneen kuningaskunnan toimivaltaisten viranomaisten välistä yhteistyötä PFAS-yhdisteiden seurannassa ja riskinarvioinnissa; suosittelee tehostamaan EU:n ja Yhdistyneen kuningaskunnan välistä tieteellistä vuoropuhelua raja-arvoista elintarvikkeissa ja rehuissa pitäen samalla kiinni elintarviketurvallisuuden korkeista standardeista;

103. panee merkille geenitekniikasta (täsmäjalostuksesta) annetun lain (Genetic Technology (Precision Breeding) Act), joka tuli voimaan Englannissa 23. maaliskuuta 2023 ja jolla tarkistettiin geenimuokkauksen ja täsmäjalostuksen avulla kehitettyjen kasvien ja eläinten markkinoille tuloa, markkinointia ja riskinarviointia koskevia sääntöjä; on huolissaan sääntelyerojen aiheuttamasta epävarmuudesta liittyen tällaisten tuotteiden oikeudelliseen asemaan ja liikkuvuuteen Pohjois-Irlannin ja EU:n välillä; korostaa tarvetta estää merkinnöiltään epäasianmukaisten tuotteiden pääsy EU:n elintarvikeketjuun;

Kansanterveys

Sääntelyerot

104. muistuttaa, että Yhdistyneen kuningaskunnan eroaminen EU:sta merkitsi perustavanlaatuista muutosta yhteiseen sääntely-ympäristöön, joka aiemmin tuki yhteistyötä kansanterveyden, lääkkeiden ja lääketieteellisen tutkimuksen alalla; on lisäksi huolissaan Yhdistyneen kuningaskunnan EU:n säilytetyn lainsäädännön kumoamista koskevan lain (Retained EU Law (Revocation and Reform) Act) aiheuttamasta epävarmuudesta, sillä kyseisellä lailla poistetaan EU:n lainsäädännön ensisijaisuus ja se voi johtaa terveyttä koskevan sääntelyn erilaisiin tulkintoihin;

105. muistuttaa, että Yhdistyneen kuningaskunnan lääkkeistä ja terveystuotteista vastaava sääntelyvirasto myöntää nyt itsenäisesti luvan lääkkeille Yhdistyneessä kuningaskunnassa, mikä saattaa johtaa eroihin lupamenettelyjen aikatauluissa, hyväksymiskriteereissä ja markkinoille saattamisen jälkeisessä valvonnassa; korostaa tarvetta seurata näiden erojen vaikutusta

lääkkeiden saatavuuteen potilaille ja heidän turvallisuuteensa rajatylittävissä tapauksissa sekä kehottaa seuraamaan näitä eroja EU:n tasolla jäsennellysti, jotta niitä voidaan arvioida ja niihin voidaan puuttua;

106. on erittäin tyytyväinen Euroopan unionin huumeviraston ja Yhdistyneen kuningaskunnan viranomaisten sopimukseen keskinäisestä tiedonvaihdosta koskien huumeisiin liittyviä riskejä ja uhkia; kehottaa tähän liittyen tekemään mahdollisen toimintasopimuksen Euroopan unionin huumeviraston ja Yhdistyneen kuningaskunnan toimivaltaisten viranomaisten välillä niin pian kuin mahdollista;

107. pitää valitettavana, että Yhdistynyt kuningaskunta ja EU ovat soveltaneet erilaisia lähestymistapoja tekoälyn sääntelyyn terveydenhuollon alalla, ja huomauttaa, että tämä saattaa heikentää digitaalisten terveydenhuoltopalvelujen rajatylittävää yhteentoimivuutta ja yhteistyötä; kehottaa käymään jäsenneltyä vuoropuhelua, jotta voidaan tutkia digitaalisia lääkinnällisiä laitteita ja tekoälyavusteista diagnostiikkaa koskevien standardien ja vaatimustenmukaisuusmekanismien lähentämistä;

Terveysalan yhteistyö

108. korostaa tarvetta parantaa yhteistyötä, jotta kansanterveys voidaan turvata kaikilta osin ja taata potilaiden hoitoonpääsy, kun se on kliinisesti perusteltua; suosittelee, että tällaisessa yhteistyössä etusijalle asetettaisiin harvinaisten sairauksien ja lasten sairauksien hoito sekä monimutkaiset hoidot, joissa kummalla tahansa osapuolista on asiantuntemusta; panee tässä yhteydessä merkille eurooppalaisten osaamisverkostojen menestyksen ja lisäpotentiaalin sekä kehottaa luomaan puitteet yhteistyölle Yhdistyneen kuningaskunnan vastaavien osaamisverkostojen kanssa; kehottaa tiivistämään EU:n ja Yhdistyneen kuningaskunnan välistä yhteistyötä kansanterveysalan sääntelyssä ja tutkimuksessa; tukee tätä yhteistyötä siten, että Yhdistynyt kuningaskunta osallistuu Horisontti Eurooppa -puiteohjelmaan sisältyvään terveysklusteriin ja mahdollisesti tulevaisuudessa terveyshätätilanteiden valmiusviranomaiseen (HERA) liittyviin aloitteisiin;

109. panee merkille, että brexitiin liittyvät sääntelyerot ja kasvaneet tuontikustannukset ovat haitanneet merkittävästi potilaiden mahdollisuuksia saada elintärkeitä syöpähoitoja Yhdistyneessä kuningaskunnassa; korostaa, että uusien syöpälääkkeiden tuontikustannukset ovat lähes nelinkertaistuneet brexitin jälkeen; korostaa, että nämä esteet ovat johtaneet elintärkeiden hoitojen viivästymiseen ja epäämiseen, mikä on vaikuttanut kielteisesti potilastuloksiin, myös uusiutuvia syöpiä sairastavien lapsien tapauksessa; suosittelee, että Yhdistynyt kuningaskunta puuttuu näihin haasteisiin, jotta voidaan varmistaa olennaisten lääkkeiden tasapuolinen saatavuus;

110. korostaa, että on tärkeää helpottaa terveydenhuollon ammattihenkilöiden liikkuvuutta, koulutusta sekä tutkintojen ja erikoistumisalojen vastavuoroista tunnustamista EU:n ja Yhdistyneen kuningaskunnan välillä, jotta voidaan puuttua työvoimapulaan sekä edistää parhaiden käytäntöjen ja asiantuntemuksen vaihtoa; korostaa strategista mahdollisuutta vahvistaa EU:n ja Yhdistyneen kuningaskunnan välistä yhteistyötä, jotta voitaisiin houkutella maailmanluokan osaajia ja pitää heistä kiinni sekä edistää tieteellistä huippuosaamista; suhtautuu myönteisesti EU:n aloitteisiin, mukaan lukien tutkijoiden uudelleensijoittamisen tukeminen ja uranäkymien parantaminen, joilla Euroopasta pyritään tekemään maailmanlaajuinen tutkimuskeskus; kannustaa kehittämään EU:n ja Yhdistyneen kuningaskunnan yhteisiä ohjelmia ja liikkuvuusjärjestelmiä, joilla tuetaan sekä terveydenhuollon ammattihenkilöitä että tutkijoita samalla varmistaen, että Eurooppa pysyy johtoasemassa lääketieteellisen innovoinnin ja tieteellisen vapauden alalla;

111. panee merkille, että vaikka EU:n ja Yhdistyneen kuningaskunnan kauppa- ja yhteistyösopimukseen sisältyy sosiaaliturvan yhteensovittamisesta tehty pöytäkirja, jossa säilytetään vastavuoroisen terveydenhuollon mekanismit, kuten eurooppalainen sairaanhoitokortti, Yhdistyneen kuningaskunnan jäämistä pois rajatylittävää terveydenhuoltoa koskevan direktiivin[38] soveltamisesta ei ole korvattu vastaavalla järjestelyllä; toteaa, että tämän vaikutukset ovat olleet epätasaiset erityisesti Pohjois-Irlannissa, jossa hoidettiin aiemmin yli tuhat potilasta vuodessa EU:n puolella ja kustannukset korvattiin kyseisen direktiivin nojalla;

112. suosittelee, että perustetaan erityinen lääkkeitä ja lääkinnällisiä laitteita käsittelevä EU:n ja Yhdistyneen kuningaskunnan työryhmä, jotta voidaan mahdollistaa jatkuva vuoropuhelu, puuttua sääntelyeroihin ja edistää yhdenmukaistamista esimerkiksi kliinisen tutkimuksen, lääkevalvonnan, lääkinnällisten laitteiden sertifioinnin ja terveydenhuoltoon liittyvien tuotteiden laittoman kaupan kaltaisilla aloilla;

113. panee merkille, että kauppa- ja yhteistyösopimukseen sisältyvät määräykset yhteistyöstä terveysturvallisuuden alalla ovat rajalliset, ja pitää valitettavana, että Yhdistynyt kuningaskunta ei enää osallistu EU:n terveysturvakomitean tai Euroopan tautienehkäisy- ja -valvontakeskuksen (ECDC) toimintaan; varoittaa, että tämä rajoittaa varhaisvaroitusvalmiuksia ja koordinoitua vastetta rajatylittäviin terveysuhkiin, kuten pandemioihin ja mikrobilääkeresistenssiin; suosittelee virallisen ja säännöllisen vuoropuhelun käynnistämistä EU:n ja Yhdistyneen kuningaskunnan kansanterveysviranomaisten ja

---

38 Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2011/24/EU, annettu 9. maaliskuuta 2011, potilaiden oikeuksien soveltamisesta rajatylittävässä terveydenhuollossa (EUVL L 88, 4.4.2011, s. 45, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2011/24/oj).

-laitosten välillä, jotta voidaan vahvistaa luottamusta ja valmiuksia hätätilannevalmiudessa, pandemiatorjunnassa ja rajatylittävässä epidemiologisessa seurannassa;

114. suhtautuu myönteisesti äskettäin hyväksyttyyn EU:n ja Yhdistyneen kuningaskunnan uutta yhteistyöohjelmaa koskevaan yhteisymmärrysasiakirjaan, jossa komissio ja Yhdistynyt kuningaskunta tarkastelevat mahdollisuuksia vaihtaa tietoja ja tehdä yhteistyötä terveysturvallisuuden alalla, mukaan lukien uusien terveysuhkien havaitseminen sekä niihin valmistautuminen ja niiden torjunta, jotta tulevia pandemioita ja terveyskriisejä voidaan ehkäistä ja lieventää, myös kauppa- ja yhteistyösopimukseen sisältyvien terveysturvallisuutta koskevien määräysten puitteissa, jotka mahdollistavat mahdollisimman tehokkaan yhteistyön terveysturvallisuuden alalla;

115. kehottaa komissiota keskeyttämään yhteistyön kauppa- ja yhteistyösopimuksen määräysten nojalla tapauksissa, joissa lääkkeiden laatua, lääkevalvontaa tai valmistusta koskevien Yhdistyneen kuningaskunnan sääntelynormien ei enää katsota vastaavan direktiivin 2001/83/EY mukaisia EU:n normeja;

116. huomauttaa, että Euroopan lääkeviraston entisiä tiloja koskevan vuokrasopimuksen tilanne on edelleen ratkaisematta viraston muutettua Amsterdamiin, ja kehottaa ottamaan asian esille Yhdistyneen kuningaskunnan kanssa;

Toimitusketjut

117. korostaa, että lääkkeiden rajatylittävät toimitusketjut ovat monimutkaistuneet brexitin jälkeen, erityisesti sellaisten tuotteiden kohdalla, jotka liikkuivat aiemmin vapaasti EU:n ja Yhdistyneen kuningaskunnan välillä; pitää valitettavana, että tullitarkastukset ja sääntelyprosessit ovat johtaneet viivästyksiin, lääkepulaan ja kustannusten nousuun, mikä on vaikuttanut lääkkeiden saatavuuteen Yhdistyneessä kuningaskunnassa ja erityisesti Pohjois-Irlannissa samoin kuin pienemmissä EU:n jäsenvaltioissa, jotka ovat perinteisesti tukeutuneet Yhdistyneeseen kuningaskuntaan sijoittautuneisiin toimitusketjuihin, kuten Maltassa, Kyproksessa ja Irlannissa;

118. korostaa, että direktiivien 2001/20/EY ja 2001/83/EY muuttamisesta siltä osin kuin on kyse poikkeuksista tiettyihin velvoitteisiin, jotka koskevat tiettyjä Yhdistyneessä kuningaskunnassa Pohjois-Irlannin osalta sekä Kyproksessa, Irlannissa ja Maltassa saataville asetettavia ihmisille tarkoitettuja lääkkeitä annetussa direktiivissä (EU) 2022/642[39] määritettyjä tiettyjä velvoitteita koskevien poikkeusten mahdollisen jatkamisen on perustuttava näyttöön

---

39 EUVL L 118, 20.4.2022, s. 4, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2022/642/oj.

jatkuvasta tarpeesta ja potilaille aiheutuvasta mahdollisesta haitasta asianomaisissa jäsenvaltioissa hallinnollisten syiden sijaan;

119. kehottaa EU:ta ja Yhdistynyttä kuningaskuntaa tutkimaan yhteistyömekanismeja, kuten vastaaviin standardeihin perustuvien hyvien tuotantotapojen vastavuoroista tunnustamista koskevaa sopimusta, jotta voidaan varmistaa kriittisten lääkkeiden jatkuva saatavuus, torjua lääkepulaa sekä poistaa erien testaukseen, lääkevalvontatietojen jakamiseen ja toimitusten logistiikkaan liittyvät esteet potilaiden hoidossa esiintyvien häiriöiden minimoimiseksi ja potilasturvallisuuden varmistamiseksi;

Kansainvälinen yhteistyö ja kehitysasiat

120. korostaa, että molempien osapuolten on yhdessä vahvistettava sitoutumistaan ja yhteistyötään globaalin terveyshallinnan ja kansainvälisten kehitysohjelmien, muun muassa Maailman terveysjärjestön (WHO), puitteissa; korostaa tässä yhteydessä koordinoitujen toimien merkitystä, jotta rajatylittäviin terveyshätätilanteisiin voidaan reagoida vahvemmin, oikeudenmukaisemmin ja tehokkaammin kansainvälisellä tasolla;

Kuluttajansuoja

121. korostaa, että vaaralliset ja laittomat tuotteet sekä verkossa käytettävät manipuloivat myyntitekniikat aiheuttavat kuluttajille EU:ssa ja Yhdistyneessä kuningaskunnassa useita riskejä; korostaa tässä yhteydessä, että sähköisestä kaupankäynnistä aiheutuu asiaan liittyviä haasteita, jotka vaikuttavat kuluttajiin; katsoo, että tiiviimpi yhteistyö ja tärkeiden tietojen vaihto EU:n ja Yhdistyneen kuningaskunnan kuluttajansuojaviranomaisten välillä on olennaisen tärkeää näiden haasteiden ratkaisemiseksi;

122. korostaa, että EU:n ja Yhdistyneen kuningaskunnan yhteistyöllä on pidettävä yllä kuluttajansuojan korkeaa tasoa, jossa keskitytään erityisesti tuoteturvallisuuteen, sähköiseen kaupankäyntiin ja rajatylittäviin digitaalisiin palveluihin; kehottaa tehostamaan yhteistyötä vaarallisten tuotteiden ja sopimattomien kaupallisten menettelyjen torjumiseksi; painottaa, että tuoteturvallisuutta ja kuluttajien digitaalisia oikeuksia koskevaa sääntelyä on lähennettävä, jotta voidaan varmistaa johdonmukainen ja korkeatasoinen kuluttajansuoja ja siten tukea kuluttajien luottamusta rajatylittävään kauppaan; vaatii, että EU:n ja Yhdistyneen kuningaskunnan välisessä yhteistyössä osapuolet sitoutuvat vuoropuheluun ja tietojenvaihtoon aloilla, joilla on yhteisiä huolenaiheita, kuten tuoteturvallisuus, digitaaliset kuluttajanoikeudet sekä sopimattomat kaupalliset menettelyt; painottaa, että EU:n ja Yhdistyneen kuningaskunnan on tehtävä yhteistyötä estääkseen sääntelyerot, jotka vaikuttaisivat kielteisesti kuluttajien luottamukseen tai rajatylittävään kauppaan;

123. pitää valitettavana, ettei kauppa- ja yhteistyösopimukseen sisälly kuluttajansuojalainsäädännön täytäntöönpanon valvontaan liittyvää

yhteistyöjärjestelyä, ja kehottaa komissiota tutkimaan mahdollisuutta luoda järjestely EU:n kuluttajansuojan yhteistyöverkoston ja Yhdistyneen kuningaskunnan kilpailu- ja markkinaviranomaisen välille; korostaa, että tällainen järjestely antaisi viranomaisille mahdollisuuden toimia tehokkaammin vaihtamalla tietoja tutkimuksista ja tutkimalla yhteisiä toimia; painottaa, että tällaista yhteistyötä olisi harkittava kuluttajansuojaa koskevasta yhteistyöstä annetun asetuksen[40] puitteissa, koska se mahdollistaa yhteistyön EU:n ulkopuolisten maiden kanssa kuluttajien etujen suojelemiseksi; pitää myönteisenä sopimusta jatkaa keskusteluja säännöllisestä tietojenvaihdosta EU:n Safety Gate -pikahälytysjärjestelmän ja Yhdistyneen kuningaskunnan markkinavalvonta- ja tuoteturvallisuustietokannan välillä kauppa- ja yhteistyösopimuksen 96 artiklan 4 kohdan mukaisesti;

124. kehottaa EU:ta edistämään Yhdistyneen kuningaskunnan liittymistä Luganon yleissopimukseen, jotta voidaan mahdollistaa tuomioiden vastavuoroinen tunnustaminen ja täytäntöönpano Yhdistyneen kuningaskunnan ja jäsenvaltioiden välillä;

125. suhtautuu myönteisesti komission ja Yhdistyneen kuningaskunnan yleisradio-, televiestintä- ja postipalvelujen sääntelyviranomaisen (Ofcom) välillä 30. huhtikuuta 2024 allekirjoitettuun hallinnolliseen järjestelyyn, jonka tarkoituksena on valvoa, miten suuret verkkoalustat arvioivat ja hallitsevat riskejä, mukaan lukien alaikäisten suojelu, ikätasolle sopiva suunnittelu ja alustojen avoimuus; toivoo tämän merkitsevän tiiviimmän yhteistyön alkua näihin ja muihin yhteisiin haasteisiin vastaamiseksi;

Energia

126. korostaa, että on tärkeää vahvistaa EU:n ja Yhdistyneen kuningaskunnan välistä energia- ja toimitusvarmuusyhteistyötä, ja toteaa, että tämän taustalla ovat Venäjän Ukrainaa vastaan käymä hyökkäyssota ja maailmanlaajuisten energiamarkkinoiden epävarmuus; kannustaa EU:ta ja Yhdistynyttä kuningaskuntaa tekemään yhteistyötä energiariippuvuuden lopettamiseksi Venäjästä pysäyttämällä kaikkien Venäjän fossiilisten polttoaineiden, muun muassa öljyn, kaasun, nesteytetyn maakaasun (LNG), ydinpolttoaineiden ja muiden ydinaineiden, tuonnin mahdollisimman pian; panee merkille, että sekä EU että Yhdistynyt kuningaskunta etenevät edelleen kohti yhteistä tavoitettaan katkaista kaikki energiaan liittyvät yhteydet Venäjään; suhtautuu myönteisesti siihen, että kauppa- ja yhteistyösopimuksen nojalla perustettiin EU:n ja Yhdistyneen kuningaskunnan välinen uusi toimitusvarmuutta

---

40 Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2017/2394, annettu 12. joulukuuta 2017, kuluttajansuojalainsäädännön täytäntöönpanosta vastaavien kansallisten viranomaisten yhteistyöstä ja asetuksen (EY) N:o 2006/2004 kumoamisesta (EUVL L 345, 27.12.2017, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2017/2394/oj).

käsittelevä työryhmä, jonka perustamista kumppanuusneuvosto suositteli 17. maaliskuuta 2024 ja jonka energia-alan erityiskomitea pani myöhemmin täytäntöön; toivoo, että EU:n ja Yhdistyneen kuningaskunnan välinen uusi toimitusvarmuutta käsittelevä työryhmä voi kokoontua säännöllisesti ja kehittää konkreettisia ratkaisuja ja yhteisiä toimia tällä ratkaisevan tärkeällä kahdenvälisen yhteistyön alalla;

127. korostaa EU:n ja Yhdistyneen kuningaskunnan energiamarkkinoiden yhdentämisen merkitystä ja toteaa, että tämä voi parantaa toimitusvarmuutta, edistää puhtaan energian tuotantoa ja vähentää kummankin osapuolen energiakustannuksia; katsoo, että suurta fyysistä yhteenliittämiskapasiteettia on täydennettävä paremmin yhdennetyillä energian tukkumarkkinoilla, jotka voivat edistää energiaturvallisuutta ja -kauppaa EU:n ja Yhdistyneen kuningaskunnan välillä; toteaa, että kauppa- ja yhteistyösopimuksen 312 artiklassa tarkoitettujen uusien sähkökauppajärjestelyjen kehittämisessä ei ole juuri edistytty sääntelyviranomaisten ja siirtoverkko-operaattoreiden tiiviimmästä yhteistyöstä huolimatta; muistuttaa, ettei Yhdistynyt kuningaskunta voi enää hyödyntää sähkökaupan markkinoiden yhteenkytkemiseen tarkoitettuja EU:n sisämarkkinavälineitä, kuten EU:n yhteenkytkettyjä vuorokausimarkkinoita, ja toteaa tämän johtavan tehottomaan kaupankäyntiin rajayhdysjohtojen kautta, mikä nostaa tukkutason kustannuksia ja viime kädessä kuluttajahintoja sekä haittaa investointeja hybridiyhdysjohtoihin;

128. suhtautuu myönteisesti sitoumukseen ja poliittiseen yhteisymmärrykseen EU:n ja Yhdistyneen kuningaskunnan energiayhteistyön keskeytymättömästä jatkamisesta ja tutustumaan tunnuslukuihin koskien Yhdistyneen kuningaskunnan mahdollista osallistumista sähkön sisämarkkinoihin, mukaan lukien dynaaminen yhdenmukaistaminen ja osallistuminen tähän politiikan alaan liittyviin kustannuksiin EU:n ja Yhdistyneen kuningaskunnan yhteisymmärrysasiakirjan mukaisesti; kehottaa neuvottelemaan välittömästi markkinoiden yhdentämisestä ja saattamaan nämä neuvottelut ripeäsi päätökseen ja korostaa, että tarvitaan nopeaa ja määrätietoista edistymistä; korostaa, että tällainen osallistuminen alentaisi energian hintoja ja hyödyttäisi kuluttajia ja yrityksiä; painottaa, että kyseinen sopimus olisi tehtävä ennen nykyisten järjestelyjen voimassaolon päättymistä; korostaa, että erityisesti muuttuvan geopoliittisen tilanteen ja maailmanlaajuisen kaupan epävarmuuden valossa on selkeästi EU:n ja Yhdistyneen kuningaskunnan yhteisen edun mukaista tehdä yhteistyötä Pohjanmerellä puhtaan energian alalla, yhdistää molempien osapuolten päästökauppajärjestelmät, jotta voidaan välttää niiden hiilirajamekanismien aiheuttamaa kitkaa, kohentaa sähkökauppajärjestelyjä ja lisätä infrastruktuurin suunnittelun koordinointia, koska näin parannetaan energiaturvallisuutta ja teollisuuden kilpailukykyä kaikkialla Euroopassa; kehottaa molempia osapuolia tekemään tiivistä yhteistyötä ja varmistamaan, että

voidaan perustaa toimiva kehys oikea-aikaisesti ja siten rajata oikeudellista epävarmuutta; kehottaa EU:ta ja Yhdistynyttä kuningaskuntaa ryhtymään konkreettisiin yhteisiin toimiin yhteistyön lisäämiseksi ydinenergian alalla, joka on vähähiilinen ja kohtuuhintainen sähköntuotannon lähde, koska tämä on elintärkeää ilmastoneutraaliuden saavuttamiseksi ja Euroopan teollisuuden kilpailukyvyn säilyttämiseksi; muistuttaa, että EU:n ja Yhdistyneen kuningaskunnan välinen jäsennelty yhteistyö sähkön rajayhdysjohtojen ja merellä tuotettavan uusiutuvan energian infrastruktuurin kaltaisilla aloilla voi kytkeytyä EU:n rahoitusohjelmiin ja muun muassa alueellisiin aloitteisiin ja energia-aloitteisiin; painottaa, että Yhdistyneen kuningaskunnan mahdollinen osallistuminen tällaisiin puitteisiin edellyttää asianmukaista hallintojärjestelmää, EU:n sääntöjen noudattamista ja asianmukaisia EU:n investointeja vastaavia rahoitusosuuksia; kehottaa komissiota toimittamaan parlamentille kaikki tiedot, jotka koskevat rahoitusosuutta, jonka Yhdistynyt kuningaskunta myöntää mahdollisesti näillä aloilla;

129. suhtautuu myönteisesti vastikään pidetyssä EU:n ja Yhdistyneen kuningaskunnan huippukokouksessa ilmaistuun komission ja Yhdistyneen kuningaskunnan yhteiseen kantaan, jonka mukaan hiilimarkkinoiden yhdistäminen auttaisi vastaamaan kauppaa ja toimintaedellytysten tasapuolisuutta koskeviin huolenaiheisiin kauppa- ja yhteistyösopimuksen 392 artiklan 6 kohdan mukaisesti, ja lisäksi siinä annettaisiin Yhdistyneeseen kuningaskuntaan sijoittuneille yrityksille oikeus poiketa hiilirajamekanismista, pienennettäisiin kaupan kitkaa ja lisättäisiin hiilen hinnoittelun yhdenmukaisuutta ja näin vahvistettaisiin yhteisiä vähähiilistämistavoitteita ja edistettäisiin ilmastoneutraaliustavoitteiden saavuttamista;

130. tiedostaa, että eri hiilirajamekanismien käyttö EU:ssa ja Yhdistyneessä kuningaskunnassa saattaa tulevaisuudessa aiheuttaa ylimääräisiä ei-toivottuja kustannuksia uusiutuvan energian rajatylittävälle kaupalle, mikä vaikuttaisi kielteisesti teollisuuteen ja kotitalouksiin ja aiheuttaisi erityisiä riskejä sähkön sisämarkkinoiden eheydelle Irlannin saarella; katsoo, että tehokkain ja yksinkertaisin ratkaisu olisi, että Yhdistynyt kuningaskunta liittyisi suoraan EU:n päästökauppajärjestelmään, kuten yhteisymmärrysasiakirjassa ehdotettiin; katsoo, että jos Yhdistynyt kuningaskunta liittyisi kaikilta osin päästökauppajärjestelmään, voitaisiin välttää ei-toivotut kustannukset ja poistaa tarpeettomat toimintapoliittiset esteet yhteistyölle erityisesti Pohjanmerellä; kehottaa kuitenkin tarvittaessa toteuttamaan väliaikaisia toimenpiteitä sen varmistamiseksi, että EU:n ja Yhdistyneen kuningaskunnan hiilirajamekanismit eivät aiheuta lisärasitteita rajatylittävälle sähkökaupalle vuodesta 2026 alkaen, jolloin neuvottelut sähkömarkkinoille osallistumisesta ja päästökauppajärjestelmään liittymisestä saattavat edelleen olla käynnissä; korostaa, että Yhdistyneen kuningaskunnan mahdollinen osallistuminen EU:n päästökauppajärjestelmään liittyviin

mekanismeihin tai järjestelmiin edellyttää oikeudenmukaista ja oikeasuhteista rahoitusosuutta, joka kattaa EU:n hallinnolliset ja ohjelmaan liittyvät kustannukset; vaatii, että EU:n taloudelliset edut ja ilmastoon liittyvät edut on turvattava kaikilta osin kaikissa tulevissa järjestelyissä;

131. korostaa, että on tärkeää laatia yhteiset säännöt, jotka koskevat Pohjanmeren alueella merellä tuotettavaa uusiutuvaa energiaa ja putki-infrastruktuuria, jotta voidaan helpottaa EU:n ja Yhdistyneen kuningaskunnan välisiä kaupallisia sopimuksia; kehottaa EU:ta ja Yhdistynyttä kuningaskuntaa jatkamaan yhteistyötä kansainvälisissä energiatoimissa YK:n ilmastokokousten yhteydessä;

132. panee merkille uudelleen vahvistetun yhteisen kansainvälisen sitoumuksen Yhdistyneiden kansakuntien Agenda 2030 -toimintaohjelman ja kestävän kehityksen tavoitteiden saavuttamiseen sekä Pariisin sopimukseen; muistuttaa, että EU:n ja Yhdistyneen kuningaskunnan on jatkettava yhteistyötä kansainvälisissä ilmastokokouksissa, myös tulevassa COP30-kokouksessa, jotta voidaan hyödyntää saavutettua edistystä ja johtaa uusia maailmanlaajuisia toimia, joilla edistetään uusiutuvaa energiaa, energiatehokkuutta ja energia-alan metaanipäästöjen vähentämistä;

133. panee tyytyväisenä merkille, että molemmilla osapuolilla on samantasoiset energiatehokkuutta ja uusiutuvien energialähteiden käytön edistämistä vuoteen 2030 mennessä koskevat tavoitteet ja perimmäisenä yhteisenä tavoitteena saavuttaa ilmastoneutraalius vuoteen 2050 mennessä; onnittelee Yhdistynyttä kuningaskuntaa siitä, että se oli ensimmäinen G7-maa ja kehittynyt teollisuusmaa, joka saavutti tavoitteen luopua asteittain hiilivoiman tuotannosta 1. lokakuuta 2024; korostaa sen merkitystä, että kauppa- ja yhteistyösopimukseen sisältyy ympäristönsuojelun tason säilyttämistä koskeva lauseke, josta kumpikaan osapuoli ei voi poiketa vaarantamatta koko sopimusta;

134. pitää myönteisenä molempien osapuolten halukkuutta harkita sääntely-yhteistyön ja teknologisen yhteistyön lisäämistä puhtaiden teknologioiden, kuten hiilidioksidin talteenoton, käytön ja varastoinnin, sekä uusiutuvien energialähteiden, kuten merituulivoiman, vedyn, biometaanin ja kestävien biopolttoaineiden, alalla; toteaa kuitenkin, että Yhdistyneen kuningaskunnan päätös jättää EU:n sisämarkkinat aiheuttaa väistämättä haasteita kahdenvälisen yhteistyön muodoille energia-alalla ja rajoittaa sen laajuutta; kehottaa molempia osapuolia etsimään uusia keinoja parantaa puhdasta ja uusiutuvaa energiateknologiaa koskevan kahdenvälisen yhteistyönsä laatua ja syventää sitä;

135. painottaa, että EU:n ja Yhdistyneen kuningaskunnan on tärkeää koordinoida lupamenettelyjen suunnittelua ja lähentää niitä, jotta voidaan varmistaa uusiutuvien energialähteiden ja erityisesti merituulivoiman, sähköinfrastruktuurin, hiilidioksidin varastoinnin

sekä Pohjanmerellä toteutettavien hybridienergiahankkeiden kehittäminen; katsoo, että molempien osapuolten on tehtävä tiivistä yhteistyötä, jotta Pohjanmerestä voidaan tehdä vihreän energian keskittymä, joka voi myös auttaa toimitusvarmuuden takaamisessa muun muassa merituulivoiman merkittävän tuotannon avulla, ja toteaa, että tämä olisi linjassa EU:n ei-sitovan tavoitteen kanssa, jonka mukaan vuoteen 2050 mennessä merituulivoiman asennetun tuotantokapasiteetin olisi oltava noin 360 gigawattia; kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita vahvistamaan alueellista yhteistyötä Yhdistyneen kuningaskunnan kanssa meriverkon suunnittelussa ja kriittisen energiainfrastruktuurin kehittämisessä sekä vahvistamaan kaikkia merialueita koskevaa yhteistyötä naapurimaiden kanssa, jotta voidaan parantaa järjestelmän vakautta ja vähentää infrastruktuurin häiriöiden ja energian toimitushäiriöiden todennäköisyyttä;

136. muistuttaa, että merienergian resurssien täysi hyödyntäminen edellyttää erittäin merkittäviä investointeja verkko- ja yhteenliitäntäkapasiteettiin; korostaa lisäksi tarvetta kehittää silmukoitu meriverkko, joka sisältää hybridiyhdysjohdot ja asianmukaiset kustannustenjakomekanismit; katsoo, että on EU:n ja Yhdistyneen kuningaskunnan yhteinen prioriteetti kehittää sähköinfrastruktuuria merituulivoimapotentiaalin hyödyntämiseksi; korostaa, että yhteisten uusiutuvien resurssien hyödyntäminen voi hyödyttää sekä EU:ta että Yhdistynyttä kuningaskuntaa ja pienentää molempien osapuolten puhtaaseen energiaan siirtymisen kustannuksia;

137. pitää myönteisenä Yhdistyneen kuningaskunnan aktiivista osallistumista Pohjanmeren energiayhteistyöhön joulukuussa 2022 allekirjoittamansa yhteisymmärryspöytäkirjan pohjalta; katsoo, että Yhdistyneen kuningaskunnan osallistumisen Pohjanmeren energiayhteistyöhön olisi lopulta johdettava sellaisten toteuttamiskelpoisten yhteishankkeiden syntyyn, jotka vastaavat Yhdistyneen kuningaskunnan 24. huhtikuuta 2023 allekirjoittamassa Oostenden julkilausumassa vahvistettua yhteistä tavoitetta kehittää Pohjanmerestä Euroopan vihreä voimala;

138. panee merkille, että energia-alan erityiskomitea hyväksyi vuoden 2024 lopussa sekä suosituksen että etenemissuunnitelman sähkökaupasta ja kehotti sekä EU:ta että Yhdistynyttä kuningaskuntaa tehostamaan teknistä työtä, jota tarvitaan uusien kauppajärjestelyjen toteuttamiseksi niiden välillä ja johon kuuluu myös kaupankäyntimalliksi ehdotetun, kauppa- ja yhteistyösopimuksen liitteessä 29 vahvistetun usean alueen irtomäärien yhteenkytkemistä koskevan käsitteen validointivaihe;

139. panee merkille kauppa- ja yhteistyösopimuksen puitteissa 21. joulukuuta 2020 tehdyn Euroopan atomienergiayhteisön (Euratom) ja Yhdistyneen kuningaskunnan sopimuksen, joka kattaa ydinenergian turvallista ja rauhanomaista käyttöä koskevan yhteistyön ja joka perustuu molempien osapuolten sitoumuksille

noudattaa kansainvälisiä velvoitteita; korostaa sekä EU:n että Yhdistyneen kuningaskunnan hyötyvän ydinalan siviiliyhteistyöstä, joka koskee muun muassa seuraavan sukupolven reaktoreita, jätehuoltoa, pieniä modulaarisia ydinreaktoreita, turvallisuus- ja terveysstandardeja, toimitusketjujen häiriönsietokykyä, fuusioteknologioita, myös tutkimuksen kautta, lääketieteellistä käyttöä, ydinalan tutkijoiden liikkuvuutta ja tarvittaessa mahdollisuutta käyttää yhteistä tieteellistä infrastruktuuria;

140. muistuttaa tiukkojen ympäristö- ja työelämänormien säilyttämisen tärkeydestä energiahankkeissa; korostaa, että sääntely-yhteistyötä tarvitaan sen varmistamiseksi, että energia-aloitteilla edistetään ylöspäin tapahtuvaa lähentymistä työntekijöiden oikeuksien, terveyden ja turvallisuuden sekä ympäristönsuojelun alalla;

Liikenne

Yleiset huomautukset

141. on tyytyväinen EU:n ja Yhdistyneen kuningaskunnan kauppa- ja yhteistyösopimuksen sujuvaan täytäntöönpanoon liikennealalla ja tähän liittyen vastavuoroisesti myönnettyjen oikeuksien tehokkaaseen täytäntöönpanoon, minkä ansiosta on säilytetty toimivat liikenneyhteydet siitä alkaen, kun sopimusta alettiin soveltaa väliaikaisesti tammikuussa 2021;

142. kehottaa komissiota valvomaan edelleen kauppa- ja yhteistyösopimuksen täytäntöönpanoa ja vahvistamaan yhteistyötä, jotta voidaan jatkaa EU:n ja Yhdistyneen kuningaskunnan markkinoiden yhdentämistä, edistää rajatylittävän liikenteen sujuvuutta ja infrastruktuurin yhdentämistä sekä saavuttaa yhteiset ilmasto- ja liikennetavoitteet täysin kauppa- ja yhteistyösopimuksen kehyksen mukaisesti vastavuoroisuuden pohjalta ja tasapuoliset toimintaedellytykset säilyttäen;

143. on huolissaan siitä, että EU:n ja Yhdistyneen kuningaskunnan väliset sääntelyerot ovat yhä suuremmassa vaarassa kasvaa, mikä voi luoda esteitä liikenteen saumattomalle toiminnalle ja vähentää yhteyksistä saatavia hyötyjä; painottaa erityisesti, että matkustajien oikeuksia koskevien asetusten päivittämiseen liittyvää yhteistyötä on jatkettava, sillä ne voivat luoda epäsymmetriaa viivästyksistä maksettavia korvauksia koskeviin kynnysarvoihin ja matkustajien suojeluun multimodaalisten matkojen aikana, mikä voi aiheuttaa sekaannusta kuluttajien keskuudessa ja heikentää luottamusta rajatylittäviin palveluihin;

144. kehottaa komissiota ja Yhdistynyttä kuningaskuntaa perustamaan liikennehäiriöitä varten nopean yhteisen hälytysmekanismin, jolla varmistetaan välitön tietojenvaihto Euroopan laajuisen liikenneverkon (TEN-T) käytäviin vaikuttavista häiriötilanteista;

145. panee merkille rajanylitystietojärjestelmän (EES) turvallisuushyödyt mutta varoittaa, että sen vuonna 2025 tapahtuvan käyttöönoton aikana voi esiintyä liikennehäiriöitä; kehottaa asettamaan etusijalle nopean täytäntöönpanon ja infrastruktuurin valmiuden lentoasemilla ja sellaisissa satamissa kuin Dover ja Calais sen lisäksi, että toteutetaan matkustajille suunnattuja tiedotuskampanjoita, joilla pyritään ehkäisemään ruuhkia rajalla; panee merkille, että 2. huhtikuuta 2025 lähtien EU:n kansalaisilta on edellytetty, että he hankkivat lyhytaikaista oleskelua Yhdistyneessä kuningaskunnassa varten sähköisen matkustusluvan noin 19 euron hintaan, mikä merkitsee uutta hallinnollista vaatimusta kanaalin yli matkustettaessa;

146. suosittaa, että osapuolet tekevät tiivistä yhteistyötä liikennealan työntekijöiden koulutuksen, ammatillisen koulutuksen ja tutkintojen tunnustamisen saroilla, jotta voidaan torjua sitä, että yrityksissä on pulaa ammattitaitoisesta työvoimasta, ja tukea työntekijöiden liikkuvuutta EU:n sosiaali- ja turvallisuusnormien mukaisesti;

147. painottaa EU:n ja Yhdistyneen kuningaskunnan välisen turvallisen ja tehokkaan rahtiliikenteen merkitystä; muistuttaa tässä yhteydessä, että raskaiden tavarankuljetusajoneuvojen kuljettajat kohtaavat yhä enemmän haasteita, myös sen vuoksi, että laittomat maahantulijat yrittävät kätkeytyä heidän ajoneuvoihinsa päästäkseen laittomasti rajan yli, ja että jotkut raskaiden tavarankuljetusajoneuvojen kuljettajat ovat joutuneet väkivaltaisten hyökkäysten kohteeksi Calais’n sataman lähettyvillä; painottaa, että EU:n varustamot ja raskaiden tavarankuljetusajoneuvojen kuljettajat eivät saa joutua kärsimään kustannuksista ja seurauksista, joita koituu toimivaltaisten rajaviranomaisten vastuulla olevista turvallisuuspuutteista;

Lentoliikenne

148. panee tyytyväisenä merkille sujuvan siirtymän lentoturvallisuuden alalla, jolla EU:n lentoturvallisuusviraston ja Yhdistyneen kuningaskunnan siviili-ilmailuviranomaisen välinen yhteistyö ja vastuunjako ovat hyvällä tasolla erityisesti virastojen esittämien sertifiointipyyntöjen validoinnin osalta;

149. suhtautuu myönteisesti rahti- ja matkustajalentopalveluista tähän mennessä allekirjoitettuihin kahdenvälisiin sopimuksiin, joilla taataan jatkuvat ja saumattomat lentoyhteydet EU:n ja Yhdistyneen kuningaskunnan välillä;

150. suhtautuu myönteisesti lentoliikenteen erityiskomiteassa parhaillaan käytäviin keskusteluihin ilmailun muista kuin hiilidioksidiin liittyvistä ilmastovaikutuksista ja kehottaa jatkamaan koordinointia tutkimuksen, seurannan ja raportoinnin aloilla, jotta vältytään lainsäädännön eroilta tulevaisuudessa;

151. suhtautuu myönteisesti lentoliikenteen erityiskomitean rooliin, sillä se pitää molemmat osapuolet ajan tasalla toimista, jotka koskevat vastuullisten vaihtoehtoisten lentopolttoaineiden sääntelyä ja niiden käyttöön liittyviä kannustimia, ja suosittelee yhdenmukaistamaan aloitteet vastuullisuutta koskevien etujen maksimoimiseksi, edistämään innovointia ja tukemaan kilpailukykyä ilmailualalla;

152. panee merkille miehistöineen vuokrausta koskevista määräyksistä EU:n ja Yhdistyneen kuningaskunnan välillä parhaillaan käytävän keskustelun, joka liittyy siihen, että Yhdistyneen kuningaskunnan on noudatettava EU:n ulkopuolisiin maihin sovellettavia lisärajoituksia, ja panee merkille Yhdistyneen kuningaskunnan pyynnöt yksinkertaistaa menettelyjä brexitin jälkeisessä toimintaympäristössä, jotta se kykenee selviytymään suuresta kausiluonteisesta kysynnästä;

153. korostaa kuitenkin, että näitä pyyntöjä on tarkasteltava ottaen huomioon nykyiset pyynnöt EU:ssa ja sen ulkopuolella sovellettavien miehistöineen vuokrausta koskevien sääntöjen ja käytäntöjen pikaisesta selkeyttämisestä, myös valvonnan ja täytäntöönpanon osalta, sekä lentoliikenteen tehokkuuden lisääntyminen;

154. suosittaakin, että komissio esittäisi lainsäätäjille lentoliikenneasetuksen[41] tarkistamista ja selkiyttäisi sääntöjä, valvontamekanismeja ja täytäntöönpanomääräyksiä, jotka koskevat miehistöineen vuokrausta EU:ssa ja sen ulkopuolella, jotta voidaan puuttua kaikkiin EU:n ja Yhdistyneen kuningaskunnan kauppa- ja yhteistyösopimuksen puitteissa mahdollisesti esille nouseviin kysymyksiin sen sijaan, että annettaisiin ohjeistusta kysymyksistä, joista lainsäätäjät eivät ole vielä tehneet päätöstä;

155. huomauttaa, että monilta EU:n paikallisilta ja alueellisilta lentoasemilta liikennöidään useisiin kohteisiin Yhdistyneessä kuningaskunnassa; korostaa tarvetta varmistaa, että tällaisia lentoja on saatavilla, sillä niitä käyttävät niin Yhdistyneessä kuningaskunnassa asuvat ja työskentelevät EU:n kansalaiset kuin Eurooppaan matkailijoina lentävät Yhdistyneen kuningaskunnan kansalaiset;

156. toteaa, että lentoliikenteen kasvun jatkuminen ja yhä suuremmat maailmanlaajuiseen ilmaliikenteen hallintajärjestelmään kohdistuvat paineet edellyttävät EU:n ja Yhdistyneen kuningaskunnan välisen yhteistyön tiivistämistä, jotta ilmatilan suorituskyky, tehokkuus ja hallinta voidaan optimoida; panee tyytyväisenä merkille Yhdistyneen kuningaskunnan jatkuvan koordinoinnin Eurocontrolin kanssa ja

---

41 Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 1008/2008, annettu 24. syyskuuta 2008, lentoliikenteen harjoittamisen yhteisistä säännöistä yhteisössä, EUVL L 293, 31.10.2008, s. 3, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2008/1008/oj).

kehottaa tässä yhteydessä tutkimaan uusia keinoja tehdä molempia osapuolia hyödyttää yhteistyötä;

Tieliikenne

157. painottaa, että on tärkeää liittää Yhdistynyt kuningaskunta maantiekuljetusyritysten eurooppalaiseen rekisteriin (ERRU), ja pitää tervetulleena kummankin osapuolen sitoumusta edistyä kansallisten sähköisten rekisterien välillä tapahtuvassa tietojenvaihdossa (vakavista) tieliikennesääntöjen rikkomuksista, mikä auttaa valvomaan tehokkaasti kauppa- ja yhteistyösopimuksen tieliikennettä koskevien sääntöjen täytäntöönpanoa; kehottaa molempia osapuolia pyrkimään kahdenväliseen sopimukseen, joka helpottaisi rajatylittävää tietojenvaihtoa direktiivin (EU) 2024/3237[42] mukaisesti, jotta voidaan parantaa liikenneturvallisuutta ja samalla turvata kuljettajia koskevat tietosuojavaatimukset;

158. suhtautuu myönteisesti päätökseen käyttää älykkään ajopiirturin versiota 2 EU:ssa ja Yhdistyneessä kuningaskunnassa rekisteröidyissä uusissa ajoneuvoissa, jotta varmistetaan liikenneturvallisuuden jatkuva korkea taso ja tasapuoliset toimintaedellytykset molemmilla alueilla maanteiden tavaraliikenteessä;

Meriliikenne

159. panee merkille huolen Yhdistyneen kuningaskunnan satamiin suuntautuvien merenkulkureittien ja niihin suuntautuvan merenkulkutoiminnan mahdollisista muutoksista, joilla pyritään välttymään EU:n päästökauppajärjestelmästä johtuvilta meriliikenteen päästöjen aiheuttamilta kustannuksilta, ja kehottaa komissiota seuraamaan tarkasti satamatoimintaa Yhdistyneen kuningaskunnan satamissa; panee näin ollen tyytyväisenä merkille EU:n ja Yhdistyneen kuningaskunnan huippukokouksessa saavutetun yhteisymmärryksen toimivan yhteyden luomisesta EU:n ja Yhdistyneen kuningaskunnan päästökauppajärjestelmien välille; toteaa, että järjestelmien tarkoituksena on kattaa kotimainen ja kansainvälinen meriliikenne- ja ilmailuala, ja korostaa hiilen hinnoittelun ja seurantakehysten yhdenmukaistamisen tärkeyttä, jotta voidaan pitää kiinni ympäristötavoitteista, varmistaa tasapuoliset toimintaedellytykset, ehkäistä hiilivuotoa ja satamien kilpailuedellytysten vääristymistä ja suojella EU:n satamatyöntekijöitä ja yrityksiä;

---

42 Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2024/3237, annettu 19. joulukuuta 2024, liikenneturvallisuuteen liittyviä liikennerikkomuksia koskevan rajat ylittävän tietojenvaihdon helpottamisesta annetun direktiivin (EU) 2015/413 muuttamisesta, EUVL L, 2024/3237, 30.12.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/3237/oj).

160. antaa tukensa komission täytäntöönpanopäätökselle[43] Yhdistyneen kuningaskunnan merenkulkijoiden koulutus- ja pätevyyskirjajärjestelmän tunnustamisesta 11. lokakuuta 2022 alkaen direktiivin (EU) 2022/993[44] nojalla sen jälkeen, kun on todettu, että kaikki kansainvälisen merenkulkijoiden koulutusta, pätevyyskirjoja ja vahdinpitoa koskevan yleissopimuksen koulutus- ja pätevyyskirjavaatimukset on täytetty;

Raideliikenne

161. panee merkille, että raideliikenne ei edelleenkään kuulu kauppa- ja yhteistyösopimuksen soveltamisalaan, sillä EU ja Yhdistynyt kuningaskunta turvautuvat sen osalta kahdenvälisiin sopimuksiin; pitää kuitenkin myönteisenä edistystä, jota on saavutettu rautatieyritysten toimilupien ja turvallisuustodistusten osalta;

162. muistuttaa Kanaalitunnelin strategisesta merkityksestä Yhdistyneen kuningaskunnan ja EU:n välisenä elintärkeänä infrastruktuuriyhteytenä; panee huolestuneena merkille, että molemmin puolin saavutetusta edistyksestä huolimatta rautateiden tavara- ja matkustajaliikenteen määrä Kanaalitunnelin kautta on edelleen paljon alhaisempi kuin alun perin odotettiin, mikä johtuu korkeista kustannuksista, tavara- ja matkustajapalveluihin vaikuttavista sääntelyesteistä sekä siitä, että infrastruktuurin kapasiteetti asettaa rajoitteita matkan jatkumiselle Yhdistyneessä kuningaskunnassa, sillä suuri osa brittiläisestä rautatieverkostosta ei mahdollista eurooppalaisten standardikokoisten rahtikonttien ja vaunujen liikennöintiä;

Kalastus

Kauppa- ja yhteistyösopimuksen kalastusta koskevan otsakkeen täytäntöönpano

163. panee merkille komission vuosien 2023 ja 2024 kertomukset kauppa- ja yhteistyösopimuksen täytäntöönpanosta ja erityisesti kohdat, joissa käsitellään kalastusta koskevaa otsaketta;

164. suhtautuu myönteisesti osapuolten välisen yhteistyön parantumiseen suurimpia sallittuja saaliita (TAC) koskevissa vuotuisissa neuvotteluissa, joiden tuloksena vuosina 2023 ja 2024 päästiin hyvissä ajoin yhteisymmärrykseen ja vältyttiin täten väliaikaisten

---

43 Komission täytäntöönpanopäätös (EU) 2022/1973, annettu 11. lokakuuta 2022, Yhdistyneen kuningaskunnan tunnustamisesta direktiivin (EU) 2022/993 nojalla merenkulkijoiden koulutus- ja pätevyyskirjajärjestelmän osalta, EUVL L 270, 18.10.2022, s. 99, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2022/1973/oj).

44 Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2022/993, annettu 8. kesäkuuta 2022, merenkulkijoiden vähimmäiskoulutuksesta, EUVL L 169, 27.6.2022, s. 45, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2022/993/oj).

TACien soveltamiselta ja varmistettiin siten kalastusalalle selkeys ja ennakoitavuus seuraavan vuoden kalastusmahdollisuuksien suhteen;

165. pitää valitettavana brexitin aiheuttamaa epävakautta kansainvälisissä kalastussuhteissa rannikkovaltioiden kanssa, sillä se vaikeuttaa tasapainon saavuttamista jakojärjestelyissä ja kalastusmahdollisuuksien vaihdossa; toteaa huolestuneena, että jotkin rannikkovaltiot käyttävät hyväkseen tätä epävakautta pyrkiessään yksipuolisesti ja perusteettomasti lisäämään omia kalastusmahdollisuuksiaan EU:n kalastusmahdollisuuksien kustannuksella; muistuttaa, että on tärkeää kunnioittaa aiempia kalastusoikeuksia; kehottaa tehostamaan EU:n ja rannikkovaltioiden välistä yhteistyötä yhteisten kalakantojen kestävän hoidon aikaan saamiseksi sekä kalastuskiintiöiden vakauden ja ennustettavuuden parantamiseksi erityisesti vuotuisten neuvottelujen ja kolmenvälisten järjestelyjen yhteydessä;

166. palauttaa mieliin, että Yhdistynyt kuningaskunta on ottanut EU:n aluksille käyttöön kalastuslisenssijärjestelmän sen vesille pääsemiseksi; panee merkille, että järjestelmä on viivästyttänyt merkittävästi kauppa- ja yhteistyösopimuksen tehokasta täytäntöönpanoa, koska Yhdistynyt kuningaskunta on asettanut lukuisia edellytyksiä tällaisten lisenssien myöntämiselle, mikä on aiheuttanut haittaa erityisesti alle 12 metrin pituisille aluksille, jotka ovat perinteisesti kalastaneet Yhdistyneen kuningaskunnan aluevesillä mutta joilla on ollut vaikeuksia todistaa läsnäolonsa Yhdistyneen kuningaskunnan aluevesillä; pitää erittäin valitettavana, että tämän tilanteen seurauksena monille pienimuotoista kalastusta harjoittaville aluksille ei ole myönnetty lisenssejä, mikä on pakottanut ne siirtymään muille alueille tai lopettamaan toimintansa, ja se on täten pahentanut brexitiin liittyvien muiden lisäkustannusten ja byrokraattisten rasitteiden aiheuttamaa hankalaa tilannetta ja kielteisiä vaikutuksia; pitää lisäksi valitettavana, että kauppa- ja yhteistyösopimus on mitätöinyt Granvillenlahden sopimuksen, jolla säänneltiin kalastusta Jerseyn vesillä brexitiin asti; muistuttaa lopuksi, että kysymystä Jerseyn myöntämien lisenssien yleisestä enimmäismäärästä ei ole vielä täysin ratkaistu, minkä vuoksi joidenkin kalastajien kalastustoimintaan kruunun alaisten alueiden vesillä liittyy suurta epävarmuutta;

167. palauttaa mieliin, että kauppa- ja yhteistyösopimuksen 496 artiklan mukaisesti toisen osapuolen aluksiin todennäköisesti vaikuttavista hoitotoimenpiteistä ja teknisistä toimenpiteistä on ilmoitettava riittävän ajoissa, jotta toinen osapuoli voi esittää huomautuksia tai pyytää selvennystä; korostaa, että tällaisten toimenpiteiden on oltava oikeasuhteisia ja syrjimättömiä ja perustuttava parhaisiin käytettävissä oleviin tieteellisiin lausuntoihin ja niissä on otettava huomioon ympäristön, yhteiskunnan ja talouden pitkän aikavälin kestävyys; pitää valitettavana, että vaikutustenarviointeja ei tehdä järjestelmällisesti siten, että molempien osapuolten sidosryhmät osallistuisivat niihin tasapuolisesti ja vilpittömässä mielessä;

168. pitää valitettavana, että Yhdistynyt kuningaskunta on yksipuolisesti toteuttanut lukuisia, erityisesti teknisiä kalastuksenhoitotoimenpiteitä, kuten kieltänyt tiettyjen lajien kalastuksen, ottanut käyttöön tiettyjä lajeja koskevat saaliiden vähimmäiskoot, kieltänyt kalastuksen suojelluilla merialueilla (esimerkiksi Dogger Bankin matalikolla) ja perustanut tuulipuistoja, mikä on vähentänyt merkittävästi EU:n alusten pääsyä Yhdistyneen kuningaskunnan kalastusalueille ja kalavaroihin erityisesti 6–12 meripeninkulman alueella; pitää valitettavana, että näillä ja sosiaalialan toimenpiteillä on suurempi vaikutus EU:n aluksiin kuin Yhdistyneen kuningaskunnan aluksiin ja että toimenpiteillä on sosioekonomisia vaikutuksia EU:n kalastusalaan ja erityisesti pienimuotoista kalastusta harjoittaviin kalastajiin; ilmaisee huolensa siitä, että tämäntyyppiset toimenpiteet voisivat viime kädessä sulkea EU:n alukset pois kokonaisilta kalastusvyöhykkeiltä, mikä asettaa kyseenalaiseksi EU:n kalastusoikeudet Yhdistyneen kuningaskunnan vesillä;

169. kehottaa komissiota tekemään kattavia ja järjestelmällisiä arviointeja näiden toimenpiteiden sosiaalisista, taloudellisista ja ympäristövaikutuksista, myös kruunun alaisuuteen kuuluvilla alueilla, jotta voidaan määrittää, ovatko toimenpiteet oikeasuhteisia ja syrjimättömiä, ja tarvittaessa reagoimaan päättäväisesti ja käyttämään kauppa- ja yhteistyösopimuksen mukaisia riitojenratkaisumenettelyä tai vastatoimenpiteitä, mukaan lukien vastasuoritteet, kuten kalastustuotteille myönnetyn tullietuuskohtelun keskeyttäminen, sekä kaikkia muita käytettävissään olevia poliittisia ja diplomaattisia keinoja;

170. panee tässä yhteydessä tyytyväisenä merkille välimiesoikeuden 28. huhtikuuta 2025 tekemän lopullisen päätöksen EU:n ja Yhdistyneen kuningaskunnan välisessä kiistassa, joka koski päätöstä tuulenkalan kalastuksen kieltämisestä Englannin vesillä Pohjanmerellä ja Skotlannin vesillä; panee merkille, että tuomioistuin katsoi tässä nimenomaisessa tapauksessa, että syrjimättömyyden periaatetta ei ollut loukattu ja että toimenpide oli tieteellisesti perusteltu; korostaa tuomioistuimen todenneen, että tuulenkalan kalastuskielto Englannin vesillä on kauppa- ja yhteistyösopimuksen suhteellisuusperiaatteen vastainen ja että Yhdistynyt kuningaskunta ei ole täyttänyt velvollisuuttaan myöntää täysi pääsy vesilleen tuulenkalan kalastusta varten; palauttaa mieliin, että Yhdistynyt kuningaskunta on velvollinen toteuttamaan tarvittavat toimenpiteet välimiesoikeuden päätöksen noudattamiseksi; katsoo, että tämä päätös muodostaa tärkeän oikeudellisen ennakkotapauksen EU:n kalastusoikeuksien turvaamiselle ja Yhdistyneen kuningaskunnan tuleviin vastaaviin toimenpiteisiin vastaamiselle; kehottaa komissiota seuraamaan edelleen tiiviisti Yhdistyneen kuningaskunnan yksipuolisia toimenpiteitä, jotta varmistetaan kauppa- ja yhteistyösopimuksen noudattaminen;

171. on huolissaan siitä, että yksipuoliset toimenpiteet aiheuttavat ketjureaktion, joka horjuttaa EU:n kalastusalan ja arvoketjun taloudellista ja sosiaalista kestävyyttä; ilmaisee lisäksi huolensa siitä, että Yhdistyneen kuningaskunnan vesille pääsyn rajoittaminen johtaa pyyntiponnistuksen siirtämiseen Englannin kanaaliin ja Pohjanmerelle, mikä lisää TAC-lajeihin ja lajeihin, joihin ei sovelleta TACeja, kohdistuvaa painetta; korostaa, että EU:n vesien käytön lisäämisellä on vaikutuksia turvallisuuteen ja merialueiden hoitoon mutta myös kalavarojen saatavuuteen erityisesti pienimuotoisen kalastuksen osalta, mikä asettaa kyseenalaiseksi kalastustoiminnan sosiaalisen, taloudellisen ja ekologisen kestävyyden;

172. kehottaa molempia osapuolia puuttumaan nopeasti lisääntyneeseen paineeseen Englannin kanaalissa ja Pohjanmerellä ehdottamalla alueellista hoitosuunnitelmaa, jolla taataan kalavarojen kestävä hyödyntäminen ja monivuotinen kalastuksenhoito; muistuttaa tässä yhteydessä komissiota Pohjanmeren monivuotisen suunnitelman säännöistä, jotka kattavat myös nämä vedet, ja katsoo, että niitä olisi tarvittaessa mukautettava mahdollisten ristiriitaisuuksien yhdenmukaistamiseksi ja oikeudellisen selkeyden takaamiseksi toimijoille ja jäsenvaltioille;

Sopeutumiskauden päättyminen

173. kehottaa molempia osapuolia noudattamaan 500 artiklassa ”Vesille pääsy” vahvistettua periaatetta, jotta varmistetaan molempia osapuolia tyydyttävä tasapaino kummankin osapuolen etujen välillä; muistuttaa, että vesille pääsyn, mukaan lukien 6–12 meripeninkulman alue, on oltava vastavuoroinen ja kohtuullisessa suhteessa TACeihin tai toisen osapuolen keskimääräisiin saalismääriin; kehottaa komissiota panemaan tämän artiklan kaikilta osin täytäntöön ja laatimaan kalastuksen erityiskomiteassa tarvittavat suuntaviivat, jotka helpottavat sen soveltamista käytännössä;

174. korostaa, että kauppa- ja yhteistyösopimuksessa määrätään uudelleentarkastelulausekkeesta, jotta vuonna 2030 voidaan vahvistaa kauppa- ja yhteistyösopimuksen järjestelyjä ja kodifioida ne, ottaen huomioon, että tätä lauseketta ei voida käyttää vesille pääsyn rajoittamiseen; kehottaa tässä yhteydessä komissiota tekemään kaikkensa sen varmistamiseksi, että vesille pääsy on ennakoitavaa ja jatkuvaa ja että sitä lisätään;

175. korostaa EU:n ja Yhdistyneen kuningaskunnan välisen oikeudenmukaisen ja kestävän kalastussopimuksen merkitystä; panee tyytyväisenä merkille EU:n ja Yhdistyneen kuningaskunnan välillä 19. toukokuuta 2025 saavutetun poliittisen yhteisymmärryksen ja erityisesti vastavuoroisen, vakaan ja jatkuvan vesille pääsyn jatkamisen 30. kesäkuuta 2038 saakka, mikä tarjoaa vakautta kalastusyhteisöille; pitää myönteisenä, että kalastus oli merkittävässä asemassa näissä viimeaikaisissa neuvotteluissa;

kannustaa molempia osapuolia noudattamaan tulevissa neuvotteluissa käytännönläheistä ja molempia osapuolia hyödyttävää lähestymistapaa;

176. panee tyytyväisenä merkille, että kalastuksen erityiskomitea on virallistanut poliittisen yhteisymmärryksen; kehottaa komissiota seuraamaan valppaasti tämän uuden sopimuksen täytäntöönpanoa, mukaan lukien erityisesti ranskalaisten pienimuotoista kalastusta harjoittavien alusten ja rannikkoalusten pääsy 6–12 meripeninkulman alueelle; korostaa, että tarvitaan vankkaa seurantaa ja täytäntöönpanon valvontaa yhteisten sitoumusten noudattamiseksi, meriekosysteemien suojelemiseksi ja EU:n kalastajien ja rannikkoyhteisöissä asuvien toimeentulon turvaamiseksi;

177. toistaa, että vastavuoroinen ja jatkuva pääsy vesille ja kalavaroihin on säilytettävä keskeisenä osana EU:n ja Yhdistyneen kuningaskunnan suhteita ja että sitä on näin ollen käsiteltävä yhdessä kauppa- ja yhteistyösopimuksen muiden osien, kuten kaupan, kalastustuotteiden sisämarkkinoille pääsyn ja energiayhteistyön, kanssa;

178. panee merkille, että kauppa- ja yhteistyösopimuksessa määrätään EU:n TACien asteittaisesta vähentämisestä 25 prosentilla Yhdistyneen kuningaskunnan vesillä siirtymäkaudella vuoteen 2026 saakka; korostaa, että tämä vähennys oli valtava uhraus EU:n kalastajille ja sillä on ollut merkittävä vaikutus EU:n kalastukseen, mikä on johtanut laivastosta poistamista koskeviin suunnitelmiin ja alusten menettämiseen; pitää myönteisenä, että vuoden 2026 jälkeen kalastusmahdollisuudet säilytetään vähintään tällä tasolla eikä niitä kyseenalaisteta;

179. pitää valitettavana, että brexitin vaikutuksista kalastusalaan ei ole saatavilla tietoja tai tutkimuksia; kehottaa komissiota arvioimaan perusteellisesti sopeutumiskauden vaikutuksia EU:n koko kalastusalan arvoketjuun;

180. korostaa, että kauppa- ja yhteistyösopimuksessa määrätään mahdollisuudesta harkita monivuotisten strategioiden kehittämistä TACien ja kiintiöiden ulkopuolisten kantojen säilyttämistä ja hoitoa varten; kehottaa molempia osapuolia pyrkimään kalastuskiintiöiden vakauden ja ennakoitavuuden lisäämiseen ja varmistamaan Pohjanmeren ja Koillis-Atlantin kantojen kestävän hoidon kummankin osapuolen kalastusaloilla;

EU:n ja Yhdistyneen kuningaskunnan välinen kalastuksenhallinta ja yhteistyö

181. korostaa, että on tärkeää vahvistaa ja tiivistää EU:n ja Yhdistyneen kuningaskunnan välistä yhteistyötä kalastuksen ja suojeltujen merialueiden hoidon lisäksi merten aluesuunnittelussa yleisesti sekä teknisissä, valvonta-, tulli- ja terveystoimenpiteissä, joihin

osallistuvat kaikki elimet, myös kalastuksen erityiskomitea; kehottaa molempia osapuolia parantamaan hallintoelinten toimintaa ja avoimuutta varmistamalla, että toimenpiteistä keskustellaan ennen niiden hyväksymistä, että niillä on vankka tieteellinen ja sosioekonominen perusta ja että ne eivät ole syrjiviä eivätkä sellaisia, että ne estäisivät asianomaisia toimijoita saavuttamasta niille myönnettyjä kiintiöitä;

182. kehottaa komissiota olemaan erityisen valppaana asetettujen edellytysten ja sovittujen ehtojen noudattamisen suhteen ja reagoimaan voimakkaasti, jos Yhdistynyt kuningaskunta toimisi syrjivästi; kannustaa lisäksi komissiota mukauttamaan kalastuksen erityiskomiteassa tulli-, terveys- ja valvontarajoituksia, jotka koskevat osapuolten alusten toistensa alueella purkamia saaliita, esimerkiksi ottamalla käyttöön Yhdistyneen kuningaskunnan ja yksittäisten jäsenvaltioiden yhteisen valvontasuunnitelman edellyttäen, että kala- ja äyriäistuotteiden jäljitettävyydestä ja vaatimustenmukaisuudesta annetaan vastaavat takeet; korostaa tarvetta turvata logistiset reitit sekä tuonnille että viennille poistamalla esteitä, jotka liittyvät terveys- ja tullitarkastusten puuttumiseen tietyissä satamissa;

183. ilmaisee kasvavan huolensa siitä, että Yhdistyneen kuningaskunnan alukset syyllistyvät yhä useammin rikkomuksiin EU:n vesillä; kehottaa jäsenvaltioiden viranomaisia vahvistamaan merivalvontavalmiuksia, lisäämään tarkastuksia ja soveltamaan asianmukaisia seuraamuksia;

184. kehottaa osapuolia varmistamaan valvontatoimenpiteidensä johdonmukaisuuden, yhteensopivuuden ja yhteentoimivuuden, mukaan lukien käyttöön otetut sähköiset etävalvonta- ja kamerajärjestelmät, jotta vältetään aiheuttamasta kohtuutonta hallinnollista tai taloudellista rasitetta ja jotta toimenpiteet eivät poikkea kohtuuttomasti toisistaan; toistaa, että molempien osapuolten olisi käytävä tiivistä vuoropuhelua toimialan edustajien kanssa ennen näiden toimenpiteiden hyväksymistä;

185. panee merkille, että kalastuksen erityiskomitea on kokoontunut yhdeksän kertaa kauppa- ja yhteistyösopimuksen voimaantulon jälkeen; pitää kuitenkin valitettavana tämän elimen avoimuuden ja vastuuvelvollisuuden puutetta; pyytää, että parlamentin kalatalousvaliokunnan jäsenet otetaan mukaan kokouksiin ja kutsutaan niihin asianmukaisen valvonnan mahdollistamiseksi ja että kokousten pöytäkirjat ja kokousasiakirjat annetaan tiedoksi mahdollisimman pian;

186. kehottaa EU:ta ja Yhdistynyttä kuningaskuntaa tehostamaan toimiaan kalavarojen säilyttämisen ja kestävän hyödyntämisen edistämiseksi, lisäämään yhteistyötä ja hyvien käytäntöjen vaihtoa valikoivuuden parantamiseksi ja tiettyjen kalastuskäytäntöjen vaikutusten vähentämiseksi sekä panemaan kattavasti täytäntöön ekosysteemilähtöisen lähestymistavan;

187. kehottaa molempia osapuolia vahvistamaan kalakantojen yhteistä hoitoa koskevaa yhteistyötään ja koordinointiaan kansainvälisellä tasolla alueellisen kalastuksenhoitojärjestön puitteissa tai rannikkovaltioiden kanssa; korostaa, että EU:n ja Yhdistyneen kuningaskunnan on tehostettava yhteistyötään kaikilla kansainvälisillä foorumeilla laittoman, ilmoittamattoman ja sääntelemättömän kalastuksen torjunnassa ja tuettava toimia sen lopettamiseksi kiinnittäen erityistä huomiota tuotujen kala- ja äyriäistuotteiden avoimuutta ja jäljitettävyyttä koskevien sääntöjen vahvistamiseen;

188. muistuttaa molempia osapuolia siitä, että niiden on tehtävä enemmän yhteistyötä merten aluesuunnittelua koskevissa toimissaan, erityisesti merituulipuistohankkeiden ja suojelutavoitteiden tai kalastusalan välisten konfliktien osalta; kehottaa soveltamaan kaikkiin merialueiden käyttöön liittyviin intresseihin tasapainoista lähestymistapaa, jossa olisi punnittava ympäristöön liittyviä, taloudellisia ja sosiaalisia ulottuvuuksia ja varmistettava johdonmukaisuus ja oikeudenmukaisuus eri toimialoilla;

189. kehottaa molempia osapuolia pyrkimään yhdessä edistämään tieteellistä tutkimusta ja vaihtamaan parhaita käytäntöjä ammusten havaitsemiseksi ja poistamiseksi merenpohjasta;

190. kehottaa kaikkia osapuolia varmistamaan, että EU:n aluksille myönnetään lisenssejä ja lupia kalastaa Yhdistyneen kuningaskunnan ja kruunun alaisuuteen kuuluvilla vesillä ilman hallinnollisia, verotuksellisia tai taloudellisia esteitä;

191. kehottaa komissiota Kanaalisaarten erityistilanteen vuoksi helpottamaan osapuolten välistä yhteistyötä parantamalla alueellisen vuoropuhelun ja neljänvälisen kokouksen välisiä yhteyksiä; kehottaa osapuolia ottamaan mukaan kalastusalan edustajia, kaikki asiaankuuluvat sidosryhmät sekä paikallis- ja alueviranomaisia ja edistämään kalastuksen yhteishoitomallia;

192. muistuttaa, että brexit-mukautusvaraus perustettiin brexitin taloudellisiin, sosiaalisiin, alueellisiin ja ympäristöön liittyviin seurauksiin vastaamiseksi; muistuttaa, että tämä 5,4 miljardin euron rahasto oli tarkoitettu hyödyttämään kalastusalaa, myös pienimuotoista kalastusta, johon brexit vaikutti suhteettoman voimakkaasti; muistuttaa, että brexit-mukautusvarauksesta annetussa asetuksessa edellytetään, että komissio tiedottaa parlamentille ja neuvostolle täytäntöönpanoprosessin tilanteesta kesäkuuhun 2024 mennessä; pitää valitettavana, että komissio ei ole tähän mennessä toimittanut asiasta mitään tietoja; pyytää, että parlamentille ja neuvostolle tiedotetaan ennen vuoden 2025 loppua brexit-mukautusvarauksen täytäntöönpanoprosessin tilanteesta;

Sosiaaliturvan koordinointi

193. panee tyytyväisenä merkille komission arvion siitä, että EU:n ja Yhdistyneen kuningaskunnan yhteistyö sosiaaliturvan yhteensovittamisen alalla on ollut rakentavaa eikä siinä havaittu järjestelmällisiä tai rakenteellisia ongelmia vuonna 2023 tai 2024 ja että molemmat osapuolet ovat sitoutuneet ratkaisemaan kaikki ongelmat, joita kauppa- ja yhteistyösopimuksen sosiaaliturvan yhteensovittamisesta tehdyn pöytäkirjan täytäntöönpanon yhteydessä voi syntyä; panee merkille sosiaaliturvan yhteensovittamista käsittelevän erityiskomitean päätökset, jotka liittyvät lähetettyihin työntekijöihin ja itsenäisiin ammatinharjoittajiin ja jotka selventävät tiettyjä taloudellisia seikkoja; korostaa, että on tärkeää laatia dynaaminen pöytäkirja, joka mukautetaan sosiaaliturvajärjestelmien yhteensovittamista koskevien määräysten tarkistukseen; kehottaa jatkamaan toimia menettelyjen yksinkertaistamiseksi, yhdenmukaisen tulkinnan varmistamiseksi niin kaikissa jäsenvaltioissa kuin Yhdistyneessä kuningaskunnassakin ja sosiaaliturvan saatavuuden parantamiseksi kansalaisten kannalta parantamalla ohjeistusta, digitaalisia välineitä ja hallinnollista yhteistyötä;

194. panee merkille, että sosiaaliturvan yhteensovittamista käsittelevä erityiskomitea teki teknisluonteista työtä, joka koski muun muassa rakenteisiin sähköisiin asiakirjoihin (SED-asiakirjat) ja esitettäviin asiakirjoihin (PD-asiakirjat) tehtäviä muutoksia, sairausetuuksien kustannusten korvaamisessa noudatettavia menettelyjä sekä sosiaaliturvajärjestelmien yhteensovittamista käsittelevän EU:n hallintotoimikunnan asiaankuuluvien päätösten saattamista osaksi kansallista lainsäädäntöä; kehottaa komiteaa tehostamaan toimiaan ja edistymään konkreettisesti menettelyjen parantamisessa, yhdenmukaisen tulkinnan varmistamisessa kaikissa jäsenvaltioissa ja Yhdistyneessä kuningaskunnassa sekä liikkuvien ja rajatyöntekijöiden sosiaaliturvaoikeuksien koordinoinnin parantamisessa;

195. korostaa, että on tärkeää varmistaa kausityöntekijöille ihmisarvoiset, oikeudenmukaiset ja turvalliset työolot erityisesti maatalous-, matkailu- ja rakennusalan kaltaisilla keskeisillä aloilla; kehottaa komissiota edistämään kauppa- ja yhteistyösopimuksen täytäntöönpanon yhteydessä sellaisen kausityöntekijöiden liikkuvuutta koskevan erityisen mekanismin perustamista, johon sisältyvät yhteiset normit työsuhteen keston, sosiaaliturvan saatavuuden ja hyväksikäytöltä suojelemisen osalta sekä direktiivissä 2014/36/EU[45] säädettyjä suojatoimia vastaavat suojatoimet;

---

[45] Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2014/36/EU, annettu 26. helmikuuta 2014, kolmansien maiden kansalaisten maahantulon ja oleskelun edellytyksistä kausityöntekijänä työskentelyä varten (EUVL L 94, 28.3.2014, s. 375, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2014/36/oj).

196. kehottaa komissiota arvioimaan mahdollisuutta perustaa EU:n ja Yhdistyneen kuningaskunnan yhteinen yhteyspiste, johon voidaan ilmoittaa työntekijöiden oikeuksien loukkauksista, sosiaalietuuksien saamisen esteistä tai rajatylittävien työsopimusten tunnustamiseen liittyvistä ongelmista;

197. panee merkille EU:n sosiaalisen mallin merkityksen ja arvon ja kehottaa Yhdistyneen kuningaskunnan hallitusta laajentamaan heikentämiskieltolauseketta kattamaan EU:n koko sosiaalialan säännöstön;

Osallistuminen EU:n ohjelmiin

198. toistaa näkemyksensä, että kauppa- ja yhteistyösopimuksen osa, joka koskee Yhdistyneen kuningaskunnan osallistumista EU:n ohjelmiin, moitteetonta varainhoitoa ja taloudellisia määräyksiä, muodostaa oikeudenmukaisen perustan Yhdistyneen kuningaskunnan ohjelmiin osallistumiselle ja auttaa varmistamaan EU:n taloudellisten etujen suojaamisen; painottaa, että tarvitaan avoimia budjetointi- ja kustannustenjakojärjestelyjä;

199. suhtautuu erittäin myönteisesti siihen, että Yhdistynyt kuningaskunta osallistuu kauppa- ja yhteistyösopimuksen pöytäkirjojen I ja II nojalla Horisontti Eurooppa -puiteohjelmaan ja EU:n avaruusohjelman Copernicus-osioon ja että sillä on pääsy EU:n avaruusohjelman avaruusesineiden valvontaa ja seurantaa koskevan osion palveluihin; korostaa, että EU:n ulkopuolisten maiden osallistuminen EU:n ohjelmiin hyödyttää EU:ta ja sen kansalaisia; katsoo, että Yhdistyneen kuningaskunnan osallistuminen Horisontti Eurooppa -puiteohjelmaan on osoitus siitä, että Yhdistyneessä kuningaskunnassa tehtävä tiede ja innovointi ovat olennainen osa eurooppalaista tiede- ja innovointiekosysteemiä; katsoo, että Yhdistyneen kuningaskunnan assosioituminen tulevaan kymmenenteen tutkimuksen puiteohjelmaan hyödyttää molempia osapuolia ja että tällaisen assosiaation laajuuden olisi oltava sellainen, että tavoite edistää talouskasvua EU:ssa innovoinnin avulla voidaan saavuttaa; katsoo siksi olevan olennaisen tärkeää, että löydetään oikeudenmukainen tasapaino Yhdistyneen kuningaskunnan rahoitusosuuksien ja sen vastineeksi saamien etujen välillä;

200. toteaa kuitenkin olevansa edelleen huolissaan niistä pöytäkirjassa I olevista määräyksistä, jotka koskevat Yhdistyneeseen kuningaskuntaan sovellettavaa automaattista korjausmekanismia Horisontti Eurooppa -puiteohjelman osalta ja joista ei sovittu osana itse kauppa- ja yhteistyösopimusta; panee merkille, että Yhdistyneen kuningaskunnan korjausmekanismia sovelletaan nykyisen monivuotisen rahoituskehyksen loppuun asti ja että se on epäedullisempi kuin kauppa- ja yhteistyösopimukseen sisältyvä korjausmekanismi;

201. korostaa lisäksi vaikeuksia, joita korkeat viisumimaksut ja terveydenhuollon lisämaksut aiheuttavat niille EU:n tutkijoille, jotka hyötyvät Horisontti Eurooppa -puiteohjelmasta ja haluavat käyttää oikeuttaan liikkuvuuteen ja siirtyä Yhdistyneeseen kuningaskuntaan, ja kehottaa Yhdistynyttä kuningaskuntaa puuttumaan tähän ongelmaan;

202. on edelleen huolestunut vuonna 2023 muutetusta kauppa- ja yhteistyösopimuksen assosiaatiopöytäkirjasta ja erityisesti siitä, että Yhdistyneen kuningaskunnan automaattinen Horisontti Eurooppa -puiteohjelman rahoitusosuuden alennus, jota sovelletaan, mikäli Yhdistyneen kuningaskunnan osallistuminen ohjelmaan on odotettua vähäisempää, on johtanut epäjohdonmukaisuuksiin parlamentin joulukuussa 2020 hyväksymien kauppa- ja yhteistyösopimuksen määräysten kanssa; huomauttaa, että tämän pöytäkirjan hyväksymisellä kauppa- ja yhteistyösopimukseen tehty muutos tarkoitti, että parlamentti ei voinut antaa merkityksellistä hyväksyntää tai tosiasiallisesti valvoa asiaa, joka on keskeinen osa koko sopimusta;

203. korostaa, että kaikissa kansainvälisissä sopimuksissa, jotka koskevat Yhdistyneen kuningaskunnan assosioitumista EU:n ohjelmiin, olisi kunnioitettava tinkimättä parlamentin oikeutta antaa merkityksellinen hyväksyntä assosiaatiosopimuksista kolmansien maiden osallistumiseksi EU:n ohjelmiin 8. helmikuuta 2024 annetun parlamentin päätöslauselman[46] mukaisesti;

204. kehottaa ottamaan parlamentin täysipainoisesti mukaan mahdollisiin neuvotteluihin Yhdistyneen kuningaskunnan osallistumisesta kymmenenteen tutkimuksen puiteohjelmaan sekä neuvotteluihin kymmenennen tutkimuksen puiteohjelman täytäntöönpanosta seuraavan monivuotisen rahoituskehyksen puitteissa; toivoo, että molemmat osapuolet voivat välttää viivästykset, joita on esiintynyt Yhdistyneen kuningaskunnan osallistumisessa Horisontti Eurooppa -puiteohjelmaan ja Copernicus-ohjelmaan nykyisen monivuotisen rahoituskehyksen puitteissa, jotta varmistetaan jatkuva rahoitus keskeisille EU:n tutkimus- ja innovointihankkeille, joissa on mukana kumppaneita Yhdistyneestä kuningaskunnasta;

205. toteaa, että Choose Europe for Science -aloitteessa sekä Euroopan tutkimusneuvosto että Marie Skłodowska-Curie -toimet asemoidaan selkeästi olennaisen tärkeiksi ohjelmiksi, jotka voivat auttaa EU:ta houkuttelemaan tiedealan osaajia eri puolilta maailmaa; panee merkille, että Yhdistynyt kuningaskunta voi osallistua molempiin näihin ohjelmiin, ja korostaa, että se on saavuttanut erittäin hyviä tuloksia molemmissa ohjelmissa; palauttaa mieliin Horisontti

---

46 EUVL C, C/2024/6341, 7.11.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/6341/oj.

Eurooppa -asetuksen[47] 16 artiklan 3 kohdassa säädetyn oikeudellisen vaatimuksen, jonka mukaan tiettyjen kolmansien maiden assosioitumisen laajuudesta on tehtävä analyysi unionille koituvista hyödyistä ja siinä on otettava huomioon tavoite edistää talouskasvua unionissa innovoinnin kautta; katsoo, että osaajapula rajoittaa EU:n talouskasvua erityisesti huipputeknologian aloilla; pyytää siksi komissiota tekemään yksityiskohtaisen analyysin hyödyistä, joita EU:lle koituu Yhdistyneen kuningaskunnan osallistumisesta Euroopan tutkimusneuvostoon ja Marie Skłodowska-Curie -toimiin, ja tarkastelemaan erityisesti sitä, miten se vaikuttaa EU:n kykyyn houkutella tiedealan osaajia, ja toimittamaan tämän analyysin parlamentille, mieluiten samanaikaisesti kymmenettä tutkimuksen puiteohjelmaa koskevasta lainsäädäntöehdotuksesta käytävien neuvottelujen kanssa;

206. ilmaisee huolensa siitä, että Yhdistynyt kuningaskunta on korottanut merkittävästi Yhdistyneeseen kuningaskuntaan Horisontti Eurooppa -puiteohjelman rahoituksella siirtyvien tutkijoiden terveydenhuollon lisämaksuja ja viisumikustannuksia, mikä tekee liikkuvuudesta taloudellisesti hankalampaa EU:n tutkijoille ja heidän Yhdistyneessä kuningaskunnassa sijaitseville kumppanilaitoksilleen; kannattaa EU:n kolmannessa kumppanuusneuvoston kokouksessa 16. toukokuuta 2024 ilmaisemaa pyyntöä palauttaa maksujen ja lisämaksujen aiempi taso; suhtautuisi myönteisesti sitoumukseen vähentää edelleen hallinnollisia rasitteita ja niihin liittyviä kustannuksia, joita aiheutuu EU:n tutkijoille, jotka hyödyntävät liikkuvuutta Yhdistyneeseen kuningaskuntaan osana Horisontti Eurooppa -puiteohjelmaa ja sen seuraajaa eli kymmenettä tutkimuksen puiteohjelmaa;

207. panee merkille, että Yhdistynyt kuningaskunta päätti lopulta olla osallistumatta Euratomin tutkimus- ja koulutusohjelmaan, Fusion for Energy (F4E) -yhteisyrityksen tai ITER-ydinfuusiohankkeeseen, toisin kuin kauppa- ja yhteistyösopimukseen liitetyssä EU:n ja Yhdistyneen kuningaskunnan yhteisessä julistuksessa osallistumisesta unionin ohjelmiin oli kaavailtu; ilmaisee huolensa siitä, että Venäjä on edelleen jäsenenä ITER-hankkeessa; toteaa, että Culhamissa Yhdistyneessä kuningaskunnassa sijaitseva Euroopan yhteinen JET-tokamak on vuosikymmenten ajan toiminut eurooppalaisen ydinfuusiotutkimuksen lippulaivahankkeena, ja kehottaa säilyttämään sen tieteellisen perinnön; painottaa, että tämän ainutlaatuisen laitoksen parhaillaan käynnissä olevan purkaminen on vaarassa

---

47 Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2021/695, annettu 28. huhtikuuta 2021, tutkimuksen ja innovoinnin puiteohjelman ”Horisontti Eurooppa” perustamisesta, sen osallistumista ja tulosten levittämistä koskevien sääntöjen vahvistamisesta sekä asetusten (EU) N:o 1290/2013 ja (EU) N:o 1291/2013 kumoamisesta (EUVL L 170, 12.5.2021, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/695/oj).

johtaa tieteellisen infrastruktuurin ja asiantuntemuksen peruuttamattomaan menettämiseen;

208. pitää valitettavana, että Yhdistynyt kuningaskunta on päättänyt olla osallistumatta muihin EU:n ohjelmiin ja että se on päättänyt, ettei se ole mukana Euratomissa eikä F4E-yhteisyrityksessä, kuten joulukuussa 2020 annetussa yhteisessä julkilausumassa alun perin kaavailtiin; katsoo, että Yhdistyneen kuningaskunnan osallistumisen ITER-hankkeeseen on perustuttava F4E-yhteisyritykseen osallistumiseen; pitää valitettavana päätöstä Euroopan yhteisen JET-tokamak-reaktorin purkamisesta; kehottaa Yhdistynyttä kuningaskuntaa harkitsemaan uudelleen kantaansa näihin asioihin;

209. nostaa esille PEACE PLUS -ohjelman, joka on jatkoa aiemmille rajatylittävän yhteistyön aloitteille, ja korostaa sen keskeistä roolia rauhan, sovinnon ja sosioekonomisen vaurauden edistämisessä Pohjois-Irlannissa ja raja-alueella; toteaa, että ohjelmaa rahoitetaan EU:n ja Yhdistyneen kuningaskunnan huomattavilla rahoitusosuuksilla;

210. pitää myönteisenä Eurostatin ja Yhdistyneen kuningaskunnan tilastoviranomaisen välillä allekirjoitettua tilastoyhteistyöjärjestelyä, joka mahdollistaa sellaisten tilastotietojen vaihdon, jotka liittyvät Yhdistyneen kuningaskunnan osallistumiseen EU:n ohjelmiin; katsoo, että luotettavat tilastotiedot ovat tärkeä perusta tämän alan päätöksenteolle ja kauppa- ja yhteistyösopimuksen taloudellisten määräysten noudattamisen todentamiselle;

Koulutus, kulttuuri, nuorisoasiat ja urheilu

211. panee merkille, että äskettäisessä EU:n ja Yhdistyneen kuningaskunnan huippukokouksessa painotettiin voimakkaasti ihmisten välisten siteiden vahvistamista erityisesti nuorempien sukupolvien keskuudessa;

212. palauttaa mieliin, että kansalaisten oikeudet ovat erosopimuksen ytimessä ja että ne on turvattava kaikilta osin; panee kuitenkin merkille, että brexitin jälkeen EU:n kansalaisten matkustamisesta ja muutosta Yhdistyneeseen kuningaskuntaan on tullut aiempaa monimutkaisempaa; on erittäin huolestunut Yhdistyneessä kuningaskunnassa parhaillaan käsiteltävänä olevista maahanmuuttopolitiikan muutoksista, siltä osin kuin ne voivat vaikuttaa EU:n kansalaisten oikeuksiin Yhdistyneessä kuningaskunnassa, mukaan lukien EU:sta tulevat opiskelijat ja heihin sovellettavat lukukausimaksut;

213. korostaa, että brexit vaikeutti vakavasti nuorten liikkuvuutta; suhtautuu myönteisesti komission ehdotukseen perustaa nuorten

liikkuvuusohjelma[48] sekä yhteisymmärrysasiakirjassa ilmaistuun yhteiseen sitoumukseen pyrkiä toteuttamaan tasapainoinen ja molempia osapuolia hyödyttävä nuorisokokemusohjelma sen helpottamiseksi, että EU:sta ja Yhdistyneestä kuningaskunnasta tulevat nuoret voivat tietyn ajan osallistua erilaiseen toimintaan, kuten työskennellä, opiskella, toimia au pairina, olla vapaaehtoistyössä taikka vain matkustella; kannustaa molempia osapuolia etenemään nopeasti ja kunnianhimoisesti ohjelman suunnittelussa ja täytäntöönpanossa ja varmistamaan vastavuoroisen saatavuuden, oikeudellisen selkeyden ja asianmukaisen sosiaalisen suojelun osallistujille, mikä on keskeinen askel ihmisten välisten siteiden ja pitkän aikavälin yhteistyön palauttamisessa; korostaa tarvetta varmistaa tapauksen mukaan, että tulevaan nuorisokokemusohjelmaan osallistuville taataan kohtuulliset palkat ja työolot; kannustaa painokkaasti Yhdistynyttä kuningaskuntaa suhtautumaan avoimesti komission tällä alalla vuonna 2024 esittämiin ehdotuksiin; katsoo vakaasti, että nuorten liikkuvuutta koskevan sopimuksen on oltava olennainen osa kauppa- ja yhteistyösopimuksen mahdollista tulevaa tarkistamista;

214. katsoo, että tällaisella ohjelmalla on merkittäviä mahdollisuuksia innostaa EU:ssa ja Yhdistyneessä kuningaskunnassa nuorten uutta sukupolvea edistämällä laillisia ihmisten välisiä vaihtoja, jotka perustuvat yhteisiin demokratian arvoihin, kulttuuriseen ymmärrykseen ja keskinäiseen luottamukseen, ja että se voisi luoda perustan pitkäaikaiselle yhteistyölle, sosiaaliselle yhteenkuuluvuudelle ja vahvemmille ylikansallisille nuorten verkostoille; kannustaa lisäksi molempia osapuolia harkitsemaan Yhdistyneen kuningaskunnan ja EU:n välisen liikkuvuuden helpottamista myös ehdotetun nuorisokokemusohjelman ulkopuolella;

215. korostaa, että tämän kohdan väliaikaisen luonteen vuoksi kyse on kulttuuri- ja koulutusvaihdosta eikä muuttoliikepolitiikan välineestä; toteaa, että Yhdistyneellä kuningaskunnalla on jo nuorten liikkuvuusohjelmia muiden maiden, esimerkiksi Japanin, kanssa; painottaa, että EU:n käymillä yhteisillä neuvotteluilla voidaan saavuttaa oikeudenmukaisempia hyötyjä kuin silloin, jos kukin jäsenvaltio neuvottelee erikseen kahdenvälisiä sopimuksia;

216. suhtautuu niin ikään myönteisesti EU:n ja Yhdistyneen kuningaskunnan huippukokouksessa esitettyyn aikeeseen pyrkiä siihen, että Yhdistynyt kuningaskunta osallistuu EU:n Erasmus+-ohjelmaan, mikä hyödyttäisi molempia osapuolia, koska nuorten liikkuvuuden, koulutuksen ja urheilun edistäminen EU:n ja

---

48 Suositus neuvoston päätökseksi, annettu 18. huhtikuuta 2024, valtuutuksen antamisesta aloittaa neuvottelut Euroopan unionin sekä Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistyneen kuningaskunnan välisestä nuorten liikkuvuutta koskevasta sopimuksesta (COM(2024)0169).

Yhdistyneen kuningaskunnan välillä olisi erittäin arvokasta; kehottaa komissiota ja Yhdistynyttä kuningaskuntaa vauhdittamaan asiasta käytäviä neuvotteluja molempia osapuolia hyödyttävän liittymisratkaisun löytämiseksi; korostaa tässä yhteydessä Erasmus+-ohjelman erityistä roolia eurooppalaisten arvojen, kulttuurisen moninaisuuden, kansalaisvaikuttamisen ja sosiaalisen osallisuuden edistäjänä sekä siihen liittyvää Euroopan häiriönsietokyvyn vahvistumista; toteaa, että nuorten liikkuvuusohjelma ja Yhdistyneen kuningaskunnan liittäminen uudelleen Erasmus+-ohjelmaan voitaisiin käynnistää samanaikaisesti, ja korostaa, että molempien aloitteiden on oltava toisiaan täydentäviä ja vahvistavia;

217. vaatii, että kyseisen liittymisen on oltava monivuotisen rahoituskehyksen ja kauppa- ja yhteistyösopimuksen ehtojen mukainen; muistuttaa, että Yhdistyneen kuningaskunnan mahdollinen osallistuminen EU:n ohjelmiin, kuten Erasmus+-ohjelmaan, olisi arvioitava ja suunniteltava siten, että EU:n edut turvataan kaikilta osin ja edistetään niitä sekä varmistetaan, että osallistuminen hyödyttää selkeästi EU:ta ja sen kansalaisia; kehottaa komissiota antamaan oikea-aikaisia ja yksityiskohtaisia tietoja rahoitusehdoista, jotka koskevat Yhdistyneen kuningaskunnan tulevaa osallistumista Erasmus+-ohjelmaan, ja mahdollisten tulevien nuorisokokemusohjelmien mahdollisista rahoitusvaikutuksista;

218. pitää valitettavana, että kulttuurivaihto kärsii brexitin seurauksena; panee huolestuneena merkille epävarmuustekijät ja vaikeudet, joita on aiheutunut opiskelijoille, opettajille, kiertäville taiteilijoille ja kulttuurialan ammattilaisille, jotka haluavat oppia, opettaa, esiintyä ja työskennellä Englannin kanaalin molemmin puolin; panee tyytyväisenä merkille, että EU:n ja Yhdistyneen kuningaskunnan huippukokouksen päätelmissä viitataan kulttuuri- ja taiteilijavaihtoon sekä kiertäviin taiteilijoihin; korostaa vastavuoroisuuden tarvetta nykyisissä ja tulevissa menettelyissä ja toimenpiteissä; kannustaa komissiota arvioimaan, miten Yhdistyneen kuningaskunnan vetäytyminen EU:n ohjelmista vaikuttaa kulttuuri- ja koulutusvaihtoon, ja kehittämään luovia ratkaisuja;

219. toteaa, että yhteistyö sidosryhmien kanssa EU:ssa ja Yhdistyneessä kuningaskunnassa on ratkaisevan tärkeää kulttuurivaihdon tukemiseksi ja Yhdistyneen kuningaskunnan kiertävien ammattilaisten kohtaamien esteiden poistamiseksi; kehottaa laatimaan konkreettisemman suunnitelman taiteilijoiden kohtaamien ongelmien ratkaisemiseksi; kehottaa tässä yhteydessä komissiota jatkamaan ponnistelujaan Yhdistyneen kuningaskunnan ottamiseksi uudelleen mukaan Luova Eurooppa -ohjelmaan;

220. panee huolestuneena merkille, että Yhdistyneen kuningaskunnan uudet maahantulosäännöt haittaavat koulujen retkiä ja nuorten liikkuvuutta EU:sta Yhdistyneeseen kuningaskuntaan; pyytää siksi perustamaan alle 18-vuotiaille tarkoitetun nuorisoryhmien matkustusohjelman;

221. on erittäin huolissaan Yhdistyneen kuningaskunnan yliopistoissa opiskelevien EU:sta tulevien opiskelijoiden määrän vähenemisestä; korostaa, että tämä tilanne liittyy selvästi Yhdistyneen kuningaskunnan vetäytymiseen Erasmus+-ohjelmasta ja siihen, että EU:sta tulevien opiskelijoiden[49] lukukausimaksuja ja apurahoja koskevien yhdenvertaista kohtelua koskevien sääntöjen soveltaminen on päättynyt; kehottaa Yhdistynyttä kuningaskuntaa ja EU:ta sopimaan lukukausimaksujen alentamisesta, jotta useampien EU:sta tulevien nuorten olisi mahdollista opiskella Yhdistyneessä kuningaskunnassa;

222. on vahvasti sitä mieltä, että Yhdistyneen kuningaskunnan ja EU:n on syvennettävä akateemista yhteistyötään vastatakseen nykyisiin geopoliittisiin haasteisiin ja vahvistaakseen pehmeää vallankäyttöään; korostaa tässä yhteydessä, että korkea-asteen koulutusta koskevaan Erasmus-peruskirjaan kirjattu kansainvälisen vastavuoroisuuden periaate on ratkaisevassa asemassa rakennettaessa korkeakoulujen välille vakaita ja pitkäaikaisia kumppanuuksia;

223. panee merkille Yhdistyneen kuningaskunnan hallituksen perustaman Turing-ohjelman, Walesin hallituksen Taith-ohjelman ja Scottish Education Exchange Programme Test and Learn -hankkeen, joka on parhaillaan pilottivaiheessa; pitää kuitenkin valitettavana, että Turing-ohjelma kattaa ainoastaan Yhdistyneestä kuningaskunnasta lähtevien opiskelijoiden liikkuvuuden eikä sitä näin ollen voida pitää Erasmus+-ohjelman täydellisenä korvaajana;

224. toteaa, että Yhdistyneen kuningaskunnan yliopistot voivat olla osa eurooppalaisten yliopistojen yhteenliittymiä, mutta niitä ei voida enää sisällyttää niiden hallintorakenteeseen, mikä käytännössä jättää ne toisen luokan kumppaneiksi; kannustaa niitä jatkamaan kumppanuuttaan Eurooppalaiset yliopistot -alliansseja koskevan aloitteen kautta ja hyödyntämään uutta oikeudellista asemaa, jonka ansiosta ne voivat toimia täysivaltaisina kumppaneina;

225. korostaa, että Yhdistynyt kuningaskunta[50] osallistuu edelleen eurooppalaiseen korkeakoulutusalueeseen (Bolognan prosessi); kehottaa Yhdistynyttä kuningaskuntaa, komissiota ja jäsenvaltioita jatkamaan työtään akateemisten loppututkintojen, tutkintotodistusten, opintosuoritusten ja vaihtojaksojen vastavuoroiseksi tunnustamiseksi kaikilta osin;

226. toteaa, että EU ja Yhdistynyt kuningaskunta ovat edelleen keskeisiä kulttuurivaihdon markkinoita, sillä niillä on pitkäaikaisia yhteyksiä ja

---

49 Lukuun ottamatta Irlannin kansalaisia.

50 Skotlannin korkeakoulujärjestelmä eroaa muusta Yhdistyneestä kuningaskunnasta, minkä vuoksi sitä pidetään Bolognan prosessissa erillisenä yksikkönä (eurooppalainen korkeakoulutusalue, ”Yhdistynyt kuningaskunta (Skotlanti)”, https://ehea.info/page-united-kingdom-scotland).

niiden kulttuurialat vaikuttavat toisiinsa; tunnustaa Yhdistyneen kuningaskunnan kulttuurialan suuren taloudellisen arvon; kehottaa uuteen ja jatkuvaan yhteistyöhön EU:n ja Yhdistyneen kuningaskunnan taiteilijoiden ja muiden kulttuurialan ja luovien toimialojen ammattilaisten välillä sekä turvaamaan heidän työelämäoikeutensa;

227. panee merkille, että Luova Eurooppa -ohjelmaa ei korvattu millään muulla erityisesti kulttuuria koskevalla ohjelmalla, jolla tuettaisiin taiteilijoita Yhdistyneessä kuningaskunnassa;

228. pitää valitettavana, ettei kauppa- ja yhteistyösopimuksessa ole kulttuuriin sekä kulttuurialaan ja luoviin aloihin liittyviä määräyksiä, sillä Yhdistyneen kuningaskunnan erottua EU:sta se ei ole enää ollut vapaan liikkuvuuden piirissä, mistä aiheutuu hallinnollisia esteitä kiertäville taiteilijoille, erityisesti nouseville ja riippumattomille taiteilijoille; toteaa, että Yhdistyneen kuningaskunnan taiteilijoiden ja kulttuurialan työntekijöiden, jotka kiertävät EU:ssa, on noudatettava lukuisia erilaisia viisumi-, maahanmuutto- ja työlupajärjestelmiä; pyytää siksi jäsenvaltioita selventämään (väliaikaisen maahantuonnin sallivia) ATA-carnet’ita koskevia vaatimuksia; kehottaa sisällyttämään kulttuurialan tulevaan kauppa- ja yhteistyösopimuksen uudelleentarkasteluun;

229. kehottaa ratkaisemaan taiteilijoiden ja kulttuurityöntekijöiden, erityisesti nuorten ja nousevien taiteilijoiden, brexitin jälkeen kohtaamat vaikeudet, jotka liittyvät kiertueisiin ja festivaaleihin osallistumiseen, esimerkkinä kauppatavaroiden tulli- ja alv-säännöt ja kansainvälisiä kuljetuksia koskevat säännöt; kehottaa Yhdistynyttä kuningaskuntaa, jäsenvaltioita ja komissiota pyrkimään löytämään ratkaisuja, jotka helpottaisivat taiteilijoiden mahdollisuuksia toimia Englannin kanaalin molemmin puolin, ja käsittelemään viisumi- ja työlupavapautuksia lyhytaikaisia kulttuurioleskeluja varten sekä yhdenmukaistettuja tullimenettelyjä;

230. toteaa, että on varmistettava audiovisuaali- ja mediapalvelujen tulevan digitaalisen sääntely-ympäristön yhdenmukaistaminen Yhdistyneessä kuningaskunnassa ja EU:ssa, jotta kulttuurialaa ja luovia aloja sekä urheilualaa koskevat vaatimukset olisivat vakaita, ennakoitavia ja selkeitä maailmanlaajuisten haasteiden kasvaessa;

231. panee merkille, että kauppa- ja yhteistyösopimuksessa sovelletaan kulttuuria koskevaa poikkeusta, joka jättää audiovisuaalipalvelut sen soveltamisalan ulkopuolelle; korostaa, että audiovisuaalialalla tarvitaan strategista yhteistyötä eurooppalaisen tuotannon näkyvyyden ja sen maailmanlaajuisen kilpailukyvyn varmistamiseksi;

232. kannustaa Yhdistynyttä kuningaskuntaa ja EU:ta tiivistämään yhteistyötään, jotta helpotetaan urheilijoiden osallistumista urheilukilpailuihin ja urheiluhenkilöstön vaihtoja;

233. korostaa hajanaisen tai olemattoman opiskelijoiden ja henkilöstön liikkuvuuden tunnustamisen kielteisiä vaikutuksia erityisesti taiteen, kulttuurin ja ammatillisen koulutuksen aloilla; korostaa, että tämä haittaa pyrkimyksiä paikata osaamisvajeita kaikkialla Euroopassa; korostaa, että osaamisunionin aloitteet, jotka koskevat osaamisvajetta, vihreää ja digitaalista siirtymää, ammatillista koulutusta ja elinikäistä oppimista, voisivat osittain ulottua Erasmus+-ohjelmaan assosioituneisiin kumppanimaihin; tuo tässä yhteydessä esiin sen lisäarvon, jota Yhdistyneen kuningaskunnan liittyminen uudelleen Erasmus+-ohjelmaan toisi, ja kehottaa Yhdistynyttä kuningaskuntaa ja komissiota jatkamaan vuoropuheluaan, jotta voidaan luoda toimiva kehys ammattipätevyyksien vastavuoroiselle tunnustamiselle;

Lainvalvonta- ja oikeusyhteistyö rikosasioissa

234. on tyytyväinen siihen, että kansalaisten turvallisuus on edelleen keskeisessä asemassa EU:n ja Yhdistyneen kuningaskunnan uudessa yhteistyöohjelmassa; suhtautuu myönteisesti siihen, että EU:n ja Yhdistyneen kuningaskunnan huippukokouksessa hyväksytyssä yhteisessä julkilausumassa ja yhteisymmärrysasiakirjassa vauhditettiin lainvalvontayhteistyön ja rikosasioissa tehtävän oikeudellisen yhteistyön vahvistamista, huumausaineisiin liittyviä riskejä ja uhkia koskevan yhteistyön tehostamista sekä laittoman muuttoliikkeen aiheuttamien haasteita koskevan yhteistyön syventämistä;

235. suhtautuu myönteisesti Yhdistyneen kuningaskunnan pääministerin ja komission puheenjohtajan strategisen yhteistyön tehostamisesta 2. lokakuuta 2024 antamassaan yhteisessä julkilausumassa ja EU:n ja Yhdistyneen kuningaskunnan huippukokouksen yhteisessä julkilausumassa ilmaisemaan molemminpuoliseen sitoumukseen noudattaa kansainvälistä oikeutta ja Euroopan ihmisoikeussopimusta; palauttaa mieliin, että kauppa- ja yhteistyösopimuksen 524 artiklan 1 kohdan mukaiset yleiset edellytykset kolmannen osan soveltamiselle ovat demokratian ja oikeusvaltioperiaatteen pitkäaikainen kunnioittaminen, yksilöiden perusoikeuksien ja -vapauksien suojelu, mukaan lukien ihmisoikeuksien yleismaailmallisessa julistuksessa ja Euroopan ihmisoikeussopimuksessa vahvistetut oikeudet ja vapaudet, sekä se, että on tärkeää panna kansallisella tasolla täytäntöön Euroopan ihmisoikeussopimuksella turvatut oikeudet ja vapaudet; toistaa, että nämä edellytykset on taattava kaikilta osin kauppa- ja yhteistyösopimuksen soveltamisen ja täytäntöönpanon yhteydessä;

236. suhtautuu myönteisesti yhteisessä julkilausumassa ja yhteisymmärrysasiakirjassa esitettyihin sitoumuksiin tehdä tiiviimpää yhteistyötä torjuttaessa ihmiskauppaa ja ihmissalakuljetusta, huumekauppaa, vakavaa ja kansainvälistä järjestäytynyttä rikollisuutta sekä terrorismia ja väkivaltaista ääriliikehdintää, myös verkossa, panemalla kauppa- ja yhteistyösopimuksen kolmas osa

nopeammin, paremmin ja perusteellisemmin täytäntöön ja hyödyntämällä kattavasti sen tarjoamia mahdollisuuksia ja käyttämällä niitä perustana;

237. suhtautuu myönteisesti komission vuoden 2024 täytäntöönpanokertomuksen päätelmään, jonka mukaan kauppa- ja yhteistyösopimuksen täytäntöönpano lainvalvontayhteistyön ja oikeudellisen yhteistyön osalta eteni kuluneen vuoden aikana sujuvasti;

238. pitää erityisesti myönteisenä, että vuoden 2024 loppuun mennessä kaikki jäsenvaltiot ja Yhdistynyt kuningaskunta olivat myöntäneet toisilleen kauppa- ja yhteistyösopimuksen 530 artiklan mukaisesti pääsyn kansallisiin DNA-tietokantoihinsa automaattisia hakuja varten; on tyytyväinen siihen, että Yhdistynyt kuningaskunta oli saanut vuoden 2024 loppuun mennessä valmiiksi sormenjälkitietokantayhteyden 22 maan kanssa ja oli valmis viimeistelemään loput viisi; panee merkille yhteisymmärrysasiakirjassa vahvistetun osapuolten pyrkimyksen vahvistaa EU:n ulkopuolisten maiden kansalaisten sormenjälki-, DNA- ja rikosrekisteritietojen keskinäistä ja vastavuoroista vaihtoa ja selvittää tietojenvaihdon laajentamista koskemaan kasvokuvat, jotta voidaan ehkäistä, havaita ja tutkia rikoksia, mutta korostaa, että nykyinen tietojenvaihto ja sen laajentaminen edellyttävät tietosuojan korkean tason säilyttämistä ja sen varmistamista, että Yhdistyneen kuningaskunnan muuttuva oikeudellinen kehys on edelleen EU:n tietosuojavaatimusten mukainen;

239. muistuttaa, että vahva lainvalvontayhteistyö ja oikeudellinen yhteistyö hyödyttävät kumpaakin osapuolta ja ovat tarpeen, jotta voidaan vastata yhteisiin haasteisiin sellaisilla aloilla kuin terrorisminvastaiset operaatiot, järjestäytynyt rikollisuus, rahanpesu, ihmissalakuljetus ja ihmiskauppa; korostaa tässä yhteydessä, että EU:n ja Yhdistyneen kuningaskunnan on laadittava konkreettisia yhteistyöaloitteita näillä aloilla; suhtautuu myönteisesti Yhdistyneen kuningaskunnan tiiviiseen yhteistyöhön keskeisten EU:n virastojen, kuten Europolin, Euro Justin ja Frontexin, kanssa;

240. pitää myönteisenä, että Yhdistyneen kuningaskunnan hallitus on lisännyt maan kansallisen rikostorjuntaviraston läsnäoloa Europolissa ja että se pyrkii laajemminkin tiivistämään suhteitaan Europoliin, mukaan lukien kyky jakaa tietoja reaaliaikaisesti;

241. panee merkille Eurojustin vuosikertomukset vuosilta 2023 ja 2024 ja ilmaisee tyytyväisyytensä Yhdistyneen kuningaskunnan osallistumiseen viraston työhön ja siinä mukanaoloon, sillä EU:n ulkopuolisista maista Yhdistynyttä kuningaskuntaa pyydettiin useimmin osallistumaan kansallisten toimistojen Eurojustissa kumpanakin vuonna käynnistämiin uusiin tapauksiin;

242. pitää myönteisenä, että Frontexin ja Yhdistyneen kuningaskunnan sisäministeriön välillä sovittiin vuonna 2024 työjärjestelystä, joka perustuu yhteiseen sitoumukseen parantaa turvallisuutta ja noudattaa samalla perusoikeuksia koskevia velvoitteita; uskoo, että tällä järjestelyllä voidaan parantaa rajaturvallisuutta ja turvallisuutta koskevaa yhteistyötä, mukaan lukien henkilöstön lähettäminen neuvonta- ja koordinointitehtäviin;

243. kannustaa tiiviimpään yhteistyöhön Euroopan muuttoliikeverkoston ja EU:n virastojen, kuten Euroopan unionin turvapaikkaviraston ja Frontexin, sekä Yhdistyneen kuningaskunnan asiasta vastaavien viranomaisten välillä yhteisymmärrysasiakirjassa annettujen sitoumusten mukaisesti; on tyytyväinen siihen, että yhteisymmärrysasiakirjassa viitataan huumeiden torjunnan alalla tehtävään yhteistyöhön; kannustaa sopimaan työjärjestelystä, joka koskee Euroopan unionin huumeviraston (EUDA) ja asiaankuuluvien Yhdistyneen kuningaskunnan viranomaisten välistä vastavuoroista tietojenvaihtoa huumausaineisiin liittyvistä riskeistä ja uhkista, jotta voidaan helpottaa huumeviraston tehtäviä; katsoo, että Yhdistyneen kuningaskunnan osallistumista Latinalaisen Amerikan sisäisen turvallisuuden komitean ja EU:n vastaavien elinten välisiin kokouksiin voitaisiin harkita tapauskohtaisesti;

244. panee merkille Yhdistyneen kuningaskunnan ja EU:n yhteiset haasteet, jotka liittyvät laittomaan muuttoliikkeeseen; ilmaisee voimakkaan tukensa sille, että osapuolet ovat sitoutuneet tekemään tiiviimpää yhteistyötä muuttajien salakuljetusta ja ihmiskauppaa käsittelevillä monenvälisillä foorumeilla ja niitä koskevissa monenkeskisissä prosesseissa, jakamaan kolmansiin maihin palauttamista koskevia operatiivisia tietoja ja selvittämään pelotemekanismeja kansallisen, EU:n ja kansainvälisen oikeuden mukaisesti samalla, kun ne pitävät kiinni sitoumuksestaan taata kansainvälinen suojelu sitä tarvitseville; kehottaa komissiota ja Yhdistyneen kuningaskunnan hallitusta varmistamaan, että muuttoliikettä koskevaan yhteistyöhön kolmansien maiden kanssa olisi sisällyttävä asianmukaisia toimenpiteitä, joilla varmistetaan kansainvälisen oikeudellisen kehyksen, kuten turvapaikkaoikeuden, noudattaminen;

245. panee merkille, että Yhdistyneen kuningaskunnan parlamentille 30. tammikuuta 2025 esitellyssä uudessa rajaturvallisuutta, turvapaikka-asioita ja maahanmuuttoa koskevassa lakiesityksessä säädetään mahdollisuudesta tehdä sopimuksia G7-maiden ja keskeisten eurooppalaisten kumppaneiden kanssa salakuljetuksen torjumiseksi; suhtautuu myönteisesti Yhdistyneen kuningaskunnan halukkuuteen tehdä tiiviimpää yhteistyötä yksittäisten jäsenvaltioiden, kuten Ranskan ja Calais-ryhmän muiden jäsenten, kanssa ihmissalakuljetuksen ja ihmiskaupan torjumiseksi ja laajemmin rajaturvallisuuden vahvistamiseksi, rajavalvonta mukaan luettuna;

246. palauttaa mieliin, että kauppa- ja yhteistyösopimuksen kolmannen osan VII osastossa vahvistettu jäsenvaltioiden ja Yhdistyneen kuningaskunnan välinen luovuttamisjärjestelmä eroaa eurooppalaisesta pidätysmääräyksestä tehdyssä neuvoston puitepäätöksessä[51] säädetystä järjestelmästä; muistuttaa, että Euroopan unionin tuomioistuin katsoi äskettäin antamassaan tuomiossa[52], että täytäntöönpanosta vastaavan oikeusviranomaisen on tarkasteltava itsenäisesti sen Euroopan unionin perusoikeuskirjan rikkomisen vaaran olemassaoloa, jonka kyseinen henkilö väittää olevan olemassa, jos hänet luovutetaan Yhdistyneeseen kuningaskuntaan;

247. palauttaa mieliin, että kauppa- ja yhteistyösopimuksen kolmannessa osassa sallitaan laajat EU:n ja Yhdistyneen kuningaskunnan väliset tietovirrat, kuten DNA-tietojen, matkustajarekisteritietojen ja rikosrekisteritietojen vaihto; pitää tämän vuoksi äärimmäisen tärkeänä, että Yhdistynyt kuningaskunta varmistaa, että tietosuojan taso on lähtökohtaisesti vastaava kuin EU:ssa, jotta vältetään vaarantamasta EU:n normeja ja siten EU:n kansalaisen perusoikeuksia jaettaessa tietoja Yhdistyneen kuningaskunnan kanssa;

248. kehottaa Yhdistynyttä kuningaskuntaa ja jäsenvaltioita säilyttämään kansalaisten oikeudet keskeisenä yhteisenä painopisteenä EU:n ja Yhdistyneen kuningaskunnan suhteissa ja varmistamaan, että kaikki EU:n ja Yhdistyneen kuningaskunnan kansalaiset, jotka ovat erosopimuksen edunsaajia, voivat käyttää oikeuksiaan kaikilta osin; panee tyytyväisenä merkille, että EU ja Yhdistynyt kuningaskunta ovat uudistaneet yhteisen sitoutumisensa erosopimuksen kaikkien osien täydelliseen, oikea-aikaiseen ja täsmälliseen täytäntöönpanoon; suhtautuu myönteisesti Yhdistyneen kuningaskunnan hallituksen toteuttamaan lainsäädäntötoimeen, joka koskee oikeudellista selkeyttä EU:n oleskelustatusjärjestelmän mukaisen statuksen saaneiden EU:n kansalaisten osalta, ja uskoo sillä varmistettavan, että kansalaisilla on seuraavien kahden vuoden aikana mahdollisuus siihen, että tilapäinen oleskelu muuttuu sujuvasti pysyväksi; huomauttaa, että Yhdistyneen kuningaskunnan kansalaisten oikeuksia koskevien sopimusten riippumaton valvontaviranomainen määritteli EU:n ja Yhdistyneen kuningaskunnan välisen tietojen jakamisen alaksi, joka voi aiheuttaa viivästyksiä EU:n oleskelustatusjärjestelmän hakemuksissa tapauksissa, joissa jäsenvaltioilla on hakemuksen kannalta merkityksellisiä tietoja; kehottaa siksi komissiota ja jäsenvaltioiden viranomaisia vastaamaan pyyntöihin paremmin ja varmistamaan paremman tietojenvaihdon

---

51 Neuvoston puitepäätös 2002/584/YOS, annettu 13. kesäkuuta 2002, eurooppalaisesta pidätysmääräyksestä ja jäsenvaltioiden välisistä luovuttamismenettelyistä (EYVL L 190, 18.7.2002, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_framw/2002/584/oj).

52 Unionin tuomioistuimen tuomio 29. heinäkuuta 2024, C-202/24 [Alchaster], ECLI:EU:C:2024:649.

Yhdistyneen kuningaskunnan ja EU:n jäsenvaltioiden sekä Euroopan talousalueen / Euroopan vapaakauppaliiton maiden (Islanti, Liechtenstein ja Norja) välillä, jotta vältetään viivästykset ja varmistetaan sujuva hakumenettely kansalaisille;

Yhteistyö ulko- ja turvallisuuspolitiikan alalla

249. tuo esiin EU:n ja Yhdistyneen kuningaskunnan onnistuneen käytännön koordinoinnin ulko- ja turvallisuuspolitiikan alalla vakauden ja vaurauden varmistamiseksi maailman muilla alueilla ja kehottaa EU:ta ja Yhdistynyttä kuningaskuntaa lujittamaan yhteistyötään muiden samanmielisten kumppaneiden kanssa; antaa tunnustusta Yhdistyneen kuningaskunnan merkittävälle panokselle Euroopan rauhaan, turvallisuuteen ja vakauteen; korostaa, että rauha Euroopassa edellyttää EU:n ja Yhdistyneen kuningaskunnan vahvaa kumppanuutta ulko- ja turvallisuuspolitiikassa; suhtautuu myönteisesti Yhdistyneen kuningaskunnan osallistumiseen Euroopan poliittiseen yhteisöön;

250. pitää erittäin myönteisenä EU:n ja Yhdistyneen kuningaskunnan turvallisuus- ja puolustuskumppanuutta keskeisenä kehyksenä EU:n ja Yhdistyneen kuningaskunnan laaja-alaiselle yhteistyölle turvallisuuden ja puolustuksen aloilla ja toteaa, että kumppanuuden yhteydessä torjutaan yhdessä yhteisiä uhkia ja se kattaa muun muassa tietojen ja tiedustelutietojen jakamisen, sotilaallisen liikkuvuuden, turvallisuus- ja puolustusaloitteet, avaruusturvallisuuden, kriisinhallinnan, kyberpuolustuksen, hybridiuhat, terrorismin torjunnan, ulkomaisen tiedon manipuloinnin ja häirinnän;

251. korostaa eksistentiaalista uhkaa, joka aiheutuu Venäjän hyökkäyssodasta Ukrainaa vastaan ja sen uhkauksista laajentaa hyökkäys muihin Euroopan mantereen maihin; katsoo, että tämä on merkittävin yksittäinen, joskaan ei ainut, Eurooppaan tulevina vuosina kohdistuva uhka; kehottaa toteuttamaan oikeasuhteisia politiikkatoimia, joissa etusijalle asetetaan Euroopan puolustus- ja pelotevalmiuksien puutteiden korjaaminen, erityisesti yhteistyössä samanmielisten eurooppalaisten kumppaneiden kanssa;

252. suhtautuu myönteisesti EU:n ja Yhdistyneen kuningaskunnan vahvaan yhteistyöhön, jota ne ovat tehneet vastauksena Venäjän Ukrainaa vastaan käymään hyökkäyssotaan ja jota korostettiin EU:n ja Yhdistyneen kuningaskunnan huippukokouksessa; tähdentää EU:n ja Yhdistyneen kuningaskunnan jatkuvaa yhdenmukaisuutta pakotteissa, sotilaallisessa ja taloudellisessa tuessa ja diplomatian koordinoinnissa sekä niiden yhteistä sitoutumista sellaisen kokonaisvaltaisen, oikeudenmukaisen ja kestävän rauhan palauttamiseen, joka perustuu kansainvälisen oikeuden, oikeudenkäytön ja vastuuvelvollisuuden periaatteisiin; kehottaa EU:ta ja Yhdistynyttä kuningaskuntaa pysymään yhtenäisinä muuta kansainvälistä yhteisöä kohtaan, kun ne tuomitsevat Venäjän toimet,

puolustavat Ukrainan itsemääräämisoikeutta, alueellista koskemattomuutta ja itsenäisyyttä ja torjuvat Venäjän disinformaatiota sen Ukrainaan kohdistamasta hyökkäyssodasta, sekä jatkamaan ponnistelujaan saadakseen mahdollisimman laajaa kansainvälistä tukea näille asioille; kiittää Yhdistynyttä kuningaskuntaa sen antamasta ratkaisevasta panoksesta vahvan ja yhtenäisen eurooppalaisen vastauksen muodostamiseen Venäjän Ukrainaa vastaan käymässä hyökkäyssodassa ja halukkaiden maiden liittouman koolle kutsumiseen; panee tyytyväisenä merkille Yhdistyneen kuningaskunnan panoksen tuettaessa Ukrainan tulevaa korjaamista ja jälleenrakentamista; kunnioittaa samalla jäsenvaltioiden sotilas- ja turvallisuuspolitiikkaa, mukaan lukien sotilaallista puolueettomuutta koskevat politiikat; kehottaa Yhdistyneen kuningaskunnan hallitusta ja kaikkia jäsenvaltioita lisäämään merkittävästi sotilaallista tukeaan Ukrainalle ja poistamaan kaikki tukea koskevat rajoitteet; suosittaa tässä yhteydessä, että sekä jäsenvaltioiden että Yhdistyneen kuningaskunnan SAFE-asetuksen[53] puitteissa toteuttamiin toimiin sisällytetään myös Ukraina ja sen puolustuksen teknologinen ja teollinen perusta;

253. arvostaa Yhdistyneen kuningaskunnan määrätietoista lähestymistapaa ottaa käyttöön ja pitää voimassa yhä tiukempia pakotteita ja kiittää sitä sen johtavasta roolista Call to Action -koalitiossa, jolla pyritään hajottamaan Venäjän varjolaivasto; suhtautuu myönteisesti EU:n ja Yhdistyneen kuningaskunnan tehostettuun yhteistyöhön Venäjään ja sen varjolaivastoon kohdistuvissa pakotteissa, kuten EU:n ja Yhdistyneen kuningaskunnan huippukokouksessa korostettiin; kehottaa EU:ta ja Yhdistynyttä kuningaskuntaa vahvistamaan edelleen johdonmukaisesti ja koordinoidusti omia pakotejärjestelmiään, jotta varmistetaan mahdollisimman suuri vaikutus ja estetään pakotteiden kiertäminen taloudellisen ja poliittisen painostuksen lisäämiseksi Venäjän viranomaisten suuntaan, erityisesti kun otetaan huomioon se, että Venäjä sabotoi tulitaukoa ja kaikkia merkityksellisiä rauhanneuvotteluja; kehottaa EU:ta yhdenmukaistamaan Yhdistyneen kuningaskunnan Ukrainaan kohdistamat pakotteet ja toisin päin, erityisesti määräämään pakotteita kaikille tiedossa oleville jäljellä oleville varjolaivaston säiliöaluksille ja niiden omistajille sekä vakuutuksenvälittäjille ja palveluntarjoajille, ja määräämään samalla seuraamuksia kaikille öljysäiliöaluksille, jotka rikkovat kansainvälistä yleissopimusta aluksista aiheutuvan meren pilaantumisen ehkäisemisestä, ja panemaan tiukasti täytäntöön toimenpiteet, joilla kielletään aluksia kulkemasta Euroopan ja Yhdistyneen kuningaskunnan vesillä tai saapumasta EU:n

---

53 Neuvoston asetus (EU) 2025/1106, annettu 27. toukokuuta 2025, välineen perustamisesta Euroopan turvallisuuden edistämiseksi Euroopan puolustusteollisuutta vahvistamalla (SAFE) (EUVL L, 2025/1106, 28.5.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2025/1106/oj).

jäsenvaltion tai Yhdistyneen kuningaskunnan satamiin, jos ne eivät ole noudattaneet merellä tapahtuvia alusten välisiä lastinsiirtoja koskevia kansainvälisiä sääntöjä tai jos ne ovat laittomasti kytkeneet automaattisen tunnistusjärjestelmänsä (AIS) pois päältä, riippumatta siitä, minkä lipun alla alukset purjehtivat; kehottaa molempia osapuolia kieltämään venäläisen öljyn siirrot laivojen välillä omilla vesillään; kannustaa lisäämään yhteistyötä ja tiedonvaihtoa epäilyttävien alusten tai käyttäytymisen tunnistamiseksi ja jäljittämiseksi, tiukkojen merellistä turvallisuutta koskevien normien laatimiseksi ja ylläpitämiseksi sekä merilainsäädännön täytäntöönpanon valvomiseksi;

254. kehottaa EU:ta ja Yhdistynyttä kuningaskuntaa varmistamaan joko takavarikoinnin tai muiden tarvittavien oikeudellisten keinojen avulla, että jäädytettyjä Venäjän valtion varoja voidaan käyttää Ukrainan puolustuksen, jälleenrakentamisen ja korvausten rahoittamiseen;

255. korostaa Euroopan maiden yhteistä tarvetta lujittaa pikaisesti omia valmiuksiaan huolehtia omasta turvallisuudestaan ja puolustuksestaan; korostaa, että turvallisuus- ja puolustuskumppanuudella pyritään vahvistamaan Euroopan osuutta Natossa ja tunnustetaan samalla Yhdistyneen kuningaskunnan rooli keskeisenä Naton jäsenvaltiona; panee merkille Yhdistyneen kuningaskunnan pääministeri Keir Starmerin sitoumuksen nostaa puolustusmenot 2,5 prosenttiin bruttokansantuotteesta huhtikuuhun 2027 mennessä; kannustaa jäsenvaltioita kartoittamaan EU:n ja Yhdistyneen kuningaskunnan yhteisiä toimia, joilla tuetaan sellaisen puolustus-, turvallisuus- ja resilienssipankin perustamista, joka toimisi monenvälisenä luotonantolaitoksena ja jonka tarkoituksena olisi tarjota matalakorkoisia, pitkäaikaisia lainoja, joilla voidaan tukea kansallisen turvallisuuden keskeisiä painopisteitä, kuten varastojen täydentämistä, puolustusalan nykyaikaistamista, jälleenrakennustoimia Ukrainassa ja tällä hetkellä vihamielisten EU:n ulkopuolisten maiden omistuksessa olevan kriittisen infrastruktuurin takaisinostoa;

256. pyytää komissiota selvittämään pikaisesti mahdollisuuksia molempia osapuolia hyödyttävään tiiviimpään yhteistyöhön, joka käynnistetään Euroopan turvallisuutta edistävällä välineellä (SAFE); kehottaa komissiota toimittamaan parlamentille mahdollisimman pian kaikki tiedot ehdoista ja yksityiskohdista, jotka koskevat Yhdistyneen kuningaskunnan mahdollisesti myöntämää rahoitusosuutta; kehottaa ottamaan parlamentin mukaan sopimuksen hyväksymiseen SEUT-sopimuksen 218 artiklan 6 kohdan a alakohdan mukaisesti;

257. katsoo, että Yhdistyneen kuningaskunnan johtava asema yhteisissä valmiusjoukoissa on keskeinen Euroopan turvallisuuden tulevaisuuden kannalta, ja kannustaa jatkamaan poliittista, taloudellista, toiminnallista ja logistista yhteistyötä jäsenvaltioiden ja Yhdistyneen kuningaskunnan asevoimien välillä tältä osin;

258. korostaa, että Yhdistynyt kuningaskunta on johtava eurooppalainen puolustusalan toimija, jolla on erityistä asiantuntemusta ja kehittyneitä strategisia valmiuksia; antaa tunnustusta sen puolustusteollisen perustan vahvuudelle erityisesti Euroopan puolustusvalmiudesta vuoteen 2030 mennessä annetussa valkoisessa kirjassa ja Euroopan puolustusteollisuusstrategiassa kriittisiksi valmiuksien puutteiksi yksilöidyillä aloilla, kuten integroidussa, monitasoisessa ilma- ja ohjuspuolustuksessa, kehittyneessä tykistössä, pitkän kantaman ohjusjärjestelmissä ja miehittämättömissä järjestelmissä; pitää arvossa Euroopan puolustuksen teknologisen ja teollisen perustan ja Yhdistyneen kuningaskunnan puolustuksen teknologisen ja teollisen perustan välisiä tiiviitä yhteyksiä, täydentävyyttä ja synergioita, joilla pyritään yhteisten turvallisuustavoitteiden saavuttamiseen kehittämällä uusia yhteistyöjärjestelyjä ballististen ja hyperääniohjusten puolustuksen, avaruuteen perustuvien anturijärjestelmien ja varhaisvaroitusverkostojen kaltaisilla aloilla; kehottaa EU:ta, sen jäsenvaltioita ja Yhdistynyttä kuningaskuntaa toteuttamaan lisätoimia lujittaakseen näiden teollisuudenalojen välistä yhteistyötä ja vahvistaakseen yhteisen eurooppalaisen puolustusteollisuuden perustan maantieteellistä johdonmukaisuutta niin, että myös Ukraina kuuluu siihen, muun muassa innovoinnin sekä yhteisen tutkimuksen ja kehittämisen alalla; suhtautuu myönteisesti jäsenvaltioiden ja Yhdistyneen kuningaskunnan ja niiden puolustusteollisuuden pyrkimyksiin investoida Ukrainan puolustusteollisuuteen ja tehdä sen kanssa yhteistyötä ja kehottaa niitä tehostamaan näitä toimia erityisesti perustamalla yhteisyrityksiä ja kehittämällä tuotantokapasiteettia sekä Ukrainassa että jäsenvaltioissa; korostaa, että EU:n puolustusteollisen perustan vahvuus voi myös edistää Yhdistyneen kuningaskunnan turvallisuuden parantamista;

259. kehottaa EU:ta ja Yhdistynyttä kuningaskuntaa pyrkimään siihen, että Yhdistynyt kuningaskunta sisällytetään asianmukaisella tavalla asiaankuuluviin EU:n puolustusaloitteisiin, kuten Euroopan puolustusrahastoon, Euroopan puolustusteollisuusohjelmaan (EDIP), välineeseen Euroopan puolustusteollisuuden vahvistamiseksi yhteistoiminnallisten hankintojen avulla (EDIRPA) ja pysyvän rakenteellisen yhteistyön hankkeisiin sekä tuleviin EU:n puolustusohjelmiin; suhtautuu myönteisesti ilmoitukseen, että turvallisuus- ja puolustuskumppanuudessa selvitetään mahdollisuutta Euroopan puolustusviraston (EDA) ja Yhdistyneen kuningaskunnan väliseen hallinnolliseen järjestelyyn; kehottaa Euroopan puolustusvirastoa ja Yhdistynyttä kuningaskuntaa jatkamaan tällaista järjestelyä ensisijaisena keinona käytännön yhteistyön lisäämiseksi;

260. korostaa Yhdistyneen kuningaskunnan puolustusteollisuuden ja jäsenvaltioiden puolustusteollisuuden välisiä yhteyksiä, mukaan lukien kriittiset yhteisyritykset; toteaa, että Yhdistyneen kuningaskunnan ja Latvian yhdessä johtama 17 jäsenvaltion muodostama droonikoalitio on myönteinen esimerkki keskeiseen kehittyneiden valmiuksien kehittämiseen liittyvästä yhteistyöstä;

pitää valitettavana, että EU:n ja Yhdistyneen kuningaskunnan turvallisuus- ja puolustuskumppanuudessa ei käsitellä kaikilta osin sitä, miten näiden kahden teollisen perustan väliset synergiat ja täydentävyys voidaan maksimoida; kehottaa molempia osapuolia kiireesti syventämään puolustusteollista yhteistyötä erityisesti keskeisten valmiuksien, kuten strategisten edellytysten, osalta puolustusteollista yhteistyötä koskevan etenemissuunnitelman avulla;

261. muistuttaa, että sekä EU että Yhdistynyt kuningaskunta kohtaavat merkittäviä hybridiuhkia ja vihamielisten toimijoiden, erityisesti mutta ei yksinomaan Venäjän, häirintää; panee tyytyväisenä merkille, että yhteistyö hybridiuhkien torjumiseksi, mukaan lukien ulkomainen tiedonmanipulointi ja häirintä sekä kyberturvallisuus, määriteltiin EU:n ja Yhdistyneen kuningaskunnan huippukokouksessa tärkeäksi yhteistyöalaksi; on tyytyväinen EU:n ja Yhdistyneen kuningaskunnan väliseen kybervuoropuheluun kauppa- ja yhteistyösopimuksen yhteydessä; kannustaa sekä Yhdistynyttä kuningaskuntaa että EU:ta syventämään nykyistä hyödyllistä yhteistyötä ja tiedonvaihtoa yhdenmukaistetuista määritelmistä ja uhkien havaitsemisesta, määrittämään varhaisessa vaiheessa vastaukset hybridikampanjoihin ja koordinoimaan niitä, omaksumaan yhtenäisemmän lähestymistavan kyberuhkien torjuntastrategioihin ja kyberuhkien sietokyvyn ja kybervalmiuksien kehittämiseen sekä hyvien käytäntöjen vaihtoon demokraattisten yhteiskuntiemme turvallisuuden ja häiriönsietokyvyn varmistamiseksi, myös EU:n ehdokasmaissa;

262. suhtautuu myönteisesti sitoumukseen lujittaa yhteistyötä tilannetietojen, myös turvallisuusluokiteltujen tietojen, vaihdossa; muistuttaa EU:n ja Yhdistyneen kuningaskunnan koordinoinnin ja yhteistyön merkityksestä sotilaskoulutuksessa, tietojen ja tiedustelutietojen jakamisessa sekä terrorismin vastaisissa operaatioissa, sillä nämä ovat olennaisen tärkeitä Euroopan turvallisuudelle; pitää kuitenkin valitettavana, että turvallisuus- ja puolustuskumppanuudessa ei mainita tiedustelutietojen vaihtoa; suhtautuu myönteisesti yhteiseen sitoumukseen vahvistaa sotilaallista liikkuvuutta, mihin kuuluu esimerkiksi TEN-T-verkon valmiiksi saattaminen ja kaksikäyttöinfrastruktuurin parantaminen; korostaa tarvetta priorisoida digitalisaatiota rajanylityspaikoilla ja liikenneinfrastruktuurissa, jotta voidaan nopeuttaa hallinnollisia menettelyjä ja puuttua sääntelyeroihin ja puutteelliseen infrastruktuuriin, jotka aiheuttavat yhä merkittäviä esteitä joukkojen ja kaluston nopealle liikkuvuudelle; palauttaa mieliin, että tätä sotilaallisen liikkuvuuden alalla tehtävää EU:n ja Yhdistyneen kuningaskunnan välistä tehostettua yhteistyötä olisi toteutettava myös Naton yhteydessä parantamalla sääntelynäkökohtia, toteuttamalla jäsenvaltioiden ja Yhdistyneen kuningaskunnan yhteisiä harjoituksia ja vaihtamalla tietoja infrastruktuurivaatimuksista;

263. pitää myönteisenä merellisen turvallisuuden koordinoinnin syventämistä turvallisuus- ja puolustuskumppanuuden keskeisenä kysymyksenä, kun otetaan huomioon kiireellinen tarve vahvistaa kriittisen infrastruktuurin, myös energian ja viestinnän, turvallisuutta ja varmistaa merenkulun vapaus; korostaa turvallisuus- ja puolustuskumppanuuden strategista merkitystä meriliikennealalle, erityisesti kriittisen liikenneinfrastruktuurin häiriönsietokyvyn parantamisessa, hybridiuhkien torjunnassa ja kyberturvallisuuden vahvistamisessa, myös merenkulun autonomisten pinta-alusten alalla; kehottaa koordinoimaan tiiviisti alusten ja satamarakenteiden suojelua panemalla johdonmukaisesti ja yhdenmukaisesti täytäntöön alusten ja satamarakenteiden kansainvälisen turvasäännöstön; korostaa tarvetta jatkuvaan koordinointiin reagoitaessa Venäjän varjolaivastoon ja painottaa, että tietojenvaihdon olisi oltava operatiivista ja ajantasaista, jotta sekä EU:n jäsenvaltiot että Yhdistynyt kuningaskunta voivat reagoida oikea-aikaisella tavalla;

264. pitää myönteisenä, että molemmat osapuolet ovat sitoutuneet tehostamaan yhteistyötä sellaisilla keskeisillä aloilla kuin merellinen turvallisuus Punaisellamerellä, kestävä ja oikeudenmukainen rauha Lähi-idässä, Sahelin, Sudanin, Kongon demokraattisen tasavallan ja Länsi-Balkanin tilanteiden vakauttaminen sekä yhteistyö arktisella alueella; suhtautuu myönteisesti EU:n ja Yhdistyneen kuningaskunnan huippukokouksessa annettuun sitoumukseen syventää yhteistyötä näillä aloilla jäsennellymmän vuoropuhelun ja yhteisten toimien avulla, myös kentällä tehtävän yhteistyön ja koordinoinnin avulla; kannustaa siksi EU:ta ja Yhdistynyttä kuningaskuntaa hyödyntämään täysin strategisen puolustuskumppanuuden strategisia kuulemisia, jotka koskevat Venäjää/Ukrainaa, indopasifista aluetta, Länsi-Balkania ja hybridiuhkia;

265. kehottaa EU:ta ja Yhdistynyttä kuningaskuntaa vahvistamaan kansainvälistä rauhaa ja vakautta muun muassa laatimalla yhteisiä strategioita YK:n rauhanturvatoimien ja kriisinhallinnan tehostamiseksi; kehottaa molempia osapuolia edistämään rauhan ja vuoropuhelun kulttuuria konfliktienehkäisyn, konfliktienhallinnan ja konfliktienratkaisun keinona sekä keinona tukea naisten oikeuksia ja sukupuoleen liittyviä oikeuksia; kannattaa nykyisen yhteistyön jatkamista näillä aloilla; kehottaa rauhanturvaoperaatioissa järjestelmälliseen suosituimmuusasemaan perustuvaan yhteistyöhön; pitää valitettavana, että Yhdistyneen kuningaskunnan osallistuminen EU Althean ja Atalantan kaltaisiin yhteisen turvallisuus- ja puolustuspolitiikan operaatioihin päättyi brexitin myötä, ja kehottaa komission varapuheenjohtajaa / unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkeaa edustajaa, jäsenvaltioita ja Yhdistyneen kuningaskunnan viranomaisia ryhtymään toimiin Yhdistyneen kuningaskunnan osallistumisen palauttamiseksi keinona panna turvallisuus- ja puolustuskumppanuus käytännössä täytäntöön; kehottaa tehostamaan yhteistyötä EU:n ja Yhdistyneen kuningaskunnan välillä demokratiakehitykseen, uudistusprosesseihin

ja demokraattisten parlamentaaristen käytäntöjen vahvistamiseen kolmansissa maissa liittyvissä asioissa, vaalitarkkailu mukaan luettuna; suhtautuu myönteisesti yhteiseen tahtoon vahvistaa konsuliyhteistyötä konsuliviranomaisten kriisivalmiuden parantamiseksi;

266. korostaa sääntöpohjaisen järjestyksen merkitystä, mihin kuuluu myös se, että noudatetaan kauttaaltaan kansainvälistä oikeutta, muun muassa YK:n peruskirjaa, kansainvälistä humanitaarista oikeutta ja kansainvälistä ihmisoikeuslainsäädäntöä ja monenvälisyyttä; panee tyytyväisenä merkille, että yhteinen sitoutuminen siihen vahvistettiin EU:n ja Yhdistyneen kuningaskunnan huippukokouksessa, ja kehottaa jatkamaan yhteisiä toimia tämän järjestyksen ylläpitämiseksi ja vahvistamiseksi maailmanlaajuisen epävakauden kasvaessa; kehottaa lisäämään tukea, jolla varmistetaan monikansallisten ja alueellisten foorumien ja instituutioiden, erityisesti niiden, joihin viimeaikaiset geopoliittiset muutokset vaikuttavat, sujuva toiminta, ja toteaa, että näitä ovat esimerkiksi kansainvälinen rikostuomioistuin, joka on kansainvälisen oikeuden järjestelmän kulmakivi, Euroopan turvallisuus- ja yhteistyöneuvosto ja YK:n ihmisoikeusneuvosto;

267. suhtautuu myönteisesti EU:n ja Yhdistyneen kuningaskunnan hiljattain antamaan sitoumukseen aloittaa säännöllinen vuoropuhelu kehitysyhteistyöstä ja vahvistaa yhteistyötä kansainvälisen katastrofiavun ja humanitaarisen avun alalla;

268. on tyytyväinen Yhdistyneen kuningaskunnan jatkuvaan tukeen kuuden Länsi-Balkanin maan euroatlanttiselle yhdentymiselle ja niiden vakaudelle ja vauraudelle, myös Yhdistyneen kuningaskunnan osallistumiseen Berliinin prosessiin; kehottaa lisäämään EU:n ja Yhdistyneen kuningaskunnan yhteistyötä yhteisten politiikka- ja turvallisuustavoitteiden saavuttamiseksi laajemmin Itä-Euroopan naapurustossa, myös Mustanmeren alueella ja Länsi-Balkanilla, yhteisen tilannetietoisuuden pohjalta, ja erityisesti EU:n ehdokasvaltioiden alueellisen koskemattomuuden, häiriönsietokyvyn, vakauden ja demokraattisen selviytymiskyvyn tukemiseksi; suosittaa arvioimaan Länsi-Balkanilla 25 viime vuoden aikana saatuja kokemuksia ja keskittymään jälleen siihen, että varmistetaan konkreettinen edistyminen ja muutosvoimaiset uudistukset, jotka nopeuttavat maiden edistymistä kohti EU-jäsenyyttä ja edistävät Euroopan turvallisempaa tulevaisuutta; toteaa, että EU:lla ja Yhdistyneellä kuningaskunnalla on yhteinen rooli Daytonin rauhansopimuksen ja sen liitteiden tukemisessa;

269. kehottaa EU:ta ja Yhdistynyttä kuningaskuntaa työskentelemään yhdessä kestävän rauhan aikaansaamiseksi Lähi-idässä muun muassa tukemalla poliittista siirtymää ja kaikkien vähemmistöjen suojelua Syyriassa ja torjumalla kaikkien kansainvälisen humanitaarisen oikeuden loukkauksiin Syyriassa syyllistyneiden osapuolten rankaisemattomuutta; suhtautuu myönteisesti EU:n ja Yhdistyneen

kuningaskunnan pitkäaikaiseen yhteistyöhön ja sitoumuksiin pyrkiä tulitaukoon Gazassa ja kehottaa vapauttamaan kiireellisesti kaikki jäljellä olevat panttivangit ja panee tyytyväisenä merkille sitoutumisen kahden valtion ratkaisuun, jossa kaksi suvereenia ja demokraattista valtiota elävät rinnakkain rauhan ja taatun turvallisuuden vallitessa ja noudattaen kaikilta osin kansainvälistä oikeutta;

270. kehottaa EU:ta ja Yhdistynyttä kuningaskuntaa panemaan turvallisuus- ja puolustuskumppanuuden nopeasti täytäntöön ja käyttämään kaikkia sen suomia mahdollisuuksia tekemällä konkreettisia sitoumuksia ja toimia, jotta siitä saadaan kaikki hyöty, myös EU:n ja Yhdistyneen kuningaskunnan kumppanuusneuvoston ja EU:n ja Yhdistyneen kuningaskunnan ulkopoliittisen vuoropuhelun puitteissa; toteaa, että kumppanuuden talousarviota ja sääntelyä koskevista ehdoista on vielä neuvoteltava ja on otettava huomioon EU:n päätöksenteon riippumattomuuden merkitys;

°

° °

271. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman neuvostolle, komissiolle, komission varapuheenjohtajalle / unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkealle edustajalle, jäsenvaltioiden hallituksille ja parlamenteille sekä Yhdistyneen kuningaskunnan hallitukselle ja parlamentille.